

MEB - AGS

TÜRKÇE ÖABT

MAARİFİN YÜZ ADIMI

Dinleme
Konuşma
Okuma
Yazma

Umut TETİK
Betül GÜVENER

dijital soru bankası

uygulamalı 208 soru

tamamı çözümü

T.D.5.1. / T.D.6.1. / T.D.7.1. / T.D.8.1.

Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme

Öğrencinin dinleme/izleme öncesinde ilgi ve ihtiyaçlarını, dinlemenin/izlemenin şeklini (etkileşimli veya etkileşimsiz), dinleme/izleme faaliyetinin amacını, etkinliğe ayrılan süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz etmesi sağlanır.

Analiz sonuçlarından hareketle dinleme/izleme materyalini ve diğer kaynakları (sözlük, genel ağ, çalışma kâğıdı, grafik organize edici vb.) seçilerek hazırlık yapılır. Gerektiğinde seçimler üzerinde zamana veya üst bilişsel izlemeye bağlı düzenlemeler yapılır. Öğretmen; öğrencinin izleme sırasında konuşmacıyla göz teması kurmasını, duruşunu ayarlamasını, dikkat dağıtıcı hareketlerden/davranışlardan kaçınmasını, not almasını ve anlamadığı bölümlerle ilgili sorular sormasını sağlar.

T.D.5.2. / T.D.6.2. / T.D.7.2. / T.D.8.2.

Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme

Öğrencinin dinleme/izleme öncesinde ilgi ve ihtiyaçlarını, dinlemenin/izlemenin şeklini (etkileşimli veya etkileşimsiz), dinleme/izleme faaliyetinin amacını, etkinliğe ayrılan süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz etmesi sağlanır.

Öğrenci, analiz sonuçlarından hareketle dinleme/izleme sürecinde kullanacağı strateji ve yöntemi seçer. Gerektiğinde seçimleri üzerinde üst bilişsel izlemeye (metni anlayıp anlamama veya amacına ulaşıp ulaşmama durumu) bağlı düzenlemeler yapar. Öğrencinin seçim yapabilmesi için öncelikle strateji ve yöntemleri bağımsız olarak uygulayabilecek düzeye erişmesi gereklidir. Bu nedenle strateji ve yöntemlerin öğretimi, öğretmen tarafından Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile yapılır.

Öğretimi yapılan tüm stratejilerin sonraki uygun dinleme/izleme çalışmalarında öğrenci tarafından kullanımı sağlanır.

·5. sınıf seviyesinde ön bilgileri harekete geçirme ve kullanma, metin yapılarının analizi ve bilgileri organize etme (öyküleyici metin yapısı, sıralı/kronolojik metin yapısı), tahmin etme, görselleştirme, çıkarım yapma, özetleme ve üst bilişsel izleme stratejilerinin öğretimi yapılır.

·6. sınıf seviyesinde metin yapılarının analizi ve bilgileri organize etme (açıklayıcı metin yapısı, karşılaştırma/zıtlık metin yapısı), soru sorma, üstbilişsel kontrol ve değerlendirme stratejilerinin öğretimi yapılır.

·7. sınıf seviyesinde metin yapılarının analizi ve bilgileri organize etme (sebep-sonuç metin yapısı, problem-çözüm metin yapısı) stratejilerinin öğretimi yapılır.

Dinleme/izleme, etkileşimli veya etkileşimsiz olmak üzere iki şekilde ele alınır. Bu kapsamında sınıf seviyelerine göre ele alınacak yöntemler şunlardır:

·5. sınıf seviyesinde: Not alarak, katılımlı, katılımsız, grup hâlinde, empati kurarak, seçici.

·6. sınıf seviyesinde: Not alarak, katılımlı, katılımsız, grup hâlinde, empati kurarak, seçici.

·7. sınıf seviyesinde: Not alarak, katılımlı, katılımsız, grup hâlinde, empati kurarak, seçici, yaratıcı dinleme/izleme.

·8. sınıf seviyesinde: Not alarak, katılımlı, katılımsız, grup hâlinde, empati kurarak, seçici, eleştirel, yaratıcı dinleme/izleme.

T.D.5.3. / T.D.6.3. / T.D.7.3. / T.D.8.3.

Dinleyeceğinin / izleyeceğinin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme

Öğrencinin dinleyeceğinin/izleyeceğinin içeriğine yönelik tahminde bulunması üç aşamada sağlanır. Birinci aşamada öğrencinin metnin başlığından, görsellerinden veya dinlenen/izlenen kısmından hareketle içeriğe ilişkin ipuçlarını belirlemesi istenir. İkinci aşamada, belirlediği ipuçlarıyla ön bilgileri arasında ilişki kurarak metnin tamamı veya dinlenecek/izlenecek kısmıyla alakalı mantıklı tahminlerde bulunması sağlanır. Tahminlerin gerekçelerine özellikle dikkat edilir. Bu çalışma, ilerleyen bölümlerde tahminlerin doğrulanmasıyla son bulur.

T.D.5.4. / T.D.6.4. / T.D.7.4. / T.D.8.4.

Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

Dinleme/izleme sırasında öğrencinin anlamını bilmediği söz varlığı unsuruyla karşılaşması durumunda dinlediğinin/ izlediğinin bağlamından söz varlığı unsurunun anlamıyla ilgili ipuçlarını belirlemesi istenir. Bu süreçte gerekmesi durumunda söz varlığı unsurunun geçtiği cümlenin öncesinin ve sonrasında tekrar dinlenmesi/izlenmesi önerilerek öğrenciye rehberlik edilir. Ardından belirlediği ipuçlarıyla ön bilgileri arasında bağ kurarak söz varlığı unsurunun anlamına yönelik mantıklı tahminlerde bulunması sağlanır. Bu çalışma, söz varlığı unsurunun anlamına ilişkin tahminin kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları vb.), ebeveyn veya öğretmenden yardım alınarak doğrulanmasıyla tamamlanır.

T.D.5.5. / T.D.6.5. / T.D.7.5. / T.D.8.5.

Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme

Öğrencinin dinleyeceğinden/izleyeceğinden ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulması ve belirlediği ipuçlarıyla ön bilgileri arasında bağ kurarak dinlediğinin/izlediğinin konusunu belirlemesi sağlanır. Devamında, dinlediğinde/izlediğinde açık olarak verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirlemesine yönelik çalışmalar yapılır. Uygun durumlarda (uyarı, yönerge, yönlendirme olan metinlerde) dinlediğinde/izlediğinde iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi vermesi sağlanır.

T.D.5.6. / T.D.6.6. / T.D.7.6. / T.D.8.6.

Görselle iletilen anlamı belirleyebilme

Dinlenilende/izlenilende yer alan görsellerdeki unsurları incelemesi ve anlama ulaşmak için ipuçlarını tespit etmesi sağlanır. Belirlenen ipuçları, ön bilgilerle ilişkilendirilir. Bu süreç sonucunda görselin konusu kavranarak görselde yer alan açık ve örtük iletiler (varsayılmış metin ile iletmek istenen mesaj vb.) belirlenir. Uygun durumlarda (uyarı, yönerge, yönlendirme olan görsellerde) öğrencinin görselle iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi vermesi sağlanır. Tüm sınıf düzeylerinde resim, fotoğraf, tablo, grafik (pasta, sütun, çizgi vb.), grafik simge, harita ve kroki, karikatürden yararlanılır.

T.D.5.7. / T.D.6.7. / T.D.7.7. / T.D.8.7.

Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

Dinlenenden/izlenilenden basit çıkarıma dayalı anlam oluştururken dinlenilen/izlenilenin sınırlı bir bölümünden kanıt toplanır. Toplanan kanıtlar ile ön bilgiler ilişkilendirilir ve bir sonuca/yargıya ulaşılır. Öğrencinin tüm çıkarımları için dinlenilen/izlenilenden kanıt ve ön bilgilerinden makul gerekçe sunması gereklidir. Dinlediğinin/izlediğinin yardımcı düşüncelerini belirler. Dinlediğinin/izlediğinin sınırlı bölümünde geçen bir düşünce veya olaydan hareketle doğrudan verilmeyen nedeni, koşulu, amacı, sonucu, ihtimali, gerçekleşmemiş bekleyisi, terk edilmiş alışkanlığı, tahmin ve gereklilikleri; kahramanın amacını, belirli bir davranışının sebebini, anlık duyu ve düşüncelerini, belirli özelliklerini, belirli bir davranışının veya düşüncesinin arkasındaki niyeti çıkarmış yoluyla bulur. Tüm çıkarımlarıyla ilgili topladığı kanıt ve ön bilgilerden hareketle mantıklı gerekçe sunması beklenir.

T.D.5.8. / T.D.6.8. / T.D.7.8. / T.D.8.8.

Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

Dinlenilen/izlenilenen üst düzey çıkarıma dayalı anlam oluştururken öğrencinin çıkarımları için dinlenilen/izlenilenin bütününden kanıt toplaması sağlanır. Toplanan kanıtlar ile ön bilgiler ilişkilendirilir ve bir sonuca/yargıya ulaşılır. Öğrencinin tüm çıkarımları için topladığı kanıt ve ön bilgilerden hareketle mantıklı gerekçe sunması beklenir. Dinlediğinin/izlediğinin bütününde verilen bilgilerle ön bilgilerini ilişkilendirerek ana fikri/ana duyguyu belirleme; sonuç/ ders çıkarma; kahramanların karakter özelliklerini, amaç ve niyetlerini belirleme gibi çıkarımlar yapar. Tüm çıkarımlarıyla ilgili topladığı kanıt ve ön bilgilerden hareketle mantıklı gerekçe sunması beklenir.

T.D.5.9. / T.D.6.9. / T.D.7.9. / T.D.8.9.

Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme

Öğrenci, dinlediğinden/izlediğinden hareketle metindeki karşılaştırılabilir unsurlara ilişkin özelliklerini belirler. Bu kapsamında metnin farklı bölümlerinde yer alan duyu, düşünce, görüş, kahraman, dil kullanımı gibi karşılaştırılabilir unsurlara ilişkin özellikler tespit edilir. Dinlenenden/izlenenden hareketle listelenen iletisimler; önem, doğruluk, güvenirlik, öncelik-sonralık bakımından benzerlik ve farklılıklarını listelenerek karşılaştırılır. Dinlediğindeki/izlediğindeki içeriği önem, doğruluk, güvenirlik, öncelik ve sonralık bakımından karşılaştırır.

T.D.5.10. / T.D.6.10. / T.D.7.10. / T.D.8.10.

Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme

Öğrenci farklı dinleme/izleme kaynaklarındaki metinlerin karşılaştırılabilir unsurlarına ilişkin özellikleri belirler. Metinlerin içeriğinden, dilinden, organizasyonundan ve kaynağından hareketle iletilleri, benzerlik ve farklılıklarını listeleyerek karşılaştırır.

5. sınıf seviyesinde dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) karşılaştırır.

6. sınıf seviyesinde dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) ve dilini (dil sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) karşılaştırır.

7. sınıf seviyesinde dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dilini (dil sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) ve organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) karşılaştırır.

8. sınıf seviyesinde dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dilini (dil sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.), organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) ve kaynağını (bakış açısı, amaç ve niyet, tutum, yaklaşım bakımından vb.) karşılaştırır.

T.D.5.11. / T.D.6.11. / T.D.7.11. / T.D.8.11.

Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme

Metin inceleme çalışmaları kapsamında metnin unsurları (metinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay veya durumlar) çeşitli özellikleri (tür, nitelik, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık vb.) bakımından sınıflandırılır. Bu kapsamda ilk olarak öğrencinin sınıflandırmada kullanacağı ölçütleri belirlemesi sağlanır. Ardından metnin unsurlarını belirlenen ölçütlerden hareketle ayırtırıp tasnif etmeleri ve ortaya çıkan grupları adlandırmaları/etiketlemeleri istenir. Son olarak ortaya çıkan sınıflama sonuçlarını liste, tablo, grafik veya şekillerden uygun olıyla sunmasına yönelik etkinlikler yaptırılır.

5. sınıf seviyesinde dinlediğinde/izlediğinde geçen kavramları, nesneleri, varlıkları, bilgileri, olayları, durumları vb. bir ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimde (paragraf, liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar.

6. sınıf seviyesinde dinlediğinde/izlediğinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb. ni bir ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimde (paragraf, liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar.

7 ve 8. sınıf seviyelerinde; 1) Dinlediğinde/izlediğinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb. ni birden fazla ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimde (liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar. b) Daha önce dinlediklerinde/izlediklerinde verilen bilgileri kullanarak ölçüt belirler ve yeni dinlediğindeki/izlediğindeki kavram, nesne, varlık, bilgi, olay vb. sınıflandırır.

T.D.5.12. / T.D.6.12. / T.D.7.12. / T.D.8.12.

Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme

Dinlenilenin/izlenilenin içeriğinde yer alan olay, durum ve konu vb.ni incelemesi sağlanır. Yorum için belirli bir bakış açısıyla (kaynağın/konuşanın bakış açısı, kendi öznel-nesnel bakış açısı veya ikisi dışında bir başkasının bakış açısı) dinlenilende/izlenilende ne anlatılmak istendiğine veya ne anlaşılması gerektigine açıklık getirilir, detaylandırma ve genellemeler yapılarak derin anlamdan bir sonuca ulaşılır. Son aşamada öğrencinin belirdiği bakış açısıyla ele alınan olay, durum ya da konuyu açıklaması/detaylandırması sağlanır. Belirli bir bakış açısıyla (konuşanın bakış açısı, kendi öznel-nesnel bakış açısı veya ikisi dışında belirli bir bakış açısı) metinde ne anlatılmak istendiğine veya ne anlaşılması gerektigine açıklık getirmeleri, detaylandırmaları, genellemeler yapmaları, derin anlamdan bir sonuca ulaşmaları sağlanır. Yorum yapılırken “Tüm bunlardan ben ... yapmam gerektiğini anlıyorum.”, “Yazar bunları söyleyerekaslında ... yapmamızı istiyor.”, “Bu durumda ... sadece ... değil, aynı zamanda ... -(y)I da kapsayan daha büyük bir yapı.” vb. ifadelerin kullanılması beklenir. Dinleyicinin/izleyicinin dinlenilendeki/izlenilendeki bilgilerle ön bilgileri arasında bağ kurması gerekmektedir.

T.D.5.13. / T.D.6.13. / T.D.7.13. / T.D.8.13.

Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde; öğrencinin öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yaparken metindeki şahıs/varlık kadrosu, mekân, zaman ve olay örgüsünü belirlemesi sağlanır. Sonrasında öğrencinin belirlenen unsurların birbiriyle ilişkisini ortaya koyması istenir.

T.D.5.14. / T.D.6.14. / T.D.7.14. / T.D.8.14.

Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde; öğrencinin bilgilendirici metinlerde sunulan önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümlemeler yaparken metin yapılarından yola çıkması sağlanır. Bu kapsamda öğrenciye metin yapılarına göre organize edilerek sunulan önemli düşünce, kavram ve durumları belirlemeye yönelik etkinlikler yaptırılır. Önemli bilgilerin belirlenmesinin ardından bunların birbirleriyle ilişkisinin ortaya konması sağlanır.

5. sınıf seviyesinde özellikle sıralı/kronolojik metin yapısına sahip metinler üzerinde çalışmalar yapılır.

6. sınıf seviyesinde sıralı/kronolojik metin yapısına ek olarak açıklama ve karşılaştırma/zıtlık metin yapıları üzerinde çalışmalar yapılır.

7. sınıf seviyesinde daha önce üzerinde çalışılan sıralı/kronolojik, açıklayıcı, karşılaştırma/zıtlık metin yapılarına ek olarak sebep-sonuç ve problem-sözüm metin yapılarının tamamına yönelik çalışmalar yapılır.

8. sınıf seviyesinde daha önce üzerinde çalışılan sıralı/kronolojik, açıklayıcı, karşılaştırma/zıtlık, sebep-sonuç ve problem-sözüm metin yapılarına ek olarak ikna edici metin yapılarının tamamına yönelik çalışmalar yapılır.

T.D.5.15. / T.D.6.15. / T.D.7.15. / T.D.8.15.

Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde öğrencinin bilgilendirici metinlerdeki anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapması beklenir. Bu kapsamında öğrencinin metnin içeriğini en iyi yansitan/temsil eden kelimeleri belirlemesini sağlayacak etkinlikler yaptırılır. Sonrasında öğrencinin belirlediği anahtar kelimelerin metnin içeriğiyle ilişkisini ortaya koyması sağlanır.

T.D.5.16. / T.D.6.16. / T.D.7.16. / T.D.8.16.

Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metinlerin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapılırken metnin türü dikkate alınır. Öğrencinin bilgilendirici metinlerde giriş, gelişme, sonuç; öyküleyici metinlerde serim, düğüm, çözüm bölümlerini belirlemesini sağlayacak çalışmalar yapılır. Çalışmalar bu bölümlerin birbirleriyle bağlantısının ortaya konmasıyla sonlandırılır. Metnin bölümlerinin birbirleriyle bağlantıları belirlenirken bölümler arasındaki geçişlerin uygun bir şekilde yapıp yapılmadığı ve bölümler arasında düşünce ve olay akışı bakımından tutarlılık olup olmadığı üzerinde durulur.

T.D.5.17. / T.D.6.17. / T.D.7.17. / T.D.8.17.

Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Bilgilendirici metinleri inceleme sürecinde öğrencinin metinlerde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapması gereklidir. Bu kapsamında kaynağın/konuşanın başvurduğu düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeyi sağlayacak etkinlikler yaptırılır. Sonrasında öğrencinin belirlenen düşünceyi geliştirme yollarının birbirleriyle ve metinle ilişkisini ortaya koyması sağlanır.

5. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme ve örneklemeyi belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

6, 7 ve 8. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme, örneklemeye, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanmayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

T.D.5.18. / T.D.6.18. / T.D.7.18. / T.D.8.18.

Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde öğrencinin söz sanatlarını belirlemesine yönelik çözümleme yapması gereklidir. Bu kapsamında öğrencinin ilk olarak metinde yer alan söz sanatlarını tespit etmesi sağlanır. Devamında belirlenen söz sanatlarının metnin anlatımıyla olan ilişkisi ortaya konur.

5. sınıf seviyesinde söz sanatlarından kişileştirme, konuşturma ve benzetmeyi belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

6, 7, ve 8. sınıf seviyesinde söz sanatlarından kişileştirme, konuşturma, benzetme, karşılık ve abartmayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

T.D.7.19. / T.D.8.19.

Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Dinlediğini/izlediğini inceleme sürecinde öğrencilerin dinlediğindeki/izlediğindeki ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapmaları gereklidir. Bu kapsamında ilk olarak dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çalışmalar yaptırılır. Sonrasında öğrencilerin belirledikleri ikna etme tekniklerinin birbirleriyle ve dinlediğiyle/izlediğiyle ilişkisini ortaya koymaları sağlanır.

7 ve 8. sınıf seviyelerindeki öğrenciler karşılıkta bulunma, tutarlılık, toplumsal kanıt, sevgi (hoşlanma), otorite, kıtlık (azlık), karşılık ve uzlaşma tekniklerini belirler.

T.D.5.19. / T.D.6.19. / T.D.7.20. / T.D.8.20.

Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

Metnin anahtar söz varlığından ve temanın anahtar kavramlarından kelimeler belirlenerek söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. Bu kapsamında belirlenen kelimelerin sırasıyla önce metnin bağlamındaki anlamları, ardından sözlük, ansiklopedi veya erişilebilir diğer kaynaklardaki anlamları üzerinde durulur. Bir sonraki adımda kelimenin kavram alanına (eş, yakın ve zıt anlamlı kelimeler, eş sesli kelimeler, çağrıstdığı kelimeler, atasözü, deyim, kalıp sözler, ikileme, pekiştirme vb.) giren kelimeler üzerinde çalışılır. Son olarak var ise kelimenin görsel karşılığı (resim, işaret, emoji vb.) belirlenir.

T.D.5.20. / T.D.6.20. / T.D.7.21. / T.D.8.21.

Çoklu ortam ögelerine yönelik çözümleme yapabilme

Yazı, ses ve görseller gibi ögelerin bir arada kullanıldığı ortamlar, çoklu ortamlardır. Yazıyla birlikte kullanılan ses ve/ veya görsel bazen yazının ettiği anlamı desteklerken bazen yazı olmadan anlam iletir. Bazı durumlarda ise ses ve/ veya görsellerin ettiği mesaj, yazınınkiyle aynıdır (eş anlam oluşturma). Öğrenci söz konusu ögelerin görevlerini ayırt eder, ilişkilerini belirler ve bunların kendi aralarındaki etkileşimlerinden yararlanarak anlam oluşturur.

T.D.5.21. / T.D.6.21. / T.D.7.22. / T.D.8.22.

Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme

Dinlediğinde/izlediğinde sunulan bilgiler çözümlenir. Çözümleme aşamasından sonra tespit edilen bilgiler önemli ve önemsiz olarak sınıflandırılır. Öğrenci önemli bilgileri kronolojik akışa/düşünce akışına uygun olarak kendi cümleleriyle ifade edip özetleme sürecini sonlandırır.

T.D.5.22. / T.D.6.22. / T.D.7.23. / T.D.8.23.

Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme

Dinlenen metnin içeriği, dili, organizasyonu ve kaynağı/konuşanı/yazarı ile ilgili bir özellik belirlenir. Ön bilgiler işe koşularak belirlenen özelliği değerlendirmede kullanılacak bir norm belirlenir. Belirlenen özellik normla karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucu ortaya konarak bir yargıya ulaşılır.

5. sınıf seviyesinde dinlediğinin/izlediğinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler) değerlendirdir.

6. sınıf seviyesinde öğrenciler dinlediğinin/izlediğinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler) ek olarak dilini de (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları) değerlendirdir.

7. sınıf seviyesinde dinlediğinin/izlediğinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler) ve dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları) ek olarak organizasyonunu da (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölmelerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme, sonuç bölmeleri ve bunlar arasındaki akış) değerlendirdir.

8. sınıf seviyesinde dinlediğinin/izlediğinin içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler), dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları) ve organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölmelerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme, sonuç bölmeleri ve bunlar arasındaki akış) ek olarak yazarını da (yazarın bakış açısı, amacı, tutumu, yaklaşımı) değerlendirdir.

T.D.7.24. / T.D.8.24.

Medya içeriğini değerlendirebilme

Medya içeriğinin değerlendirilecek özellikleri (amaç, hedef kitleye uygunluk, tutarlılık, olay/olaylar, karakterler, karakterlerin davranışları ile fiziksel ve psikolojik özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, hak ve özgürlükler, etik, değerler, dil-anlatım, ikna teknikleri, kaynak/konuşan/yazar vb.) belirlenir. Medya içeriğinin belirlenen özelliği ve bu özellikten hareketle ön bilgiler işe koşularak belirlenen norm karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucu ortaya konularak bir yargıya ulaşılır.

Bu öğrenme çıktısı 7 ve 8. sınıfta işlenir. Öğrenci, ön bilgilerini de kullanarak medya içeriğini farklı açılardan değerlendirir.

T.D.5.23. / T.D.6.23. / T.D.7.25. / T.D.8.25.

Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme

Dinlenilenin/izlenilenin içeriğinin bir özelliği belirlenir. Bu özelliğe ilişkin ön bilgiler kullanılarak bir norm bulunur ve ikisi arasında karşılaştırma yapılarak belirlenen özellik sorgulanır. Sorgulama sonucunda bir yargıya varılarak dinlediğini/ izlediğini eleştirilen özelliğine yönelik gerek duyulursa alternatifler önerilir. Süreç sonucunda öğrenciler olumlu yargıları veya önerdikleri alternatifler için gerekçelerini ortaya koyar.

5. sınıf seviyesinde dinlediğini/izlediğini başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

6. sınıf seviyesinde dinlediğini/izlediğini başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) ve dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

7. sınıf seviyesinde dinlediğini/izlediğini başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) ve organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

8. sınıf seviyesinde dinlediğini/izlediğini başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.), organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) ve kaynağını/konuşanını/ yazarını (yazarın bakış açısı, tutumu vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

T.D.5.24. / T.D.6.24. / T.D.7.26. / T.D.8.26.

Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme

Dinlediğinde/izlediğinde yer alan bir olay ya da durum, problem biçiminde tanımlanır. Söz konusu olay ya da durumun problemli yönü öğrencinin kendi bakış açısından özetlenir. Netleştirilen olay ya da durumun sorun olarak algılanan yönlerine ilişkin akıl yürütülerek alternatif çözümler üretilir ve bunlar arasından en uygun çözüm belirlenir. Üretilen çözüme ilişkin yansıtma ve değerlendirme yapılır.

5 ve 6. sınıf seviyelerinde dinlediğinde/izlediğinde çözümüyle birlikte verilen bir problemi kendi bakış açısından yeniden yapılandırır (olay ya da durumu netleştirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretir.

7 ve 8. sınıf seviyelerinde dinlediğinde/izlediğinde problem olarak görülebilecek bir olay ya da durumu problem olarak yapılandırır (olay ya da durumu netleştirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretir.

T.D.5.25. / T.D.6.25. / T.D.7.27. / T.D.8.27.

Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme

a) Dinleme/izleme sürecindeki güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir.

b) Deneyimlediği süreçteki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alıp güçlü yönlerini sonraki çalışmalara aktararak dinleyici/izleyici kimliğinin gelişimine yön verir.

T.O.5.1. / T.O.6.1. / T.O.7.1. / T.O.8.1.

Okumada materyal seçimini yönetebilme

Öğrencinin okuma öncesinde ilgi ve ihtiyaçlarını, okuma faaliyetinin amacını, materyalin özelliklerini, okumaya ayrılan süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz etmesi sağlanır. Analiz sonuçlarından hareketle okunacak metin veya okuma sırasında kullanılabilecek ek materyaller (sözlük, genel ağ, çalışma kâğıdı, grafik organize edici vb.) seçilerek hazırlık yapılır. Gerektiğinde seçimler üzerinde üst bilişsel izlemeye (metni anlayıp anlamama veya amacına ulaşıp ulaşmama durumu) bağlı düzenlemeler yapılır.

T.O.5.2. / T.O.6.2.

Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme

Akıcı okuyan bir öğrencinin kelimeleri doğru seslendirmesi ve okuma hızının normal konuşma hızına yakın olması beklenir. Ayrıca akıcı okuyan öğrenciden metnin tür özelliklerini de dikkate alarak işitilebilir bir ses tonuyla, anlamı yansıtacak şekilde, doğru vurgu ve tonlamalarla okuması gereklidir. Öğrenci okuma hızı ve prozodik unsurları okuduğu metin türüne, sesli ve sessiz okumaya göre düzenleyebilmelidir. Öğretmenlerin özellikle sesli okumalarda bunu kontrol etmesi beklenir. Öğrencilerin akıcı okuma düzeyi 5 ve 6. sınıflarda sene başında yapılacak tanılama ölçümleri ile değerlendirilmeli, devam eden süreçte izleme amaçlı değerlendirmeler ile akıcı okuma gelişimi yıl boyunca takip edilmelidir. Tanılama sonrasında akıcı okuma problemleri olan öğrencilerin gelişimine yönelik adımlar atılarak bu öğrenciler özel olarak takip edilmelidir. Özellikle yöntem seçimleri bu öğrenciler dikkate alınarak yapılmalıdır.

T.O.5.3. / T.O.6.3. / T.O.7.2. / T.O.8.2.

Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme

Öğrencinin okuma öncesinde ilgi ve ihtiyaçlarını, okuma faaliyetinin amacını, materyalin özelliklerini, okumaya ayrılan süre ve bilgiye erişim olanaklarını analiz etmesi sağlanır. Öğrenci analiz sonuçlarından hareketle okuma sürecinde kullanacağı strateji ve yöntemi seçer. Gerektiğinde seçimleri üzerinde üst bilişsel izlemeye (metni anlayıp anlamama veya amacına ulaşıp ulaşmama durumu) bağlı düzenlemeler yapar. Öğrencinin seçim yapabilmesi için öncelikle strateji ve yöntemleri bağımsız olarak uygulayabilecek düzeye erişmesi gereklidir. Bu nedenle strateji ve yöntemlerin öğretimi, Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile yapılır. Öğretimi yapılan tüm stratejilerin sonraki uygun okumalarda kullanımı sağlanır.

5. sınıfta ön bilgileri harekete geçirme ve kullanma, metin yapılarının analizi ve bilgileri organize etme (öyküleyici metin yapısı, sıralı/kronolojik metin yapısı), tahmin etme, görselleştirme, çıkarım yapma, özetleme ve üst bilişsel izleme stratejilerinin öğretimi yapılır.

6. sınıfta metin yapılarının analizi ve bilgileri organize etme (açıklayıcı metin yapısı, karşılaştırma/zıtlık metin yapısı), soru sorma, üstbilişsel kontrol ve değerlendirme stratejilerinin öğretimi yapılır.

7. sınıfta metin yapılarının analizi ve bilgileri organize etme (sebep-sonuç metin yapısı, problem-çözüm metin yapısı) stratejilerinin öğretimi yapılır. Akıcı okuma problemi olan öğrenci sayısının çok olduğu sınıflarda koro hâlinde okuma, okuma tiyatrosu, tekrarlı okuma, eşli okuma, arkadaşla okuma ve ezberleme yöntem ve tekniklerine ağırlık verilmeli, tüm okumalar olabildiğince sesli yapılmalıdır. Akıcı okumayı geliştirmeye yönelik bu yöntem ve teknikler öğrencinin seçeceği yöntem ve teknikler olmayıp öğretmen tarafından seçilip uygulanmalıdır. Okunan metindeki yüzey anlamı elde etmeye veya okuma öncesi, sırası ve sonrasında metindeki bilgileri organize etmeye imkân sağlayan göz atarak okuma, tahmin ederek okuma, not alarak okuma, işaretleyerek okuma, özetleyerek okuma yöntem ve teknikleri öğrencinin faaliyet analizi sonrasında seçim yapabileceği yöntemlerdir. Bunlardan stratejilerle ilişkili olanlar, strateji öğretimini takip eden okumalarda kullanılmalıdır. Ayrıca ihtiyaç duyulması hâlinde bu yöntemlerin kullanımına ilişkin de Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretim yapılır. Metni daha detaylı ele almaya imkân sağlayan, soru sorarak okuma, tartışarak okuma, eleştirel okuma yöntemleri derin anımlara ulaşma amacıyla öğretmenin ve faaliyet analizi sonrasında öğrencinin seçebileceği yöntemlerdir. Bunlardan soru sorarak okumanın 6. sınıfta ilgili stratejinin öğretimi sonrasında kullanımını sağlanır. Tartışarak okuma yöntemi de 6. sınıfından itibaren kullanılmaya başlanır.

Eleştirel okuma ise 8. sınıfta Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretimi yapılarak kullanılır.

T.O.5.4. / T.O.6.4. / T.O.7.3. / T.O.8.3.

Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme

Öğrencinin okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunması üç aşamada sağlanır. Birinci aşamada öğrencinin metnin başlığından, görsellerinden veya okunan kısmından hareketle içeriğe ilişkin ipuçlarını belirlemesi istenir. İkinci aşamada, belirledikleri ipuçlarıyla ön bilgileri arasında ilişki kurarak metnin tamamı veya okunacak kısmıyla alakalı mantıklı tahminlerde bulunması sağlanır. Tahminlerin gerekçelerine özellikle dikkat edilir. Bu çalışma, ilerleyen bölümlerde tahminlerin doğrulanmasıyla son bulur.

T.O.5.5. / T.O.6.5. / T.O.7.4. / T.O.8.4.

Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

Okuma sırasında öğrencinin anlamını bilmediği söz varlığı unsuruyla karşılaşması durumunda metnin bağlamından söz varlığı unsurunun anlamıyla ilgili ipuçlarını belirlemesi istenir. Bu süreçte gerekmeli durumda söz varlığı unsurunun geçtiği cümlenin öncesinin ve sonrasının tekrar okunması önerilerek öğrenciye rehberlik edilir. Ardından belirlediği ipuçlarıyla ön bilgileri arasında bağ kurarak söz varlığı unsurunun anlamına yönelik mantıklı tahminlerde bulunması sağlanır. Bu çalışma, söz varlığı unsurunun anlamına ilişkin tahminin kaynaklardan (sözlük, başvuru kitapları), ebeveyn veya öğretmenden yardım alınarak doğrulanmasıyla tamamlanır.

T.O.5.6. / T.O.6.6. / T.O.7.5. / T.O.8.5.

Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

Öğrencinin metinden ve varsa ona eşlik eden görsellerden hareketle bağlama/konuya dair ipuçlarını bulması ve belirlediği ipuçlarıyla ön bilgileri arasında bağ kurarak okuduğu metnin konusunu belirlemesi sağlanır. Devamında, metinde açık olarak verilen bilgileri (tanımı verilen kavram, düşünce, yönerge, iletilmek istenen mesaj, açıkça ifade edilen ana fikir vb.) belirlemesine yönelik çalışmalar yapılır. Uygun durumlarda (uyarı, yönerge, yönlendirme olan metinlerde) metinle iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi vermesi sağlanır.

T.O.5.7. / T.O.6.7. / T.O.7.6. / T.O.8.6.

Görselle iletilen anlamı belirleyebilme

Öğrencinin metne eşlik eden veya bağımsız olarak sunulan görsellerdeki unsurları incelemesi ve anlama ulaşmak için ipuçlarını tespit etmesi sağlanır. Belirlenen ipuçları, ön bilgilerle ilişkilendirilir. Bu süreç sonunda görselin konusu kavranarak görselde yer alan açık ve örtük iletiler (varsa metin ile iletilmek istenen mesaj da) belirlenir. Uygun durumlarda (uyarı, yönerge, yönlendirme olan görsellerde) öğrencinin görselle iletilen mesajın gerektirdiği tepkiyi vermesi sağlanır. Tüm sınıf seviyelerinde resim, fotoğraf, tablo, grafik (pasta, sütun, çizgi vb.), grafik simge, harita ve kroki, karikatürden yararlanılır.

T.O.5.8. / T.O.6.8. / T.O.7.7. / T.O.8.7.

Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

Okunan metinden basit çıkarıma dayalı anlam oluştururken metnin sınırlı bir bölümünden veya o sınırlı bölüme eşlik eden bir görselden kanıt toplanır. Toplanan kanıtlar ile ön bilgiler ilişkilendirilir ve bir sonuca/yargıya ulaşılır. Öğrencinin tüm çıkarımları için metinden kanıt ve ön bilgilerinden makul gerekçe sunması gereklidir. Metnin yardımcı düşüncelerini belirler. Metnin sınırlı bölümünde geçen bir düşünce veya olaydan hareketle doğrudan verilmeyen nedeni, koşulu, amacı, sonucu, ihtimali, gerçekleşmemiş bekleyisi, terk edilmiş alışkanlığı, tahmin ve gereklilikleri; kahramanın amacını, belirli bir davranışının sebebini, anlık duygusu ve düşüncelerini, belirli özelliklerini, belirli bir davranışının veya düşüncesinin arkasındaki niyeti çıkarım yoluyla bulur. Tüm çıkarımlarıyla ilgili topladığı kanıt ve ön bilgilerden hareketle mantıklı gerekçe sunması beklenir.

T.O.5.9. / T.O.6.9. / T.O.7.8. / T.O.8.8.

Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

Okunan metinden üst düzey çıkarıma dayalı anlam oluştururken öğrencinin metnin bütününden veya metne eşlik eden görsellerden kanıt toplaması sağlanır. Toplanan kanıtlar ile ön bilgiler ilişkilendirilir ve bir sonuca/yargıya ulaşılır. Öğrencinin tüm çıkarımları için topladığı kanıt ve ön bilgilerden hareketle mantıklı gerekçe sunması beklenir. Metnin bütününde verilen bilgilerle ön bilgilerini ilişkilendirerek ana fikri/ana duyguyu belirleme; sonuç/ders çıkarma; kahramanların karakter özelliklerini, amaç ve niyetlerini belirleme gibi çıkarımlar yapar. Tüm çıkarımlarıyla ilgili topladığı kanıt ve ön bilgilerden hareketle mantıklı gerekçe sunması beklenir.

T.O.5.10. / T.O.6.10. / T.O.7.9. / T.O.8.9.

Metin içi karşılaştırma yapabilme

Öğrenci, metinde yer alan karşılaştırılabilir unsurlara ilişkin özellikleri belirler. Bu kapsamında metnin farklı bölgelerinde yer alan duygusal, düşünce, görüş, kahraman, dil kullanımı gibi karşılaştırılabilir unsurlara ilişkin özellikler tespit edilir. Belirlenen unsurların özellikleri; önem, doğruluk, güvenirlik, öncelik sonralık bakımından benzerlik ve farklılıklarını listelenerek karşılaştırılır. Metnin içeriği önem, doğruluk, güvenirlik, öncelik ve sonralık bakımından karşılaştırılır.

T.O.5.11. / T.O.6.11. / T.O.7.10. / T.O.8.10.

Metinler arası karşılaştırma yapabilme

Öğrenci, daha önce okunan bir metin ile okunmakta olan metnin arasındaki karşılaştırılabilir unsurları ve bu unsurların karşılaşılacak özelliklerini belirler. Belirlenen unsurlara ait özelliklerin benzerlik ve farklılıklarını listeleyerek karşılaştırır.

5. sınıf seviyesinde iki metnin içeriği (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) karşılaştırılır.

6. sınıf seviyesinde iki metnin içeriği (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) ve dili (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) karşılaştırılır.

7. sınıf seviyesinde iki metnin içeriği (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dili (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) ve organizasyonu (olay örgüsü; serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar; giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) karşılaştırılır.

8. sınıf seviyesinde iki metnin içeriği (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dili (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.), organizasyonu (olay örgüsü; serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar; giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) ve yazarı (yazarın bakış açısı, amaç ve niyeti, tutumu, yaklaşımı) karşılaştırılır.

T.O.5.12. / T.O.6.12. / T.O.7.11. / T.O.8.11.

Metindeki unsurları sınıflandırabilme

Metin inceleme çalışması kapsamında metnin unsurları (metinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay veya durumlar) çeşitli özellikleri (tür, nitelik, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık vb.) bakımından sınıflandırılabilir. Bu süreçte ilk olarak öğrencinin sınıflandırmada kullanacağı ölçütleri belirlemesi sağlanır. Ardından metnin unsurlarını, belirlenen ölçütlerden hareketle ayırtırıp tasnif etmesi ve ortaya çıkan grupları adlandırmaları/ etiketlemeleri istenir. Son olarak ortaya çıkan sınıflama sonuçlarını liste, tablo, grafik veya şekillerden uygun olıyla sunmasına yönelik etkinlikler yaptırılır.

5 ve 6. sınıf seviyelerinde metinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb. ni bir ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırılır ve uygun biçimde (paragraf, liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunulur.

7 ve 8. sınıf seviyelerinde; 1) Metinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb. ni birden fazla ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimde (liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunulur. 2) Daha önce okunanlarda verilen bilgiler kullanılarak ölçüt belirlenir ve yeni okunan metindeki kavram, nesne, varlık, bilgi, olay vb. sınıflandırılır.

T.O.5.13. / T.O.6.13. / T.O.7.12. / T.O.8.12.

Metni yorumlayabilme

Öğrencinin metnin içeriğinde yer alan olay, durum, konu vb. ni incelemesi sağlanır. Bu aşamada öğrencinin metnin hem yüzey anlamına hem de var ise derin anlamına hâkim olması gerekmektedir. Ardından öğrencinin gözünden olayı, durumu veya konuyu kimin yorumlayacağına karar vermesi sağlanır. Bu aşamada öğrenci kendi bakış açısıyla yorum yapabileceği gibi yazarın veya yazar dışında bir başkasının bakış açısını da benimseyebilir. Son aşamada öğrencinin belirdiği bakış açısıyla ele alınan olay, durum ya da konuya açıklaması/detaylandırması sağlanır. Belirli bir bakış açısıyla (yazarın bakış açısı, kendi öznel-nesnel bakış açısı veya ikisi dışında belirli bir bakış açısı) metinde ne anlatılmak istendiğine veya ne anlaşılması gerektiğine açıklık getirmeleri, detaylandırmaları, genellemeler yapmaları, derin anlamdan bir sonuca ulaşmaları sağlanır. Yorum yapılırken “Tüm bunlardan ben ... yapmam gerektiğini anlıyorum.”, “Yazar bunları söyleyerek aslında ... yapmamızı istiyor.”, “Bu durumda ... sadece ... değil, aynı zamanda ...-(y)I da kapsayan daha büyük bir yapı.” vb. ifadelerin kullanılması beklenir. Okurun metindeki bilgilerle ön bilgileri arasında bağ kurması gerekmektedir.

T.O.5.14. / T.O.6.14. / T.O.7.13. / T.O.8.13.

Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme Metin inceleme sürecinde; öğrencinin öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yaparken metindeki şahıs/varlık kadrosu, mekân, zaman ve olay örgüsünü belirlemesi sağlanır. Sonrasında öğrencinin belirlenen unsurların birbiriyle ilişkisini ortaya koyması istenir.

T.O.5.15. / T.O.6.15. / T.O.7.14. / T.O.8.14.

Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Öğrencinin bilgilendirici metinlerde sunulan önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümlemeler yaparken metin yapılarından yola çıkması sağlanır. Bu kapsamda öğrenciye metin yapılarına göre organize edilerek sunulan önemli düşünce, kavram ve durumları belirlemeye yönelik etkinlikler yaptırılır. Önemli bilgilerin belirlenmesinin ardından bunların birbiriyle ilişkisinin ortaya konması sağlanır.

5. sınıf seviyesinde özellikle sıralı/kronolojik metin yapısına sahip metinler üzerinde çalışmalar yapılır.

6. sınıf seviyesinde sıralı/kronolojik metin yapısına ek olarak açıklama ve karşılaştırma/zıtlık metin yapıları üzerinde çalışmalar yapılır.

7. sınıf seviyesinde daha önce üzerinde çalışılan sıralı/kronolojik, açıklayıcı, karşılaştırma/zıtlık metin yapılarına ek olarak sebep-sonuç ve problem-sözüm metin yapılarının tamamına yönelik çalışmalar yapılır.

8. sınıf seviyesinde daha önce üzerinde çalışılan sıralı/kronolojik, açıklayıcı, karşılaştırma/zıtlık, sebep-sonuç ve problem-sözüm metin yapılarına yönelik çalışmalar yapılır.

T.O.5.16. / T.O.6.16. / T.O.7.15. / T.O.8.15.

Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde öğrencinin bilgilendirici metinlerdeki anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapması beklenir. Bu kapsamında öğrencinin metnin içeriğini en iyi yansıtan/temsil eden kelimeleri belirlemesini sağlayacak çalışmalar yaptırılır. Sonrasında öğrencinin belirlediği anahtar kelimelerin metnin içeriğiyle ilişkisini ortaya koyması sağlanır.

T.O.5.17. / T.O.6.17. / T.O.7.16. / T.O.8.16.

Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metinlerin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapılırken metnin türü dikkate alınır. Öğrencinin bilgilendirici metinlerde giriş, gelişme, sonuç; öyküleyici metinlerde serim, düğüm, çözüm bölümlerini belirlemesini sağlayacak çalışmalar yapılır. Çalışmalar bu bölümlerin birbirleriyle bağlantısının ortaya konmasıyla sonlandırılır. Metnin bölümlerinin birbirleriyle bağlantıları belirlenirken bölümler arasındaki geçişlerin uygun bir şekilde yapılip yapılmadığı ve bölümler arasında düşünce ve olay akışı bakımından tutarlılık olup olmadığı üzerinde durulur.

T.O.5.18. / T.O.6.18. / T.O.7.17. / T.O.8.17.

Şiirin biçim özelliklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Şiir incelenirken öğrencinin şiirin dış yapı özelliklerine ve ahenk unsurlarına odaklanması istenir. Öğrencinin sınıf seviyesine bağlı olarak misra, bent ve dörtlük gibi şiirin düzyazidan ayrılan yönlerini ve ahenk unsurlarını belirlemesi sağlanır. Devamında belirlenen dış yapı özelliklerinin veya ahenk unsurlarının birbirleriyle ve şiirin bütünüyle ilişkisini ortaya koymaya yönelik çalışmalara yer verilir.

5. sınıf seviyesinde misra, dörtlük gibi şire ait dış yapı özelliklerini üzerinden şiirin düzyazidan ayrılan yönleri üzerinde durulur.

6. sınıf seviyesinde dış yapı özelliklerine ek olarak ahenk unsurlarından ölçü (hece ölçüsü) üzerinde de durulur ancak ayrıntıya girilmez.

7. sınıf seviyesinde dış yapı özelliklerine ek olarak ahenk unsurlarından kafiye üzerinde durulur ancak ayrıntıya girilmez.

8. sınıf seviyesinde dış yapı özelliklerine ek olarak ahenk unsurlarından redif üzerinde durulur ancak ayrıntıya girilmez.

T.O.5.19. / T.O.6.19. / T.O.7.18. / T.O.8.18.

Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde öğrencinin metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümlemeler yapması beklenir. Bu kapsamda öğrencinin yazının başvurduğu düşünceyi geliştirme yollarını belirlemesini sağlayacak çalışmalar yaptırılır. Sonrasında öğrencinin belirlenen düşünceyi geliştirme yollarının birbirleriyle ve metinle ilişkisini ortaya koyması sağlanır.

5. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme ve örneklendirmeyi belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

6, 7 ve 8. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanmayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

T.O.5.20. / T.O.6.20. / T.O.7.19. / T.O.8.19.

Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde öğrencinin söz sanatlarını belirlemesine yönelik çözümleme yapması gereklidir. Bu kapsamında öğrencinin ilk olarak metinde yer alan söz sanatlarını tespit etmesi sağlanır. Devamında belirlenen söz sanatlarının metnin anlatımıyla olan ilişkisi ortaya konur.

5. sınıf seviyesinde söz sanatlarından kişileştirme, konuşturma ve benzetmeyi belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

6, 7, ve 8. sınıf seviyesinde söz sanatlarından kişileştirme, konuşturma, benzetme, karşılık ve abartmayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır.

T.O.7.20. / T.O.8.20.

Metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Metin inceleme sürecinde öğrencinin metindeki ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapması beklenir. Bu kapsamında ilk olarak metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çalışmalar yapılır. Sonrasında öğrencinin belirlediği ikna etme tekniklerinin birbirleriyle ve metinle ilişkisini ortaya koyması sağlanır.

7 ve 8. sınıf seviyesinde öğrencilerin karşılıkta bulunma, tutarlılık, toplumsal kanıt, sevgi (hoşlanma), otorite, kıtlık (azlık), karşılık ve uzlaşma tekniklerini belirlemeleri sağlanır.

T.O.5.21. / T.O.6.21. / T.O.7.21. / T.O.8.21.

Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

Metnin anahtar söz varlığından ve temanın anahtar kavramlarından kelimeler belirlenerek söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. Bu kapsamında belirlenen kelimelerin sırasıyla önce metnin bağlamındaki anlamları, ardından sözlük, ansiklopedi veya erişilebilir diğer kaynaklardaki anlamları üzerinde durulur. Bir sonraki adımda kelimenin kavram alanına (eş, yakın ve zıt anlamlı kelimeler, eş sesli kelimeler, çağrıştırdığı kelimeler, atasözü, deyim, kalıp sözler, ikileme, pekiştirme vb.) giren kelimeler üzerinde çalışılır. Son olarak var ise kelimenin görsel karşılığı (resim, işaret, emoji vb.) belirlenir.

T.O.5.22. / T.O.6.22. / T.O.7.22. / T.O.8.22.

Çoklu ortam ögelerine yönelik çözümleme yapabilme

Yazı, ses ve görseller gibi ögelerin bir arada kullanıldığı ortamlar, çoklu ortamlardır. Yazıyla birlikte kullanılan ses ve/ veya görsel bazen yazının ilettiği anlamı desteklerken bazen yazı olmadan anlam iletir. Bazı durumlarda ise ses ve/ veya görsellerin ilettiği mesaj, yazınınkiyle aynıdır (eş anlam oluşturma). Öğrenci söz konusu ögelerin görevlerini ayırt eder, ilişkilerini belirler ve bunların kendi aralarındaki etkileşimlerinden yararlanarak anlam oluşturur.

T.O.5.23. / T.O.6.23. / T.O.7.23. / T.O.8.23.

Okuduğunu özetleyebilme

Metinde sunulan bilgiler çözümlenir. Çözümleme aşamasından sonra tespit edilen bilgiler önemli ve önemsiz olarak sınıflandırılır. Öğrenci önemli bilgileri kronolojik akışa/düşünce akışına uygun olarak kendi cümleleriyle ifade edip özetleme sürecini sonlandırır. Öğrenciye önemli ve önemsiz bilgileri nasıl ayırt edeceği konusunda destek verilir.

T.O.5.24. / T.O.6.24. / T.O.7.24. / T.O.8.24.

Okuduğunu değerlendirebilme

Okunan metnin içeriği, dili, organizasyonu ve yazarı ile ilgili bir özellik belirlenir. Ön bilgiler işe koşularak belirlenen özelliği değerlendirmede kullanılacak bir norm belirlenir. Belirlenen özellik normla karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucu ortaya konarak bir yargıya ulaşılır.

5. sınıf seviyesinde okuduğunun içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler) değerlendirdir.

6. sınıf seviyesinde öğrenciler okuduğunun içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler) ek olarak dilini de (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları) değerlendirdir.

7. sınıf seviyesinde okuduklarının içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler) ve dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları) ek olarak organizasyonunu da (olay örgüsü; serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar; giriş, gelişme, sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış) değerlendirdir.

8. sınıf seviyesinde okuduklarının içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler), dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları) ve organizasyonunu (olay örgüsü; serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar; giriş, gelişme, sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış) ek olarak yazarını da (yazarın bakış açısı, amacı, tutumu, yaklaşımı) değerlendirdir.

T.O.7.25. / T.O.8.25.

Basılı ve dijital medya metinlerini değerlendirebilme

Basılı ve dijital medya metinlerinin değerlendirilecek özellikleri (amaç, hedef kitleye uygunluk, tutarlılık, olay/olaylar, karakterler, karakterlerin davranışları ile fiziksel ve psikolojik özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, hak ve özgürlükler, etik, değerler, dil-anlatım, ikna teknikleri, kaynak/konuşan/yazar vb.) belirlenir. Ön bilgiler işe koşularak medya metninin belirlenen özelliğini değerlendirmede kullanılacak bir norm belirlenir. Norm ve içerik karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucu ortaya konarak bir yargıya ulaşılır. Bu öğrenme çıktıısı 7 ve 8. sınıfıta işlenir. Öğrenci, ön bilgilerini de kullanarak medya içeriğini farklı açılardan değerlendirir.

T.O.5.25. / T.O.6.25. / T.O.7.26. / T.O.8.26.

Metni eleştirebilme

Okunan metnin içeriği, dili, organizasyonu ve yazarı ile ilgili bir özellik belirlenir. Bu özelliğe ilişkin ön bilgiler kullanılarak bir norm bulunur ve ikisi arasında karşılaştırma yapılarak belirlenen özellik sorgulanır. Sorgulama sonucunda bir olumlu veya olumsuz bir yargıya varılır. Eleştirilen özelliğe yönelik gerek duyulursa alternatifler önerilir. Süreç sonucunda öğrenciler olumlu yargıları veya önerdikleri alternatifler için gerekliliklerini ortaya koyar.

5. sınıf seviyesinde metnin başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

6. sınıf seviyesinde metnin başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.) ve dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

7. sınıf seviyesinde metnin başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.) ve organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

8. sınıf seviyesinde metnin başlığını, içeriğini (olaylar, kahramanlar, kahramanların davranışları ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler, ana düşünce ve yardımcı düşünceler, seçilen örnekler vb.), dilini (dilin sadeliği, kelime seçimleri, cümle uzunlukları vb.), organizasyonunu (olay örgüsü, serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yapılandırılması; düşünceler arası bağlantılar, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri ve bunlar arasındaki akış vb.) ve kaynağını/konuşanını/yazarını (yazarın bakış açısı, tutumu vb.) ön bilgilerini de kullanarak eleştirel açıdan ele alır ve eleştirinin odağındaki noktaya gerektiğinde alternatif önerir.

T.O.5.26. / T.O.6.26. / T.O.7.27. / T.O.8.27.

Metindeki probleme çözüm üretebilme

Metinde yer alan bir olay ya da durum, problem biçiminde tanımlanır. Söz konusu olay ya da durumun problemlı yönü öğrencinin kendi bakış açısıyla özetlenip netleştirilir. Olay ya da durumun sorun olarak algılanan yönlerine ilişkin akıl yürütülerek alternatif çözümler üretilir ve bunlar arasından en uygun çözüm belirlenir. Üretilen çözüme ilişkin yansıtma ve değerlendirme yapılır.

5 ve 6. sınıf seviyelerinde okuduklarında çözümüyle birlikte verilen bir problemi kendi bakış açısıyla yeniden yapılandırır (olay ya da durumu netlestirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretir.

7 ve 8. sınıf seviyelerinde okuduklarında problem olarak görülebilecek bir olay ya da durumu yapılandırır (olay ya da durumu netlestirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretir.

T.O.5.27. / T.O.6.27. / T.O.7.28. / T.O.8.28.

Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme

Öğrenci, okuma sürecinin güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendini değerlendirir. Deneyimlenen süreçteki güçlü yönlerini sonraki okuma çalışmalarına yansıtır. Gelişmeye açık yönlerini ise destekleyecek tedbirler alır. Böylece etkili okur kimliğinin gelişimine yön verir.

T.K.5.1. / T.K.6.1. / T.K.7.1. / T.K.8.1.

Konuşma sürecini yönetebilme

Konuşma sürecini yönetebilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu öğrenme çıktısında öğrenciden konuşmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmaya yönelik uygun selam, hitap ve sonlandırma ifadelerini kullanması beklenir. Öğrenci; sorgulanan olay, konu, durum, problem vb. ile ilgili anlaşılmayan noktaları açığa kavuşturmak için herhangi bir yönlendirmenin etkisinde kalmadan sorular sorar; kendisine yöneltilen soruları cevaplar ve uygun zamanda söz alır/verir. Öğrencilerin soracakları soruların amaçları; **5 ve 6. sınıfta** sorgulanan olay, konu, durum, problem vb. ile ilgili anlaşılmayan noktaları açığa kavuşturmak, **7. sınıfta** sorgulanan olay, konu, durum, problem vb. ile ilgili anlaşılmayan noktaları açığa kavuşturmak, araştırmak ve keşfetmek, **8. sınıfta** anlaşılmayan noktaları açıklığa kavuşturmak, araştırmak ve keşfetmek, elde edilen çözümü değerlendirmektir.

T.K.5.2. / T.K.6.2. / T.K.7.2. / T.K.8.2.

Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

Öğrencinin konuşma öncesinde ilgi ve ihtiyaçlarını, konuşma şeklini, konuşmanın amacını ve süresini analiz etmesi sağlanır. Öğrenci analiz sonuçlarından hareketle konuşma sürecinde kullanacağı yöntem ve tekniği seçer. Gerektiğinde seçimleri üzerinde üst bilişsel izlemeye (amacına ulaşıp ulaşmama durumu) bağlı düzenlemeler yapar. Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde kullanılması gereken bir beceridir. Bu yöntem ve tekniklerin önemli bir bölümü (serbest, güdümlü, katılımlı, tartışarak, empati kurarak, yaratıcı, kelime ve kavram havuzundan seçerek, eleştirel, ikna edici konuşma; hafızada tutma tekniği) öğretmen tarafından seçiliip uygulanır. Bununla birlikte öğrencinin yöntem veya tekniklerden bazılarını kendisinin seçmesi de mümkündür. Konuşma sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerin bir kısmının (empati kurarak, yaratıcı, eleştirel, ikna edici) etkili bir şekilde kullanabilmesi için Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretme ihtiyaç duyulabilir. Öğretmen gerek görmesi hâlinde buna yönelik öğretim yapar.

Tüm sınıf düzeylerinde kullanılabilecek yöntem ve teknikler: katılımlı konuşma, empati kurma, güdümlü konuşma, kelime ve kavram havuzundan seçerek konuşma, serbest konuşma, yaratıcı konuşma, hafızada tutma,

6. sınıf seviyesinden itibaren kullanılabilecek yöntem: tartışma,

7. sınıf seviyesinden itibaren kullanılabilecek yöntem: ikna etme,

8. sınıf seviyesinden itibaren kullanılabilecek yöntem: eleştirel konuşma.

T.K.5.3. / T.K.6.3. / T.K.7.3. / T.K.8.3.

Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme

Konuşma amacını belirleme, konuşma türünü belirleme işlemiyle ilişkili olması bakımından ilk aşamada karar verilmesi gereken unsurlardandır. Amaç ve konu belirlemede öğrenciye serbestlik tanınmalı, kendi dünyasından hareketle konu belirlemesi için imkân sağlanmalıdır. Öğrenci, amaç ve içeriğe yönelik seçim yaparken sözlü üretim işlevini ön planda tutmalıdır. Bu doğrultuda öğrencinin amacına uygun olarak izlenen bir filmi/tiyatroyu, bir gününü ya da bir olayı anlatması; anlık duyu durumlarını yansıtması ve eğlendirme amaçlı (fıkra, ani, anekdot, mizahi konuşmalar vb.) konuşmalar yapması sağlanmalıdır. 7. sınıf seviyesinden itibaren ikna etme amaçlı konuşmalara yer verilmelidir.

T.K.5.4. / T.K.6.4. / T.K.7.4. / T.K.8.4.

Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme

Öğrencinin hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde içerik oluştururken ön bilgilerinden yararlanması, konuşmanın niteliği bakımından önemlidir. Ön bilgileri harekete geçirme ve kullanma; dinleme/izleme, okuma ve yazma becerilerinde olduğu gibi konuşmada da içeriği yapılandırmayı kolaylaştıracak ve temellendirecektir. Bu bakımından öğrencinin içerik oluştururken konuşmanın içeriğiyle ilgili ön bilgilerini (gözlem, ani, deneyim, güncel olay, haber vb.) hatırlamasına yönelik etkinlikler yapılmalıdır. Bu süreçte hatırlanan bilgilerden konuşma konusuyla en iyi örtüşenler kullanılmak üzere seçilir. Son aşamada ön bilgiler, içerikle ilişkilendirilerek konuşmaya yansıtılır. Öğrencinin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla bireysel çalışmalarla ek olarak beyin fırtınası, soru-cevap gibi teknikler çerçevesinde grup çalışmaları kullanılabilir ve ön bilgilerin paylaşılması sağlanabilir.

T.K.5.5. / T.K.6.5. / T.K.7.5. / T.K.8.5.

Konuşmasında uygun tepki verebilme

Konuşmasında uygun tepki verebilme becerisi sözlü etkileşimde işe koşulacak becerilerdendir. Bu becerinin geliştirilme sürecinde öğrenciden öncelikle tepki vereceği iletinin içerik ve yapısını çözümlemesi beklenir. İletiyi çözümledikten sonra vereceği dönütü planlaması (nasıl tepki vereceğini, hangi bilgi ve gerekçeleri kullanacağı vb.) sağlanır. Öğrenciden kişisel yorum ve değerlendirmesini yansitan tepki ya da tepkilerini nezaket kuralları çerçevesinde, anlaşılır bir dille ifade etmesi beklenir. Tepki verme sürecinde öğrenciden; konuşma kurallarına uyma, tepki vermek için uygun zamanı bekleme, yaptıklarını karşılaştırma, sınıflandırma ve tahminleriyle tepkilerini biçimlendirmesi beklenir.

T.K.5.6. / T.K.6.6. / T.K.7.6. / T.K.8.6.

Konuşmasında çoklu ortam ögeleriyle içerik oluşturabilme

Konuşmasında çoklu ortam ögeleriyle içerik oluşturabilme becerisi sözlü etkileşimde kullanılabilecek becerilerden biridir. Bu becerinin geliştirilmesinde hem dijital hem de basılı/matbu ortam ve araçlar kullanılabilir. Konuşmada çoklu ortam ögeleri kullanılarak konuşma çalışmaları yaptırılabileceği gibi konuşma planı dâhilinde öğrencinin bunları seçerek konuşmaya aktarması da sağlanabilir. Çoklu ortam ögeleriyle içerik oluşturma sürecinde öncelikle kullanılacak çoklu ortam ögelerinin belirlenmesi ve belirlenen çoklu ortam ögelerinin işlevlerine (eş anlam oluşturma, anlamı destekleme veya tek başına anlam oluşturma) karar verilmesi gereklidir. Devamında seçilen ögelerin belirlenen işlevi yerine getirecek şekilde konuşmaya yansıtılması sağlanır. Süreçte kullanılabilecek çoklu ortam ögeleri: fotoğraf, resim, tablo, grafik, harita, sanal gezi uygulamaları, ses kaydı, müzik, video, dijital pano, çevrim içi toplantı araçları vb. şeklinde sıralanabilir.

T.K.5.7. / T.K.6.7. / T.K.7.7. / T.K.8.7.

Yaratıcı konuşma yapabilme

Yaratıcı konuşma yapabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdir. Dili yaratıcı biçimde kullanabilme becerisine yönelik bu öğrenme çıktısı için çalışmalar yapılırken öğrenciden konuşmasında farklı tema, karakter ve olay örgüterini çeşitli açılardan ele alması; deneyimlerini ve gözlemlerini hayal gücüyle birleştirerek konuşmasını zenginlestirmesi beklenir. Bu zenginlik, zaman içinde geleneksel anlatı yapılarından farklı söylem türlerine doğru ilerlemelidir. Böylece öğrencinin özgün çözüm, karakter ve diyaloglar üretmesi sağlanır.

T.K.5.8. / T.K.6.8. / T.K.7.8. / T.K.8.8.

Hazırlıksız konuşma yapabilme

Hazırlıksız konuşma yapabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulacak becerilerdir. Hazırlıksız konuşma becerisinin geliştirilmesine hizmet eden bu beceride, bir çıkış noktasından (cümle, görsel, rol kartı, örnek olay, şarkы, nesne vb.) ve ön yaşınlardan hareketle öğrencilerin bireysel veya grupta ön hazırlıklı (kısa süreli zihinsel hazırlık dâhilinde) zihinsel planlama yaparak hazırlıksız konuşma yapmaları beklenir. Bireysel veya grupta uygulama şekli ve hazırlığa ayrılacak süre sınıf düzeylerine göre belirlenir. Öğrenciler doğaçlamayı, duyu ve düşüncelerini yansıtarak odaklanılan konuya uygun bir şekilde sonlandırırlar.

5. sınıf seviyesinde grupta doğaçlama çalışmaları yapar.

6 ve 7. sınıf seviyesinde grupta ve ikili doğaçlama çalışmaları yapar.

8. sınıf seviyesinde grupta, ikili ve bireysel doğaçlama çalışmaları yapar.

T.K.5.9. / T.K.6.9. / T.K.7.9. / T.K.8.9.

Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme

Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Konuşmasında sesini uygun biçimde kullanması için öğrenciye diyafram nefesi çalışmaları yaptırılabilir. Öğrencinin kelimelerin telaffuz özelliklerine uygun sesletim yapması sağlanır. Bununla birlikte işitilebilir bir ses tonuyla konuşması için teknolojik cihaz ve uygulamalardan yararlanılabileceği gibi dramatizasyon çalışmaları da yapılabilir. Bu çalışmalar; bireysel, ikili veya grup çalışmaları şeklinde düzenlenebilir.

T.K.5.10. / T.K.6.10. / T.K.7.10. / T.K.8.10.

Sözlü sunum yapabilme

Sözlü sunum yapabilme becerisi, sözlü üretim esnasında işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu becerinin geliştirilmesi sürecinde öğrencinin sunum öncesinde konuşma planı hazırlaması ve bu plan doğrultusunda prova yapması sağlanır. Konuşma sırasında ise hedef kitleye uygun ses, beden dili ve görsellerle desteklenen bir sunum gerçeklestirmesi ve dinleyicilerin/izleyicilerin olası sorularını cevaplama beklenir. Sunum sonrasında da sunumunu amaç, içerik ve dil-anlatım açısından değerlendirmesi beklenir.

5. sınıf düzeyinde sözlü sunum yapabilme becerisini kazandırmada Kademeli Sorumluluk Devri Modeli işe koşulur. Öğrencinin hazırlıklı konuşmayla ilgili model uygulamayı (öğretmen) gözlemlemesi sağlanır. Sonraki adımda büyük ve küçük gruplarla hedef kitleye uygun; ses, beden dili ve (gerektiğinde) görsellerle desteklenen bir konuşma yapması beklenir. Bu süreçte dinleyiciden/izleyiciden gelen sorular cevaplanır. Söz konusu çalışmaların sonucunda konuşmasını amaç, içerik ve dil-anlatım açısından değerlendirmesi sağlanır.

T.K.5.11. / T.K.6.11. / T.K.7.11. / T.K.8.11.

Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme

Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Etkileşimli konuşmalarda bu beceri geliştirilirken öğrencinin gelen iletilerde dilin kullanım biçimini (kullanılan kelime ve cümleler, bunların bağlamla uygunluğu, vurgu ve tonlama vb.) ve beden dili unsurlarını çözümlemesi sağlanır. Çözümlemeden hareketle iletileri gönderenin duyu durumuna ve konuşmanın devamına ilişkin tahminde bulunması istenir. Öğrencinin tahminleri doğrultusunda konuşmalarına yön vermesi sağlanır. İleti, söylem veya metinlerde yer alan ses, görüntü, görsel vb. den hareketle tahminlerde bulunarak hem sözlü üretimine hem de sözlü etkileşimine yansıtılır. Bununla birlikte sözlü üretim etkinliklerinde öğrencinin belirlenen olay, konu, durum, problem vb. ne yönelik tahminlerine yer vermesi beklenir.

T.K.5.12. / T.K.6.12. / T.K.7.12. / T.K.8.12.

Konuşmasında karşılaştırma yapabilme

Konuşmasında karşılaştırma yapabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu süreçte öğrenciden önce kendisine sunulan veya belirlediği verileri (metin, görsel vb. aracılığıyla) incelemesi ve bu inceleme sonucunda yapacağı konuşmanın amacına, konusuna ve hedef kitlesine göre karşılaşıracağının unsurlarını (nesne, kişi, olay, bilgi vb.) özelliklerini belirlemesi beklenir. Sonrasında öğrencinin konuşmasında kullanmak üzere nesne, kişi, olay ve bilgilerin belirlenen özelliklere göre benzerliklerini ve farklılıklarını listelemesi sağlanır. Öğrencinin karşılaştırma sonuçlarını konuşmasına yansıtmasıyla süreç tamamlanır.

T.K.5.13. / T.K.6.13. / T.K.7.13. / T.K.8.13.

Konuşmasında sınıflandırma yapabilme

Konuşmasında sınıflandırma yapabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu beceri geliştirilirken öğrencinin önce konuşma amacına, konusuna ve hedef kitlesine göre sınıflandırma yapacağı unsurları (olay, durum, nesne vb.) ve ölçütlerini (gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık vb.) belirlemesi sağlanır. Devamında belirlenen unsurları özelliklerine göre ayırtılması ve ölçütten hareketle sınıflandırması istenir. Son aşamada yapılan sınıflandırmayı gerekli durumlarda grafik, tablo, görsel vb. ile destekleyerek konuşmasında uygun biçimlerde sunması beklenir.

5 ve 6. sınıf seviyesinde kavramları, nesneleri, varlıkları, bilgileri, olayları, durumları vb. bir ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimlerde (liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar.

7 ve 8. sınıf seviyesinde kavramları, nesneleri, varlıkları, bilgileri, olayları, durumları vb. birden fazla ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimlerde (liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar.

T.K.5.14. / T.K.6.14. / T.K.7.14. / T.K.8.14.

Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme

Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Yorumlama becerisinin kullanımı esnasında öğrenciden öncelikle yorumlayacağı olay, konu, durum vb. ni incelemesi istenir. Ardından öğrencinin kimin gözünden olay, konu, durum vb. ni yorumlayacağına karar vermesi sağlanır. Son aşamada öğrenciden yorum yapacağı olay, konu, durumu vb. ni bağlamdan kopmadan bakış açısına uygun olarak dönüştürmesi ve uygun bir şekilde ifade etmesi beklenir.

T.K.5.15. / T.K.6.15. / T.K.7.15. / T.K.8.15.

Sözlü olarak özetleyebilme

Sözlü olarak özetleyebilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Özetleme becerisinde öğrenciden öncelikle metnin olay, konu, durum vb. bağlamında incelenerek çözümlenmesi ve ardından çözümlenen bilgilerin (önemli, önemsiz vb.) sınıflandırılması istenir. Son olarak önemli bilgileri kronolojik akışa ve düşünce akışına uygun olarak sıralaması ve kendi cümleleriyle sözlü olarak ifade etmesi beklenir. Bu süreçte özetleme stratejilerinden (silme, genelleme, yapılandırma) yararlanılmalıdır.

T.K.5.16. / T.K.6.16. / T.K.7.16. / T.K.8.16.

Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme

Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu becerinin kullanımında ilk olarak öğrencinin mevcut olay, konu, durum vb.'nden incelenerek bir özellik ve bu özelliğin değerlendirilmesinde kullanmak üzere bir norm belirlemesi sağlanır. Ardından odaklanılan olay, konu, durum vb.'nin incelenip belirlenen normla karşılaşmasına yönelik çalışmalar yapılır. Son aşamada öğrencinin tartışma sonucunu ortaya koyarak bir yargıya ulaşması ve konuşmalarında bu yargıya yer vermesi sağlanır. Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme çalışmalarına, özetleme ve yorumlamaya yönelik becerilerde yeterli gelişim sağlandıktan sonra başlanması önerilir.

T.K.5.17. / T.K.6.17. / T.K.7.17. / T.K.8.17.

Sözlü olarak tartışmaya katılabilme

Sözlü olarak tartışmaya katılabilme becerisi genellikle sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu becerinin kullanımında öğrencinin ilk olarak önermelerine yönelik mantıklı temellendirme yapması sağlanır. Devamında başkalarının bakış açılarını anlamlandırması ve önyargısız bir biçimde varsa tutarsızlıklarını, geçersiz görüş ve bilgileri tespit etmesi istenir. Son aşamada ise önermeleri çürütmesi veya kabul etmesi beklenir. Sözlü olarak tartışmaya katılabilme çalışmalarına özetleme, yorumlama ve değerlendirmeye yönelik becerilerde yeterli gelişim sağlandıktan sonra başlanması önerilir. Tartışmalar yüz yüze/çevrim içi ortamlarda yapılabilir.

T.K.5.18. / T.K.6.18. / T.K.7.18. / T.K.8.18.

Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme

Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdir. Eleştirme becerisinde öğrencinin öncelikle odaklanılacak bir olay, konu, durum vb. ile bu olay, konu, duruma vb. ne ilişkin bir ölçüt belirlemesi sağlanmalıdır. Ölçütler belirlenirken öğrencinin ön bilgilerinden yararlanması dikkat edilmelidir. Öğrenci ölçüt ile belirlediği olay, konu, durum vb. nin özelliğini karşılaştırmalıdır. Sonrasında, karşılaştırma sonucunu ortaya koyarak bir yargıya ulaşmalıdır. Öğrenciden -gerekli durumlarda- eleştirdiği özelliye ilişkin alternatif önermesi, akıl yürütme ile ulaştığı yargıyı veya alternatifi gerekçelendirerek konuşmasında ifade etmesi beklenir. Eleştirilerini sözlü olarak ifade etme çalışmalarına özetleme, yorumlama, tartışma ve değerlendirmeye yönelik sözlü çalışmalarda yeterli gelişim sağlandıktan sonra başlanması önerilir. Öğrenci tarafından gerektiğinde olumsuz yargıya yönelik gerekçeli alternatif üretilir.

T.K.5.19. / T.K.6.19. / T.K.7.19. / T.K.8.19.

Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme

Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme becerisi hem sözlü etkileşim hem de sözlü üretimde işe koşulabilecek becerilerdir. Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme becerisi üzerinde çalışılırken öğrencinin öncelikle bir olay ya da durumu problem biçiminde tanımlaması sağlanır. Söz konusu olay ya da durumun problemlı yönü, öğrencinin kendi bakış açısıyla özetlenir. Problem tanımlanıp özetlendikten sonra öğrenciden problemin çözümüne yönelik gözlem, mevcut bilgi, veri ve ön bilgiye dayalı alternatif çözümler üretmesi istenir. Devamında üretilen çözümler arasından en uygun olanını akıl yürüterek belirlemesi sağlanır. Ardından öğrenciden çözümü ve çözüm sonrası değerlendirmelerini amaç, konu, hedef kitle vb. doğrultusunda sözlü olarak ifade etmesi beklenir. Problem çözmeye yönelik konuşma çalışmalarına sınıf seviyesi ve öğrenci hazır bulunuşluğu dikkate alınarak aşamalı alıştırmalarla başlanması gereklidir.

5 ve 6. sınıfta öğrencinin verilen bir problemi kendi bakış açısıyla yeniden yapılandırması (olay ya da durumu netlestirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretmesi beklenir.

7 ve 8. sınıfta öğrencinin problem olarak görülebilecek bir olay ya da durumu problem olarak yapılandırması (olay ya da durumu netlestirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretmesi beklenir.

T.K.5.20. / T.K.6.20. / T.K.7.20. / T.K.8.20.

Hazırlıklı konuşmasını yapılandırmayı bilme

Hazırlıklı konuşmasını yapılandırmayı bilme sözlü üretimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Hazırlıklı konuşma yapma sürecinde öğrencinin öncelikle hazırlıklı konuşmaya ilişkin temel bilgilere (plan hazırlama, içerik oluşturma, prova yapma vb.) ulaşması beklenir. Ardından konuşma sürecini planlaması, planına uygun hazırlık yaparak konuşma içeriğine yönelik metin veya taslak hazırlaması sağlanır. Hazırlığın bir parçası olarak dinleyici/izleyici kitlesinden gelebilecek sorulara yönelik tahminde bulunması ve konuşmasını değerlendirme kriteri belirlemesi beklenir.

T.K.5.21. / T.K.6.21. / T.K.7.21. / T.K.8.21.

Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu öğrenme çıktısına yönelik çalışmalarda öğrenciden kullanacağı düşünceyi geliştirme yollarını belirlemesi ve bunları birbirleriyle ve metinle uyumlu şekilde kullanması beklenir.

5. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme ve örneklemeyi kullanmaya yönelik çalışmalar yapar.

6. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme, örnekleme ve tanık göstermeyi kullanmaya yönelik çalışmalar yapar.

7 ve 8. sınıf seviyelerinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme, örnekleme, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanmayı kullanmaya yönelik çalışmalar yapar.

T.K.5.22. / T.K.6.22. / T.K.7.22. / T.K.8.22.

Konuşmasını zenginlestirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

Konuşmasını zenginlestirecek biçimde söz varlığını kullanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu beceriye yönelik çalışmalarda öğrencinin kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirlemesi, aynı anlamlı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelimeler, atasözü, deyim, kalıp sözler, ikileme, pekiştirme vb.) ifade edebilmesi ve söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanması beklenir. Öğrencilerin kelimelerin seçiminde yabancı dillerden alınan ve dilimizde henüz yaygınlaşmamış kelimelerin Türkçelerini tercih etmeleri sağlanır.

T.K.5.23. / T.K.6.23. / T.K.7.23. / T.K.8.23.

Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Konuşmada anlatılmak isteneni açık ve anlaşılır bir şekilde ifade etmek bir öncelik olmakla birlikte zaman zaman örtülü iletilere yer vermek de gerekmektedir. Öğrencinin örtülü ifadeleri kullanırken iletilerini destekleyecek unsurlara (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) yer vermesi sağlanır. Ayrıca açık ve örtük tüm ifadelerinde anlam ilişkilerini doğru kurmasına dikkat edilir. Örtük ifadeler oluşturulurken söz sanatları hem sözlü üretim hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilir.

5. sınıf seviyesinde benzetme, kişileştirme ve konuşurma söz sanatlarını konuşmalarında kullanır.

6, 7 ve 8. sınıflarda benzetme, kişileştirme, konuşurma, karşılık ve abartma söz sanatlarını konuşmalarında kullanır.

T.K.5.24. / T.K.6.24. / T.K.7.24. / T.K.8.24.

Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme

Konuşmasında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu becerinin gerçekleştirilmesinde öğrencinin konuşmalarında bağıdaşıklık öğelerine yer vermesi ve böylece tutarlı konuşmalar yapması beklenir.

5, 6, 7. sınıf seviyelerinde konuşmasında bağıdaşıklık öğelerini işlevlerine uygun kullanmasına odaklanılır.

8. sınıf seviyesinde konuşmasında bağıdaşıklık öğelerini işlevlerine uygun kullanarak tutarlı söylemler oluşturmasına odaklanılır.

T.K.5.25. / T.K.6.25. / T.K.7.25. / T.K.8.25.

Konuşmasında beden dilini ve mekâni etkili kullanabilme

Konuşmasında beden dilini ve mekâni etkili şekilde kullanabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu öğrenme çıktısında öğrenciden konuşma yapacağı mekânın özelliklerini göz önünde bulundurması; dinleyicilerle/izleyicilerle göz teması kurması; baş, el, kol ve bacaklarının duruşunu söyleme göre konumlandırması, söylem içeriğine uygun olarak yaygın yüz ifadelerini (şAŞırma, kızgınlık, mutluluk vb.) kullanması beklenir. Öğretmenin gerekli açıklamaları yapması ve rol model olması, öğrenme çıktısının etkili ve kalıcı olması açısından önemlidir. Bu öğrenme çıktısına yönelik uygulanacak etkinliklerde öğrencinin dinleyicilerle/izleyicilerle empati kurması, konuşma sırasında dinleyicilere/izleyicilere karşı nazik davranması ve konuşmalarına kültürümüzdeki geleneksel unsurları yansıtması beklenir.

T.K.5.26. / T.K.6.26. / T.K.7.26. / T.K.8.26.

Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme

Konuşma sürecine yönelik yansıtma yapabilme becerisi hem sözlü üretimde hem de sözlü etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu öğrenme çıktısında öğrencinin konuşma sürecine yönelik deneyimini gözden geçirerek (konuşmanın amaca, konuya, hedef kitleye uygunluğu; duyu ve düşünceleri aktarmada yeterliliği vb.) deneyime dayalı çıkarımlara ulaşması sağlanır. Devamında konuşma sürecinin güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirir. Son olarak güçlü yönlerini sonraki konuşma sürecine aktarması, konuşma sürecindeki gelişmeye açık yönlerini destekleyecek tedbirler alarak konuşmacı kimliğinin gelişimine yön vermesi sağlanır. Bu değerlendirme sürecinde öğrencinin konuşma sürecini objektif bir şekilde değerlendirmesi, konuşma süreciyle ilgili görüşlerinde samimi olması beklenir. Değerlendirmenin süreç boyunca süren bir nitelik kazanması için öğrencinin ürün ve seçki dosyası (ses kaydı, konuşma metni, sunum videosu, çoklu medya öğeleri vb.) oluşturulması teşvik edilmelidir.

T.Y.5.1. / T.Y.6.1. / T.Y.7.1. / T.Y.8.1.

Yazma sürecini yönetebilme

Bir yazma çalışmasına başlanırken amaç, olanaklar ve bağlam dikkate alınarak yazma konusu belirlenir. Konunun belirlenmesinin ardından yazma amacı, olanaklar ve bağlam dikkate alınarak hedef kitle -dijital de dâhil- yazma aracı ve ortamına karar verilir. Yazma sürecini yönetmenin bir aşaması olarak yazılı etkileşim sırasında öğrencinin yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırma aşamalarında uygun selam ve hitap ifadelerini kullanması sağlanır. Yazılı üretim ve yazılı etkileşimler için yapılan seçimlerde üst bilişsel izlemeye dayalı olarak düzenlemeler yapılır. Yazma sürecini yönetebilme becerisi tüm yazma çalışmalarında uygulanır.

T.Y.5.2. / T.Y.6.2. / T.Y.7.2. / T.Y.8.2.

Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

1) Öğrenci yazmaya başlamadan önce yazma şeklini (etkileşimli veya etkileşimsiz), amacını, bağlamı ve olanaklarını analiz eder ve analiz sonucunda kullanacağı stratejileri seçer. Öğrencilerin stratejileri seçip etkili bir şekilde kullanabilmesi için her bir stratejinin Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretimi yapılır. Yazma becerisinin geliştirilmesi amacıyla kullanılabilecek bilişsel stratejiler; plan yapma, metin (taslak) oluşturma, gözden geçirme (değerlendirme ve düzenleme) ve paylaşma stratejileridir. Bu stratejiler, bir arada kullanılabileceği gibi, amaca ve mevcut olanaklara bağlı olarak ayrı ayrı da kullanılabilir. 2) Öğrencinin yazmaya başlamadan önce yaptığı analize dayalı olarak yöntem ve teknik de seçmesi gerekmektedir. Yazma yöntem ve teknikleri; öğretmenin seçip sınıf ortamında uygulanmasını sağlayabileceği, öğrencinin doğrudan bağımsız uygulayabileceği ve öğrencinin faaliyet analizi sonucunda öğretim desteği alarak bağımsız olarak kullanabileceği yöntem ve teknikler olarak sınıflandırılmıştır. Metin oluşturma sürecinde dış destekle deneyim sağlama işlevini yerine getiren ve öğretmenin seçebileceği yöntem ve teknikler; kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma, grupta yazma, kontrollü yazma ve güdümlü yazmadır. Not alma, özet çıkarma, eleştirel yazma, yaratıcı yazma, serbest yazma, metin tamamlama ise öğretmenin ve faaliyet analizi sonrasında öğrencinin kendisinin seçebileceği yöntemlerdir. Bunlardan not alma, özet çıkarma, eleştirel yazma ve yaratıcı yazma yöntem ve teknikleri için Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretim yapılır

T.Y.5.3. / T.Y.6.3. / T.Y.7.3. / T.Y.8.3.

Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme

1) Öğrencinin yazmaya başlamadan önce yazma amacı doğrultusunda yazacağı paragraf türünü ve içeriği seçmesi gerekebilir. Yazma becerisinin gelişimi için başlangıçta paragraf düzeyinde yazma çalışmaları yapılır. Bu nedenle öğrenciden farklı türlerde paragraflar oluşturulması istenir. Her sınıf seviyesinde önceki sınıflarda uygulanan paragraf türleri kullanılacak biçimde; **5. sınıfıta** betimleme (kişi, nesne, mekân), tanıtma ve öyküleme türünden paragraflara ağırlık verilirken **6. sınıfıta** açıklama, **7. sınıfıta** sebep-sonuç, ikna ve tartışma türünde paragraf yazma çalışmaları ile süreç yürütülür. **8. sınıfıta** tüm paragraf türlerine yönelik çalışmalara yer verilir. Paragraf türlerinin nasıl yazılacağı Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretilir.

2) Öğrencinin yazmaya başlamadan önce yazma amacı doğrultusunda yazacağı metin yapısını ve içeriği seçmesi gerekebilir. Yazma becerisinin gelişimi için farklı metin yapılarına yönelik yazma çalışmaları yapılır. Bu nedenle öğrencilerden farklı yapılarda metin oluşturmaları istenir. Her sınıf seviyesinde önceki sınıflarda uygulanan metin yapıları kullanılacak biçimde; **5. sınıfıta** öyküleyici ve bilgilendirici (sıralı/kronolojik), **6. sınıfıta** bilgilendirici (açıklayıcı ve karşılaştırma/zıtlık), **7. sınıfıta** bilgilendirici (sebep-sonuç, problem-sözüm) ve **8. sınıfıta** ise tüm yapılarda yazma çalışmaları yapılır. Hedeflenen metin yapısının ilk kullanıldığı temada söz konusu yapı Kademeli Sorumluluk Devri Modeli ile öğretilir

T.Y.5.4. / T.Y.6.4. / T.Y.7.4. / T.Y.8.4.

Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme

Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme becerisi verilirken öğrencilere, bir yazma çalışması yapılacağı söylenir. Öğrencilerin yazma çalışmasında ön bilgilerini yazmayı yönetmeyi, içerik oluşturmayı ve kural uygulamayı içeren becerilerle ilişkilendirerek kullanması amaçlanır. Öğrencilerle yazma amacı ve konusunu belirlemek amacıyla fikir alışverişi, soru-cevap, beyin fırtınası vb. yapılır. Devamında temada üzerinde durulan nesne, kişi, olay vb. ile ön bilgileri arasında grafik organize ediciler, hatırlama ve çağrıştırmaya yönelik etkinlikler vb. kullanılarak bağlantı kurulması istenir. Öğrenciden belirlenen yazma konusu ile ilgili deneyimlerini ve ön bilgilerini ilişkilendirmesi ve bunlardan hangilerinin yazma sürecinde kullanacağını belirlemesi istenir. Belirlenen bilgi ve deneyimler yazma amacı, konusu, hedef kitlesi, metin yapısı ve içeriğiyle ilişkilendirilerek yazma sürecinde kullanılır. Ayrıca yazılı etkileşimlerinde gelen iletileri cevaplarken de ön bilgilerinden yararlanması gereği üzerinde durulur. Yazılı üretim ve yazılı etkileşimlerinde öğrencilerden; deneyimlerinden, okuduğu metinlerden ve dinlediği/izlediği eserlerden edindiği bilgilere yazısında yer vermesi de beklenir.

T.Y.5.5. / T.Y.6.5. / T.Y.7.5. / T.Y.8.5.

Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme

Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme becerisi daha çok etkileşimli yazma sürecinde öne çıkan bir beceridir. Öğrenciden öncelikle tepki vereceği iletinin içerik ve yapısını (konusunu, ana fikrini, amacını, hedef kitlesini, yapı ve dil özelliklerini vb.) çözümlemesi istenir. İletiyi çözümledikten sonra öğrenciden vereceği dönütü belirlemesi (nasıl tepki vereceğini, hangi bilgi ve gerekçeler kullanacağını vb.) beklenir. Öğrenciden kişisel yorum ve değerlendirmelerini yansitan tepkilerini nezaket kuralları çerçevesinde anlaşılır bir dille ifade etmesi sağlanır. Tepki verme sürecinde öğrenciden; yazım kurallarına uyması, noktalama işaretlerini doğru kullanması, kişisel verilerin gizliliğine dikkat etmesi, tepki vermek için uygun zamanı beklemesi, yaptıkları karşılaştırma, sınıflandırma ve tahminleriyle tepkilerini biçimlendirmesi beklenir.

T.Y.5.6. / T.Y.6.6. / T.Y.7.6. / T.Y.8.6.

Yazısında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme

Yazısında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme yazılı üretim ve yazılı etkileşimde kullanılabilecek becerilerden biridir. Bu becerinin geliştirilmesinde hem dijital hem de basılı/matbu ortam ve araçlar kullanılabilir. Yazmada çoklu ortam öğeleri kullanılarak yazma çalışmaları yaptırılabileceği gibi yazma planı dâhilinde öğrencinin bunları seçerek yazısında kullanması sağlanabilir. Çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturma sürecinde öncelikle kullanılacak çoklu ortam öğelerinin (fotoğraf, resim, tablo, grafik, harita, ses kaydı, müzik, video vb.) belirlenmesi ve belirlenen çoklu ortam öğelerinin işlevlerine (eş anlam oluşturma, anlamı destekleme veya tek başına anlam oluşturma) karar verilmesi gereklidir. Devamında seçilen öğelerin belirlenen işlevi yerine getirecek şekilde yazıya yansıtılması sağlanır.

T.Y.5.7. / T.Y.6.7. / T.Y.7.7. / T.Y.8.7.

Yaratıcı yazı yazabilme

Yaratıcı yazı yazabilme hem yazılı üretimde hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Yaratıcı yazı yazabilme kapsamında öğrenciden bir olay, konu, durum vb. ile ilgili farklı bakış açıları geliştirmesi; yazılarında farklı tema, karakter ve olay örgülerini çeşitli açılardan ele alması; deneyimlerini, duygularını, düşüncelerini ve gözlemlerini hayal gücüyle birleştirerek yazılarını zenginleştirmesi beklenir. Öğrenciden写字楼ında özgün çözümlere, karakterlere ve diyaloglara yer vermesi beklenmektedir. Öğrenci, yaratıcı yazma yeteneklerini kullanarak geleneksel anlatı yapılarından farklı ve yeni yazı tarzları metin türleri deneyebilir. Bu denemeler esnasında uygun ortam oluşturularak grup çalışmasından da faydalanaılabilir. Dili yaratıcı biçimde kullanma çalışmalarında öğrenciden duyu, düşünce ve hayallerini şiir veya düzyazı ile ifade etmeleri beklenir. Ayrıca gerekli görüldüğü durumlarda bu öğrenme çıktısına dayalı olarak yaratıcı yazma çalışmaları yaptırılabilir.

T.Y.5.8. / T.Y.6.8. / T.Y.7.8. / T.Y.8.8.

Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde tahminlerinden yararlanabilme

Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde tahminlerinden yararlanabilme becerisi işe koşulurken etkileşimli yazma sürecinde öğrenciden; gelen iletilerde dilin kullanım biçimini (kullanılan kelime ve cümleler, bunların bağlama uygunluğu, yazım ve noktalama vb.), çözümlemesi ve bundan hareketle iletileri gönderenin duyu durumuna ve yazışmanın devamına ilişkin tahminde bulunması beklenir ve tahminleri doğrultusunda yazışmalarına yön verir. Öğrenci; kullanılan görüntü, görsel vb. den hareketle tahminlerde bulunarak bu tahminlerini hem yazılı üretimlerine hem de yazılı etkileşimlerine yansıtır.

T.Y.5.9. / T.Y.6.9. / T.Y.7.9. / T.Y.8.9.

Yazısında karşılaştırma yapabilme

Yazısında karşılaştırma yapabilme sürecinde öncelikle kendisine sunulan veya seçilen verileri (metin, görsel vb. aracılığıyla) incelemesi ve bu inceleme sonucunda yazacağı metnin amacına, konusuna ve hedef kitlesine göre karşılaşacağı unsurların (nesne, kişi, olay, bilgi vb.) özelliklerini belirlemesi beklenir. Sonrasında öğrencinin yazısında kullanmak üzere nesne, kişi, olay ve bilgilerin belirlenen özelliklere göre benzerliklerini ve farklılıklarını listelemesi sağlanır. Karşılaştırma sonucu ortaya çıkan benzerlik ve farklılıkların liste, tablo, grafik, şekil vb. aracılığıyla yazılı olarak ifade edilmesine yönelik etkinlikler yaptırılır.

5, 6, 7. sınıf seviyelerinde öğrencilerden öznel, **8. sınıfta** ise nesnel karşılaştırmalar yapması beklenir.

T.Y.5.10. / T.Y.6.10. / T.Y.7.10. / T.Y.8.10.

Yazısında sınıflandırma yapabilme

Temada veya metinde üzerinde durulan konu çerçevesinde yazıda kullanılacak unsurlar (kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb.) çeşitli özellikleri (tür, nitelik, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık vb.) bakımından sınıflandırılabilir. Bu süreçte ilk olarak öğrencilerin sınıflandırmada kullanacakları ölçütleri belirlemeleri sağlanır. Ardından yazma çalışmasında kullanılacak unsurları belirlenen ölçütlerden hareketle ayırtırıp tasnif etmeleri ve ortaya çıkan grupları adlandırmaları/etiketlemeleri istenir. Son olarak ortaya çıkan sınıflama sonuçlarını liste, tablo, grafik veya şekillerden uygun olıyla birlikte yazılarında kullanmasına yönelik etkinlikler yaptırılır.

5 ve 6. sınıf seviyesinde kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb. ni bir ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimlerde (liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar.

7 ve 8. sınıf seviyesinde kavram, nesne, varlık, bilgi, olay, durum vb. ni birden fazla ölçüt (tür, gerçek-hayal ürünü olma durumu, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık veya belirlenen başka bir nitelik) bakımından sınıflandırır ve uygun biçimlerde (liste, tablo, grafik, şekil vb.) sunar.

T.Y.5.11. / T.Y.6.11. / T.Y.7.11. / T.Y.8.11.

Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme

Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme becerisi hem yazılı üretimlerde hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Yorumlama becerisinin kullanımı esnasında öğrenciden öncelikle yorumlayacağı olay, konu, durum vb. ni incelemesi istenir. Ardından öğrencinin kimin gözünden olay, konu, durum vb. ni yorumlayacağına karar vermesi sağlanır. Son aşamada öğrenciden yorum yapacağı olay, konu, durum vb. ni bağlamdan kopmadan bakış açısına uygun olarak dönüştürmesi ve uygun bir şekilde ifade etmesi beklenir.

T.Y.5.12. / T.Y.6.12. / T.Y.7.12. / T.Y.8.12.

Yazılı olarak özetleyebilme

Yazılı olarak özetleyebilme becerisi hem yazılı üretimlerde hem de yazılı etkileşimlerde işe koşulabilecek becerilerdendir. Özetteleme becerisinde öğrenciden öncelikle metnin olay, konu, durum vb. bağlamında incelenerek çözümlenmesi ve ardından çözümlenen bilgilerin (önemli, önemsiz vb.) sınıflandırılması istenir. Son olarak önemli bilgileri kronolojik akış/düşünce akışına uygun olarak sıralaması ve kendi cümleleriyle sözlü olarak ifade etmesi beklenir. Bu süreçte özetteleme stratejilerinden (silme, genelleme, yapılandırma) yararlanılmalıdır.

T.Y.5.13. / T.Y.6.13. / T.Y.7.13. / T.Y.8.13.

Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme

Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme becerisi hem yazılı üretimlerde hem de yazılı etkileşimlerde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu becerinin kullanımında ilk olarak öğrencinin mevcut olay, konu, durum vb. den incelenenek bir özellik ve bu özelliğin değerlendirilmesinde kullanmak üzere bir norm belirlemesi sağlanır. Ardından odaklanılan olay, konu, durum vb. nin incelenip belirlenen normla karşılaşmasına yönelik çalışmalar yapılır. Son aşamada öğrencinin karşılaşırma sonucunu ortaya koyarak bir yargıya ulaşması ve yazılarında bu yargıya yer vermesi beklenir. Yazısında değerlendirmelerine yer verme çalışmalarına, özetteleme ve yorumlamaya yönelik becerilerde yeterli gelişim sağlandıktan sonra başlanması önerilir.

T.Y.5.14. / T.Y.6.14. / T.Y.7.14. / T.Y.8.14.

Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme

Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme becerisi işe koşulurken ilk olarak öğrencinin yazılarında ifade edeceği görüşleri mantıklı bir temele dayandırması sağlanır. Devamında başkalarının bakış açılarını anlamlandırması ve önyargısız bir biçimde varsa tutarsızlıklarını, geçersiz görüş ve bilgileri tespit etmesi istenir. Son aşamada ise önermeleri çürütmesi veya kabul etmesi beklenir. Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme çalışmalarına özetleme, yorumlama ve değerlendirmeye yönelik yazılı çalışmalarda yeterli gelişim sağlandıkten sonra başlanması önerilir. Başlangıç için paragraf düzeyindeki çalışmalar ve tema veya metinle uyumlu metin tamamlama çalışmaları önerilir.

T.Y.5.15. / T.Y.6.15. / T.Y.7.15. / T.Y.8.15.

Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme

Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme becerisi hem yazılı üretimde hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdir. Eleştirme becerisinde öğrencinin öncelikle odaklanılacak bir olay, konu, durum vb. ile bu olay, konu, durum vb. ne ilişkin bir ölçüt belirlemesi sağlanmalıdır. Ölçütler belirlenirken öğrencinin ön bilgilerinden yararlanmasına dikkat edilmelidir. Öğrenci ölçüt ile belirlediği olay, konu, durum vb. nin özelliğini karşılaştırmalıdır. Sonrasında, karşılaştırma sonucunu ortaya koyarak bir yargıya ulaşmalıdır. Öğrenciden -gerekli durumlarda- eleştirdiği özelliğe ilişkin alternatif önermesi, akıl yürütme ile ulaştığı yargıyı veya alternatifi gerekçelendirerek yazısında ifade etmesi beklenir. Eleştirilerini yazılı olarak ifade etme çalışmalarına özetleme, yorumlama, tartışma ve değerlendirmeye yönelik yazma çalışmalarında yeterli gelişim sağlandıkten sonra başlanması önerilir. Gerektiğinde olumsuz yargıya yönelik gerekçeli alternatif üretir.

T.Y.5.16. / T.Y.6.16. / T.Y.7.16. / T.Y.8.16.

Problem çözümüne yönelik yazabilme

Problem çözümüne yönelik yazabilme becerisi yazılı üretimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Problem çözümüne yönelik yazabilme becerisi üzerinde çalışıldığında öğrencinin öncelikle bir olay ya da durumu problem biçiminde tanımlaması sağlanır. Söz konusu olay ya da durumun problemlı yönü, öğrencinin kendi bakış açısıyla özetlenir. Problem tanımlanıp özetlendikten sonra öğrenciden problemin çözümüne yönelik gözlem, mevcut bilgi, veri ve ön bilgiye dayalı alternatif çözümler üretmesi istenir. Devamında üretilen çözümler arasından en uygun olanını akıl yürüterek belirlemesi sağlanır. Ardından öğrenciden çözümü ve çözüm sonrası değerlendirmelerini amaç, konu, hedef kitle vb. doğrultusunda yazılı olarak ifade etmesi beklenir.

Problem çözmeye yönelik yazma çalışmalarına sınıf seviyesi ve öğrenci hazır bulunuşluğu dikkate alınarak aşamalı alıştırmalarla başlanması gereklidir.

5 ve 6. sınıfta verilen bir problemi kendi bakış açısıyla yeniden yapılandırması (olay ya da durumu netlestirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretmesi beklenir.

7 ve 8. sınıfta problem olarak görülebilecek bir olay ya da durumu problem olarak yapılandırması (olay ya da durumu netlestirmesi, sorun olarak algılanan yönlerini ve olası sebeplerini detaylıca ortaya koyması) ve probleme çözüm üretmesi beklenir.

T.Y.5.17. / T.Y.6.17. / T.Y.7.17. / T.Y.8.17.

Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme becerisi hem yazılı üretimde hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu öğrenme çıktısında öğrenciden öncelikle kullanılacak olan düşünceyi geliştirme yollarını belirlemesi beklenir. Belirlenen ve yazma çalışmasında kullanılan düşünceyi geliştirme yolları, birbiriyle ve metnin bütünüyle uyumlu olmalıdır.

5. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme ve örneklemeyi kullanmaya yönelik çalışmalar yapar.

6. sınıf seviyesinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme, örneklemeye ve tanık göstermeyi kullanmaya yönelik çalışmalar yapar.

7 ve 8. sınıf seviyelerinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, karşılaştırma, benzetme, örneklemeye, tanık gösterme ve sayısal verilerden yararlanmayı kullanmaya yönelik çalışmalar yapar.

T.Y.5.18. / T.Y.6.18. / T.Y.7.18. / T.Y.8.18.

Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

Yazısında söz varlığını bağlama uygun kullanabilme becerisi hem yazılı üretimde hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu beceriye yönelik çalışmalararda öğrencinin kullanacağı söz varlığı unsurlarını aralarındaki anlam ilişkilerini dikkate alarak belirlemesi, aynı anlamı farklı söz varlığı unsurlarıyla (eş ve yakın anlamlı kelimeler, atasözü, deyim, kalıp sözler, ikileme, pekiştirme vb.) ifade edebilmesi söz varlığı unsurlarını bağlama uygun kullanması beklenir. Ayrıca -gerekli durumlarda- söz varlığı unsurlarının görsel karşılığını (resim, işaret, emoji vb.) yazısında bağlama uygun olarak kullanılması sağlanır. Başlangıç için kelime, cümle ve paragraf düzeyindeki çalışmalar ile tema veya metinle uyumlu metin tamamlama çalışmaları önerilir. Öğrencinin, yabancı dillerden alınan ve dilimizde henüz yaygınlaşmamış kelimelerin Türkçelerini tercih etmesi beklenir.

T.Y.5.19. / T.Y.6.19. / T.Y.7.19. / T.Y.8.19.

Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme becerisi hem yazılı üretimde hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Yazında anlatılmak isteneni açık ve anlaşılır bir şekilde ifade etmek bir öncelik olmakla birlikte zaman zaman örtülü iletilere yer vermek de gerekmektedir. Öğrencinin örtülü ifadeleri kullanırken iletilerini destekleyecek unsurlara (söz sanatları, mecaz, deyim, atasözü ve diğer söz varlığı unsurları) yer vermesi sağlanır. Ayrıca açık ve örtük tüm ifadelerinde anlam ilişkilerini doğru kurmasına dikkat edilir.

5. sınıf seviyesinde benzetme, kişileştirme ve konuşturma söz sanatlarını konuşmalarında kullanır.

6, 7 ve 8. sınıflarda benzetme, kişileştirme ve konuşutmaya ek olarak karşılık, abartma söz sanatlarına odaklanır.

T.Y.5.20. / T.Y.6.20. / T.Y.7.20. / T.Y.8.20.

Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme

Yazısında uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme becerisi hem yazılı üretim hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek becerilerdendir. Bu becerinin gerçekleştirilmesinde öğrencinin yazılarında bağıdaşıklık öğelerine yer vermesi ve böylece tutarlı metinler oluşturulması beklenir. **5, 6, 7. sınıf** seviyelerinde yazısında bağıdaşıklık öğelerini işlevlerine uygun kullanmasına odaklanılır. **8. sınıf** seviyesinde yazısında bağıdaşıklık öğelerini işlevlerine uygun kullanarak tutarlı söylemler oluşturulmasına odaklanılır.

T.Y.5.21. / T.Y.6.21. / T.Y.7.21. / T.Y.8.21.

Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme becerisi hem yazılı üretim hem de yazılı etkileşimde işe koşulabilecek bir beceridir. Bu beceri, yazım kurallarını uygulama ve noktalama işaretlerini işlevine uygun şekilde kullanmaya odaklanır. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin işlevi üzerinde durulması ve öğrencilere işlevlerinin sezdirilmesi esastır.

5. sınıf seviyesinde noktalama işaretlerini işlevlerine uygun kullanır ve nokta, virgül, soru işaretti, iki nokta, üç nokta, ünlem, kısa çizgi, uzun çizgi ve kesme işaretinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur. Yazım kurallarını (büyük harflerin kullanımı, sayıların yazımı) uygular.

6. sınıf seviyesinde noktalama işaretlerini işlevlerine uygun kullanır ve nokta, virgül, iki nokta, kısa çizgi ve kesme işaretinin bir önceki sınıf düzeyinde ele alınmayan işlevleri üzerinde durulur. Bitişik ve ayrı yazılan dil yapılarını (dA/-DA, ki/-ki, ml) doğru yazar. Yazım kurallarını (kısaltmaları ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı) uygular.

7. sınıf seviyesinde, önceki sınıf düzeylerinde üzerinde durulan ünlem ve kısa çizginin ele alınmayan işlevleri ile noktalı virgül, tırnak işaretti, yay ayrıç ve köşeli ayrıçın yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur. Yazım kurallarını (pekiştirmeli kelimeler ve ikilemelerin yazımı) uygular.

8. sınıf seviyesinde önceki sınıf düzeylerinde üzerinde durulan virgül, soru işaretti, üç nokta ve kısa çizginin ele alınmayan işlevleri ile tek tırnak işaretinin işlevleri üzerinde durulur. Yazım kurallarını uygular.

T.Y.5.22. / T.Y.6.22. / T.Y.7.22. / T.Y.8.22.

Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme

Bu beceride öğrenciden yazma sürecine yönelik deneyimini gözden geçirerek (yazının amaca, konuya, hedef kitleye, türe, yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin uygunluğu; duyu ve düşünceleri aktarmada yeterliliği vb.) deneyime dayalı olarak kendini değerlendirmesi beklenir. Öğrenciden yazma süreçlerinde elde ettiği deneyimini sonraki yazma çalışmalarına aktarması beklenir. Bu noktada yazma sürecinin güçlü ve gelişmeye açık yönlerini gerekçelendirerek kendisini değerlendirmesi, güçlü yönlerini sonraki yazma süreçlerine aktarması, yazma sürecindeki gelişmeye açık yönleri destekleyecek tedbirler alarak yazar kimliğinin gelişimine yön vermesi beklenir. Değerlendirmenin süreç boyunca süren bir nitelik kazanması için öğrencinin yazıları içeren ürün ve seçki dosyası (sözlük, günlük, anı, gezi, şiir defteri, alıntılar seçkisi, portfolyo, özdeyiş, atasözü ve deyim vb.) oluşturulması sağlanmalıdır.

BU TESTTE DİNLEME BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 27 SORU BULUNMAKTADIR.

1. Bir kısa filmde, yaşlı bir adam her sabah deniz kenarına gider ve elindeki küçük fırçayla deniz kabuklarını temizler. Günlerce bu sahne aynı şekilde devam eder. Filmin sonunda, kamera uzaklaşırken adamın yıllardır eşileyle yaşadığı evin önünde, kabuklardan yapılmış bir kalp şekli görülür. Adam, son kez kabuklardan birini kalbe yerleştirir ve denize bakarak gülmser.

Türkçe öğretmeni, öğrencilerinden bu kısa filmi izledikten sonra şu soruyu yanıtlamalarını ister: "Filmin bütününden hareketle, yaşlı adamın davranışlarının altında yatan temel duyu sizce nedir? Görüşünüzü filmdeki ayrıntılardan yola çıkarak açıklayınız."

Öğrenciler aşağıdaki görüşleri belirtir:

- **Ayşe:** "Adam, geçmişte kaybettiği eşine olan sevgisini sürdürmek istiyor. Çünkü her gün aynı yere gidip kabukları temizliyor."
- **Deniz:** "Aslında yalnızlıktan kurtulmak istiyor. Kabukları temizlemesi, zamanını doldurma çabası."
- **Mert:** "Hayata olan bağlılığını göstermek istiyor. Çünkü son sahnede gülümüyor."

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- C) Dinlediklerinin/izlediklerinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- D) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- E) Dinlediklerinin/izlediklerinin yüzey anlamını belirleme

2. Türkçe öğretmeni, öğrencilerine kısa bir video dinletir.

Videoda şu ifadeler yer almaktadır:

O sabah içimde tanımlayamadığım bir kıپırtıvardı. ☀️

Zamanın akışı sanki ellerimin arasından kayıyordu. ⏲

Kalbim, söyleyemediğim kelimeleri sessizce mirıldanıyordu. 💬

Videonun ardından öğretmen, öğrencilerden metinde geçen ☀️, ⏲ ve 💬 emojileriyle ilişkili kavramları belirlemelerini ister. Daha sonra her bir kavramı temsil eden yeni bir görsel ya da ifade seçenekleri gerektiğini belirtir. Etkinliği tamamlayan öğrencilerin çalışmaları sınıf panosunda sergilenir.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- C) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- D) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

3. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Volkanların Oluşumu" adlı bir metin dinletir. Dinleme sonrasında öğretmen tahtaya şu önergeyi yazar:

- Metinde verilen bilgileri yazarın sunuş biçimine göre düzenleyiniz.
- Olayların sırası mı önemli, neden-sonuç ilişkisi mi kurulmuş, yoksa iki durum mu karşılaştırılmış?
- Buna göre metinde verilmek istenen temel bilgileri belirleyiniz.

Öğrenciler, dinledikleri metindeki bilgileri oluşmasına, neden-sonuç ilişkisine ya da karşılaştırma biçimine göre ayırır ve bilgilerin sunulmuş biçimini tartışırlar. Daha sonra öğretmen, metinlerdeki bilgilerin anlamının, sunulmuş biçimine bağlı olarak değiştileceğini vurgular.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi öncelikli olarak amaçlamıştır?

- A) Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- C) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme

4. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerini "Sağlıklı Yaşam" konulu bir konferansa götürmeden önce dinleme sürecine yönelik hazırlık yapmalarını ister. Bu kapsamda, öğrencilerine dinleme sürecinde uyulması gereken kurallardan söz eder; konuşmacı ile göz teması kurmaları, dikkat dağıtıcı davranışlardan kaçınmaları ve gerektiğinde not almaları gerektiğini belirtir. Ayrıca öğrencilerden dinleme sürecinde kullanmak üzere grafik düzenleyici, genel ağ gibi kaynaklar belirlemelerini ister. Dinlediklerini anlamlandırmak için gerekiğinde yansıtma yapmaları, empati kurmaları ve uygun zamanda söz hakkı alarak konuşmaya katkıda bulunmaları konusunda uyarılarda bulunur.

Buna göre öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki dinleme öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğindeki/ izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme
- D) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyardayabilme

5. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Depremlere Karşı Dayanıklı Şehirler" adlı bir metin dinletir. Metinde şu ifadeler yer alır:

"Bir binanın temeli, insanın iskeleti gibidir; yapı ne kadar sağlam kurulursa, o kadar uzun ömürlü olur. Japonya'daki sismik tasarımlar, depremlerin yıkıcı etkisini azaltan en başarılı örneklerdendir. Bu tür mühendislik çözümleri, sadece güvenli konut değil, aynı zamanda güvenli toplum anlamına gelir."

Dinleme sonrasında öğretmen, öğrencilerden bu cümlelerin anlatıma nasıl katkı sağladığını tartışmalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- C) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

6. Bir sonbahar sabahı, parkın sessizliğini bozan tek şey yere düşen yaprakların hissirtışıydı. Rüzgâr, dallarda kalan birkaç yaprağı da savuruyor, gökyüzü gri bir örtüyle kaplanıyordu. Bankta oturan yaşlı adam, geçmişi düşünürken gözlerinde hem bir huzur hem de üzüm vardı. Ona göre sonbahar, doğanın en içli vedasıydı; her sararan yaprak, bir anının sessizce toprağa karışmasıydı.

Paragrafta verilen cümleleri yukarıdaki adlandırmalara uygun olarak yerlerine yazınız.

Hayal Ürünü / Gerçek	Somut / Soyut	Öznel / Nesnel

Türkçe ders kitabından yer alan bu etkinlik 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yöneliktir?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- B) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- D) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme

7. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Su Kaynaklarının Korunması" adlı bir metin dinletir. Dinleme sonrasında öğrencilerden, metinde geçen sözcükleri gözden geçirerek metnin içeriğini en iyi yansitan sözcükleri belirlemelerini ister. Öğrenciler belirledikleri sözcükleri defterlerine yazarak, bu sözcüklerin metindeki temel düşünceye ve verilen bilgilerle nasıl ilişkili olduğunu kısa cümlelerle açıklarlar. Öğretmen, öğrencilerin yalnızca sık geçen değil, anlam açısından belirleyici sözcüklerle odaklanmaları gerektiğini vurgular.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi öncelikli olarak amaçlamıştır?

- A) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinde anahtar sözcükleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

8. Türkçe öğretmeni, öğrencilerinin dinleme sırasında metindeki örtük olmayan bilgileri fark etmelerini sağlamak amacıyla bir etkinlik yürütür. Öğrencilere, "Zamanı doğru kullanmak, başarıya giden yolu ilk adımındır." cümlesinin geçtiği kısa bir konuşma dinletilir. Dinleme tamamlandığında öğretmen, öğrencilere "Konuşmacının vurguladığı düşünce nedir?" sorusunu yöneltir.

Öğrencilerden gelen yanıtlar şöyledir:

Ayşe: "Konuşmacı zamanı iyi kullanmanın başarayı kolaylaştırdığını söylüyor."

Burak: "Bence asıl anlatılmak istenen, insanların zamanı boş'a harcamaması gerektiği."

Elif: "Zamanı iyi kullanan kişi başarılı olur, diyor."

Öğretmen, Ayşe ve Elif'in cevabının dinleme amacına uygun olduğunu belirtir.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- D) Çoklu ortam ogelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme

9. Türkçe öğretmeni, "Rüzgârin İzinde" adlı metni öğrencilere dinletmeden önce, metnin resminden ve başlığından hareketle dinleyecekleri metinde nelerin anlatılabiliyor olabileceğini sesli bir şekilde düşünmüştür. Daha sonra metni dinleyip bir noktada durdurmuş, bu süreçte yine sesli düşünerek metnin bundan sonraki aşamasında yaşanabilecek olayları sıralamıştır. Metni tamamladıktan sonra sıraladığı alternatif olayları metnin son bölümünde gelişen olaylarla karşılaştırmıştır. Tüm bu süreçleri sesli bir şekilde düşünerek tamamladıktan sonra, bir sonraki metni öğrencilerin de bu şekilde dinlemesi gerektiğini belirtmiştir.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- B) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- D) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

10. Türkçe öğretmeni, dersin başında öğrencilere kısa bir sosyal sorumluluk videosu izletir. Videoda, farklı yaşılardan insanların birbirine küçük yardımlarda bulunduğu sahnelerin ardından ekranada şu slogan belirir: "İyilik bulaşıcıdır."

Etkinliğin sonunda öğretmen öğrencilerden, bu sloganı kendi bakış açılarına göre genişletmelerini, yani "iyilik" kavramını kendi yaşıtlarından, değerlerinden ve gözlemlerinden yola çıkarak açıklamalarını ister.

Öğrencilerden bazıları iyiliği "toplumun dayanışma gücü", bazıları "insanı insan yapan temel değer", bazıları ise "başkalarının hayatına dokunabilme biçimi" olarak ifade eder.

Bu etkinlik, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini ölçmeye yöneliktir?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
- D) Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

11. Türkçe öğretmeni, derse başlamadan önce öğrencilere "Gökyüzüne Dokunan Eller" adlı bir belgeselin afişini yansıtır. Afişte bulutların arasında yükselen bir vinç, gökyüzüne uzanan bir işçi silueti ve alt kısmında "Bir Umut Hikâyesi" ifadesi yer almaktadır. Öğretmen öğrencilere, belgeselde yaşanması muhtemel olayların ne olabileceğini sorar. Öğrenciler, belgeselde geçebileceğini düşündükleri olayları küçük kâğıtlara yazarak öğretmenin hazırladığı kutuya atarlar. Belgesel izlendiğinde öğretmen, öğrencilerden izledikleri olaylarla kâğıtlara yazdıkları olayları karşılaştırmalarını ister. Öğrenciler, izledikleriyle yazdıklarını karşılaşırarak gözlemlerini defterlerine yazarlar.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinleyeceğinin / izleyeceğinin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- B) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- D) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme

12. Türkçe öğretmeni, öğrencilerinin dinledikleri metinler üzerine düşünme becerilerini geliştirmek amacıyla bir etkinlik yapar. Dersin başında öğrencilere kısa bir öykünün önce ilk yarısını dinletir. Dinledikleri kısımla ilgili ulaştıkları yargları kendisiyle paylaşmalarını ister. Öğrenciler, dinledikleri bölümde geçen ifadelerden ve anlatım tonundan hareketle farklı düşünceler belirtir. Öğretmen, öğrencilerden bu düşüncelerini ön bilgileri ile ilişkilendirip açıklamalarını ister. Metinde verilen ipuçlarına dayalı, makul açıklama yapan öğrencilerin etkinliğinin amacına ulaştığını belirtir.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- B) Dinleyeceğinin / izleyeceğinin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- C) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- D) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- E) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme

13. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Atatürk" adlı metni dinletir. Dinlemenin ardından öğrencilere olayın başladığı, karmaşık hâle geldiği ve çözüme ulaştığı kısımları belirlemeleri gerektiğini söyler. Ardından bu kısımlar arasında olayların birbirini nasıl etkilediğini açıklamalarını ister. Öğrenciler, dinledikleri metnin ilk kısmında olayın geçtiği yeri ve kişileri tanıtır, ikinci kısmda sorunla karşılaşıldığını, son bölümde ise olayın sonuca bağlandığını belirtir. Öğretmen, öğrencilerin özellikle ikinci ve üçüncü bölümler arasındaki geçişin metinde tutarlı olup olmadığını tartışmalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi öncelikli olarak amaçlamıştır?

- A) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- D) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

14. Türkçe öğretmeni, "Rüzgârla Gelen Sesler" adlı kısa filmi öğrencilere izletir. Filmin ilk bölümünde köydeki çocukların rüzgârla birlikte çıkan seslerden korktuklarını, evlerine saklandıklarını gösteren sahneyi izlettikten sonra öğrencilerden bu bölümdeki duygusal atmosferi tanımlamalarını ister. Daha sonra filmin son kısmında çocukların aynı sesleri merak ve heyecanla dinlediği, doğanın seslerini keşfetmeye başladıkları sahneyi izletir. Öğrencilerden, filmin iki bölümündeki duygusal değişimi ve karakterlerin bakış açılarındaki farklılıklarını belirleyip defterlerine not etmelerini ister.

Buna göre öğretmenin yaptığı bu etkinlik, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelikdir?

- A) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- D) Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme

15. Türkçe öğretmeni, derste öğrencilere bir öykü dinletir.

Öyküde şu cümle geçmektedir: "Ali, sabah erkenden köyün dışındaki eski değirmene yürüdü.

Yol boyunca toprağın üzerinde *yabanıl* otların arasında serin bir rüzgâr dolaşıyordu." Dinleme tamamlandığında öğretmen, öğrencilerden *yabanıl* kelimesinin anlamını belirlemelerini ister. Öğrenciler, kelimenin geçtiği cümledeki diğer sözcükleri dikkate alarak kelimenin anlamını çıkarır. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin ulaştığı anlamı sözlükten kontrol ederek doğruluğunu değerlendirmelerini sağlar.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinleyeceğini / izleyeceğini içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini yüzey anlamını belirleyebilme
- C) Dinlediğini/izlediğini derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- D) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- E) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

16. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Bir Günlük Sessizlik" adlı kısa bir belgesel izletir. Filmde, işitme engelli bir öğrencinin okulda yaşadığı iletişim zorlukları anlatılmaktadır. İzlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden filmi izleme sürecinde neye daha çok dikkat ettiğini, hangi ayrıntıları fark ettiklerini ve hangi bölümlerde dikkatin dağıldığını düşünmelerini ister. Ayrıca bir sonraki izleme etkinliğinde bu durumun tekrar yaşanmaması için nasıl bir yol izleyeceklerini belirtmelerini ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- B) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme
- C) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- D) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- E) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme

17. Türkçe öğretmeni, öğrencilere “Sessiz Sınıf” adlı kısa bir hikâye okur. Hikâyede, öğretmenin sorduğu hiçbir soruya cevap vermeyen bir sınıf anlatılmaktadır. Öğretmen, öğrencilerin ilgisizliğini fark eder ama nedenini anlamakta zorlanır. Hikâyeden sonunda öğrencilerden biri, “Cevaplarımızın hiçbirini doğru sayılmıyor, o yüzden konuşmuyoruz.” der. Okuma sonrasında öğretmen, öğrencilerden hikâyedeki durumu kendi bakış açılarıyla ele almalarını, bu sınıfta yaşanan sorunun temel nedenini açıklamalarını ve durumu ortadan kaldıracak bir önerilerde bulunmalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- D) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme

18. Türkçe öğretmeni, öğrencilere “Son Söz” adlı kısa bir hikâye okur. Hikâyede, bir gazeteci, doğa katliamına neden olan bir fabrikanın açılış töreninde susmayı tercih eder. Hikâyede olaylar, gazetecinin iç hesaplaşmasıyla birlikte anlatılır; metinde uzun cümleler ve soyut ifadeler yoğun olarak kullanılmıştır. Okuma sonrasında öğretmen, öğrencilerden metinde yer alan anlatım biçimile olayın veriliş tarzı üzerine düşünmelerini, metnin diliyle gazetecinin sessiz kalışı arasında nasıl bir ilişki kurduklarını ve bu anlatım biçimine farklı bir yaklaşım önerip önermeyeceklerini tartışmalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- C) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

19. Türkçe öğretmeni, 8. sınıf öğrencilere "Bir Damla Yetmez" adlı kısa bir çevre reklamı izletir. Videoda, su tasarrufunun önemine dikkat çekmek amacıyla ünlü bir sporcu yer almaktır ve "Geleceği korumak, bugünün seçimiyle başlar." ifadesiyle mesaj verilmektedir. Görstellerde duygusal müzik, çocuk yüzleri ve kuruyan toprak sahneleri bir arada kullanılır. İzlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden bu içerikte kullanılan ikna yollarını dikkate alarak reklamın amacına ne ölçüde ulaştığına dair bir sonuca varmaları ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Medya içeriğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- C) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- D) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme

20. Türkçe öğretmeni, "Oyun Durdu" adlı metni öğrencilere dinletir. Öğrenciler, metindeki olayları, kahramanları, kahramanların davranışlarını ve karakter özelliklerini, ileri sürülen görüşleri, ana düşünceyi, yardımcı düşünceleri ve seçilen örnekleri inceleyerek değerlendirme yaparlar. Sonraki hafta öğretmen, "Oyun Dünyamız" adlı metni dinletir ve aynı inceleme sürecini tekrar ettirir. Öğrenciler incelemelerini tamamladıktan sonra iki metin arasındaki benzerlikleri ve farklılıklarını defterlerine yazarlar.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- D) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

21. Türkçe öğretmeni, 6. sınıf öğrencilerine “Son Karar” adlı metni dinletir. Metinde, köydeki kuraklık nedeniyle tek su kuyusunu herkesin kullanımına açmak isteyen muhtar, köylülerden tepki görür. Muhtarın bu tutumu, köyde “önce kendi ailesini düşünmeliydi” diyenlerle “toplum yararını gözetti” diyenleri karşı karşıya getirir. Dinleme sonrasında öğretmen, öğrencilerden kahramanın davranışlarını adalet ve sorumluluk ilkeleri açısından ele almalarını ister. Öğrenciler, kahramanın kararını bu ilkelerle ilişkilendirerek bir sonuca ulaşırlar.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- C) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- D) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Medya içeriğini değerlendirebilme

22. O gün o kadar çok yürüdüm ki, ayaklarım yerin altına gelecek sandım. Güneş tepemde kavurucu bir ateşle yanıyor, sıcak nefesimi bile yakıyordu. Her adımda kalbim göğüsünden fırlayacak kadar hızlı atıyor, dizlerim titreyerek beni taşımakta zorlanıyordu. Yolun sonunda bir banka oturduğumda, dünyadaki bütün yorgunluklar bedenime toplanmıştı.

Türkçe öğretmeni yukarıdaki metni öğrencilere dinletip altı çizili ifadenin metne olan katkısını bulmalarını istemiştir.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Bilgilendirici metinlerde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- E) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme

23. Bir Türkçe öğretmeni, dersin başında öğrencilere kısa bir metin dinletir. Dinleme sonrasında öğrencilerden, metinde anlatılan olayları birbirine bağlayarak kronolojik bir akış çıkarırlar.

Daha sonra öğrenciler, bu akışa göre metinde kimlerin yer aldığı, olayların nerede ve ne zaman gerçekleştiğini gösteren bir "anlam örgüsü taslağı" oluştururlar. Etkinliğin sonunda öğretmen, öğrencilerden bu öğelerin birbirini nasıl tamamladığını sözlü olarak açıklamalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir uygulama yapmıştır?

- A) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

24. Türkçe öğretmeni, öğrencilere bir içerik üreticisinin videosunu izletir. Videoyu belirli noktalarda durdurarak beyin fırçası tekniğiyle öğrencilerden görüşlerini alır. Öğrenciler, öğretmenin önceden hazırladığı "Toplumsal Kanıt", "Otorite" ve "Kitlik (Azlık)" başlıklı kutulara, videoda fark ettikleri anlatım biçimlerine ilişkin düşüncelerini yazarak atarlar. Dinleme süreci tamamlandıktan sonra öğretmen kutuları açar; doğru tespit edilen ifadeler kutularda kalır, yanlış olanlar çıkarılarak ilgili kutuya taşınır.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Medya içeriğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- C) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- D) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

25. Türkçe öğretmeni, derste öğrencilerine üzerinde bir elin toprağa tohum ektiği, topraktan da rengârenk kitapların filizlendiği bir afiş gösterir. Afişin alt kısmında “Okudukça Yeşeririz” ifadesi yer almaktadır. Öğretmen, öğrencilerden afişin dikkatlice incelemelerini ister ve ardından şu önergeyi verir: “Bu çalışmada anlatılmak istenen düşünceyi ve bunu destekleyen unsurları açıklayınız.” Bazı öğrenciler afişteki yazıya odaklanırken, bazıları tohum-kitap ilişkisini açıklayarak anlamı yorumlar. Etkinliğin sonunda öğretmen, afişteki unsurlar ile iletişimek istenen düşünce arasında bağlantı kurabilen öğrencilerin çalışmayı doğru tamamladığını belirtir.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Medya içeriğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- C) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- D) Dinleyeceğini / izleyeceğini içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- E) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme

26. Türkçe öğretmeni, öğrencilerine “Geri Dönüşümün Geleceğe Katkısı” adlı kısa bir konuşma dinletir. Konuşmada geri dönüşümün çevreye, ekonomiye ve toplumsal farkındalıkla katkıları örneklerle açıklanır. Dinlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden konuşmada yer alan bilgileri analiz etmelerini, önemli olanları belirleyip gereksiz ayrıntıları elemelerini ve bu bilgileri kendi cümleleriyle anlam bütünlüğü içinde yeniden ifade etmelerini ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- E) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme

27. Bir belgesel sahnesinde, çöken bir binanın görüntüsüyle birlikte fonda çocuk kahkahaları duyulmakta ve hemen ardından ekranda "Yarın, bugünden başlar." ifadesi belirir.

Türkçe öğretmeni, öğrencilerden bu sahnedeki ses, görüntü ve yazı öğelerinin anlam ilişkisini yorumlamalarını ister. Bazı öğrenciler bu öğelerin birbirine zıt anamlar oluşturduğunu, bazıları ise ortak bir anlamı güçlendirdiğini savunur.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Medya içeriğini değerlendirebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- E) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme

Ad - Soyad

A	B	C	D	E	■	A	B	C	D	E
----------	----------	----------	----------	----------	---	----------	----------	----------	----------	----------

1	☐	☐	☐	☐	☐	■	16	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

2	☐	☐	☐	☐	☐	■	17	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

3	☐	☐	☐	☐	☐	■	18	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

4	☐	☐	☐	☐	☐	■	19	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

5	☐	☐	☐	☐	☐	■	20	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

6	☐	☐	☐	☐	☐	■	21	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

7	☐	☐	☐	☐	☐	■	22	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

8	☐	☐	☐	☐	☐	■	23	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

9	☐	☐	☐	☐	☐	■	24	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

10	☐	☐	☐	☐	☐	■	25	☐	☐	☐	☐
----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

11	☐	☐	☐	☐	☐	■	26	☐	☐	☐	☐
----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

12	☐	☐	☐	☐	☐	■	27	☐	☐	☐	☐
----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---	----	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

BU TESTTE DİNLEME BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 27 SORU BULUNMAKTADIR.

1. Türkçe öğretmeni, derste öğrencilere kısa bir metin dinletir:

"Rüzgâr, akşamın serinliğinde yavaşça sokak lambalarına doluşuyordu. Cemile teyze, avlunun köşesindeki kırık saksıya baktı; mütevazı bir menekşe hâlâ yaşamaya direniyordu. Yıllar önce ektiği o menekşe, ne fırtınalardan ne susuz geçen yazlardan vazgeçmişti. Cemile teyze, elini toprağa uzatırken içinden bir cümle geçti: 'İnsan da bazen böyle olmalı; azla yetinip kökünü unutmadan yaşamalı."

Dinleme tamamlandığında öğretmen, öğrencilerden "mütevazı" kelimesinin anlamını belirlemelerini ister. Bazı öğrenciler kelimenin bitkiyle ilişkisini, bazıları Cemile teyzenin duygusunu, bazıları ise davranış biçimini dikkate alarak anlam çıkarır. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin ulaştığı anlamı sözlükle karşılaştırarak doğruya en yakın yorumu bulmalarını ister.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- B) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Dinleyeceğinin / izleyeceğinin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- D) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

2. Türkçe öğretmeni, dersin başında öğrencilere kısa bir hikâye dinletir:

Hikâyede, yillardır aynı sokakta simit satan bir adamın, her sabah önce güvercinleri doyurduğu, sonra satışa başladığı anlatılır. Bir gün bir çocuk, "Neden önce kuşlara veriyorsun?" diye sorar. Adam gülümser ve şöyle der: "Karnım tokken başkası aç kalmasın istiyorum."

Dinleme sonrasında öğretmen, öğrencilerden yazarın yaklaşımını dikkate alarak metni değerlendirmelerini ister.

Öğrenciler yazılı olarak şu tür cümlelerle düşüncelerini belirtirler:

- *"Tüm bunlardan ben paylaşmanın huzur getirdiğini anlıyorum."*
- *"Bu durumda yazar, iyiliği sade bir davranışla göstermemi seçmiş."*
- *"Anladığım kadarıyla yazar, küçük şeylerin büyük anımlar taşıyabileceğini vurguluyor."*

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir uygulama yapmıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- C) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- D) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

3. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Geri Dönüşümün Önemi" adlı bilgilendirici bir metin dinletir. Metinde şu ifadeler yer alır:

"Toprağın gördüğü zarar, bir insanın soluksuz kalmasına benzer; ikisi de sessiz ama derin bir çöküşün habercisidir. Betonla kaplanan şehirlerde yağmurun toprağa ulaşamadığı bir gerçekken, köylerde aynı yağmur yaşamın yeniden başlamasını sağlar. Doğanın bu iki yüzü, insanın tercih ettiği yaşam biçiminin çevre üzerindeki etkisini açıkça gösterir."

Dinleme sonrasında öğretmen, öğrencilerden bu ifadelerin anlatıma nasıl katkı sağladığını tartışmalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

4. Türkçe öğretmeni, derste öğrencilerinin dinlediğini anlama becerilerini geliştirmek amacıyla bir etkinlik yürütür. Öğrencilere kısa bir konuşma dinletilir. Konuşmada, "Okumak sadece bilgi edinmemizi değil düşünmenin yeni yollarını bulmamızı da sağlar." ifadesi yer alır.

Dinleme bittikten sonra öğretmen, öğrencilerden konuşmada doğrudan söylenen düşünceyi tek cümleyle yazmalarını ister. Bazı öğrenciler bu ifadeyi aynen aktarırken, bazıları konuşmanın duygusal yönünü uzun uzun anlatır. Etkinliğin sonunda öğretmen, doğrudan ifade edilen düşünceyi yazan öğrencilerin dinlediğini doğru anladığını belirtir.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme
- D) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Dinlediğinde/izlediğinde verilen mesajı yorumlayabilme

5. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Son Zil" adlı kısa bir film izletir. Filmde, teneffüslerde kimseyle konuşmayan bir öğrencinin, okulda yalnız kalmamak için her gün sınıfı en son terk ettiği anlatılır. Film, çocuğun arkadaş grubuna yaklaşmaya çalışıp dışlanmasıyla sona erer. İzlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden bu durumun nedenlerini kendi bakış açılarıyla açıklamalarını ve bu öğrencinin okul yaşamında kendini daha iyi hissetmesi için neler yapılabileceğini belirtmelerini ister. Bazı öğrenciler, sınıf arkadaşlarının davranışlarını değiştirmesi gerektiğini söyleyken, bazıları öğretmenin sınıfta iş birliği etkinlikleri düzenlemesinin sorunu ortadan kaldırabileceğini ifade eder. Ardından en uygununu seçerler.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- C) Medya içeriğini değerlendirebilme
- D) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme

6. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerine "Denizin Sesi" adlı bir dinleme metni dinletir. Dinleme sonrasında öğretmen şu yönergeleri verir:

- 1. Metinde adı geçen varlıkların gerçek ya da hayal ürünü oluşlarına göre iki grupta ele alınız.
- 2. Olay, durum ve bilgileri bu gruplarla ilişkilendirerek defterinize yazınız.
- 3. Elde ettığınız bilgileri uygun bir biçimde (liste, tablo, şekil vb.) düzenleyiniz.

Etkinlik sonunda öğrenciler, metindeki unsurları kendi belirledikleri ölçütler doğrultusunda düzenler ve elde ettikleri sonuçları görselleştirirler.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- C) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme

7. Sınıf ortamında “Kıyıya Vuran İşık” adlı kısa kurnamacadan iki kesit izlenir. İlk kesitte sahil kasabasında gece boyunca esen rüzgârin çıkardığı uğultu nedeniyle bazı kişiler dışarı çıkmaktan kaçınır, olaylara çekingen bir tutum sergiler. İkinci kesitte ertesi gün gençlik kulübü, kıydaki dar geçitlere tüpler yerleştirerek hava akımını gözlemleyecek basit düzenekler kurar; kasabalılar aynı sesi bu kez inceleme odaklı ele alır, sesi etkileyen etmenleri belirlemeye çalışır. Uygulamanın sonunda öğretmen, iki kesitteki gelişmelerin zaman dizisini çıkarmalarını, olayların “önce-ardından-sonra” ilişkisini kurmalarını ve kişilerin tutumlarında görülen yaklaşım değişimlerini bu akış üzerinde işaretlemelerini ister.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- B) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- C) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- D) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme
- E) Dinlediğini/izlediğini yüzey anlamını belirleyebilme

8. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere “Cumhuriyet Yolunda” adlı bir metin dinletir. Dinlemenin ardından öğrencilerden metinde olayların hangi kısımlarda sunulduğunu belirlemelerini ister. Daha sonra öğretmen, öğrencilerden metindeki “ilk olarak, ardından, böylece, o sırada, sonunda” gibi ifadeleri incelemelerini ve bu ifadelerin olaylar arasındaki geçişini nasıl sağladığını tartışmalarını ister. Bazı öğrenciler bu ifadelerin olaylar arasındaki bağlantıyı güçlendirdiğini, bazıları ise metnin akışını zayıflattığını söyler. Öğretmen, etkinliği değerlendirirken, öğrencilerin bölmeler arasındaki düşünce geçişlerinin tutarlılığına dikkat etmelerini ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- D) Metnin bölmelerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

9. Türkçe öğretmeni, öğrencilerinin bilgiyi yorumlama becerilerini geliştirmek amacıyla bir etkinlik yapar. Dersin başında tahtaya dört renkten oluşan bir çalışma yansıtır.

Mavi bölümde "kitap okumayı tercih edenler %45", yeşil bölümde "film izlemeyi tercih edenler %30", sarı bölümde "müzik dinlemeyi tercih edenler %15", kırmızı bölümde "spor yapmayı tercih edenler %10" ifadeleri yer alır. Öğrencilerden bu çalışmadan hareketle sınıfın hangi etkinliğe daha fazla ilgi duyduğunu ve bu durumun neyi gösterdiğini açıklamaları istenir. Bazı öğrenciler yalnızca sayısal oranları dile getirirken, bazıları bu oranları yorumlayarak sınıfın okuma alışkanlığı hakkında fikir yürütür. Etkinliğin sonunda öğretmen, semboller ve oranlar aracılığıyla verilen bir bilgiyi anlamlandıran öğrencilerin etkinliğin amacına ulaşlığını söyler.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- E) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme

10. Türkçe öğretmeni derse başlamadan önce sınıfı üzerinde "Rüzgârin Hafızası" yazan kapalı bir kutu getirir.

Kutudan sırayla şu nesneleri çıkarır ve sıraya dizer. Bunlar; eski bir metro kartı, kurutulmuş bir lavanta demeti, müze giriş biletleri, minik bir deniz kabuğuştur. Ardından sınıfı karartıp 20 saniyelik bir ses kolajı dinletir. Bunlar; uzaktan gelen metro fren sesi, rüzgârin uğultusu, kalabalık bir salonda ayak sesleri, kıyıya vuran dalgalarıdır. Öğrencilerden, izlenecek belgeselde yer alması muhtemel olayları kısa kâğıtlara yazarak öğretmenin hazırladığı "Ön İzleme Haritası"na ilişirmeleri istenir. Belgesel izlendiğinde, öğrenciler yazdıklarıyla izlediklerini eşleştirir, uyuşanları (✓), uymayanları (✗) ile işaretleyip gözlemlerini defterlerine yazarlar.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Medya içeriğini değerlendirebilme
- D) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- E) Dinleyeceğini / izleyeceğini içeriğine yönelik tahminde bulunabilme

11. Bir Türkçe öğretmeni, "Kar Suyu" metni öğrencilere dinlettikten sonra tahtaya dairesel bir şekil çizer. Bu şeklin merkezine "anlatılan durum" yazar, çevresine birkaç boş daire ekler. Öğrencilerden, dinledikleri metindeki olayın hangi unsurlarla çevrelendiğini ve bu unsurların merkezdeki durumu nasıl etkilediğini düşünmelerini ister. Bazı öğrenciler olayın geçtiği ortamdan, bazıları kahramanların davranışlarından, bazıları da zamanın olayın gidişatına etkisinden söz eder. Öğretmen, etkinliği değerlendirdirken öğrencilerin merkezle çevresindekiler arasındaki bağı kurmalarını özellikle önemser.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir uygulama yapmıştır?

- A) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- E) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

12. Türkçe öğretmeni, öğrencilere bir radyo programından kısa bir bölüm dinletir. Programda sunucu, farklı görüşteki konuklarıyla toplumsal bir konuyu tartısmaktadır. Dinleme sürecinde öğretmen, öğrencileri küçük gruplara ayırrı ve her gruptan, konukların kullandıkları anlatım yollarını belirlemelerini ister. Gruplar, konuşmacıların kullandıkları karşılıkta bulunma, tutarlılık, sevgi(hoşlanma), karşılık ve uzlaşma teknikleri gibi anlatım biçimlerini sınıflandırarak panoya yazar. Dersin sonunda öğretmen, grupların belirlediği örnekleri birlikte değerlendirir ve doğru sınıflandırmaları işaretler.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- B) Medya içeriğini değerlendirebilme
- C) Dinlediğinde/izlediğinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme

13. Türkçe öğretmeni, öğrencilere kısa bir konuşturma dinletir. Konuşmada “umut”, “sabır” ve “kararlılık” kelimeleri sıkça geçmektedir. Dinletinin ardından öğretmen, öğrencilerden bu kelimelerin her biriyle ilişkili eş, yakın ve zıt anlamlı kelimeler bulmalarını ister. Ardından öğrenciler, bu kelimelerden hareketle çakışım yoluyla yeni kelimeler, deyimler veya atasözleri üretir ve oluşturdukları sözcük ağlarını sınıfta paylaşırlar.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğinde/izlediğinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- C) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme
- E) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

14. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere “İklim Değişikliğinin Nedenleri” adlı bir metin dinletir. Dinleme sonrasında öğretmen öğrencilerden, metinde verilen bilgilerin nasıl bir düzen içinde sunulduğunu belirlemelerini ister. Öğrenciler, yazarın bilgileri oluşmasına göre mi, neden sonuç ilişkisiyle mi, yoksa karşılaşmalar yaparak mı aktardığını tartışırlar. Daha sonra öğretmen, öğrencilerden bu sunuluş biçimine bağlı olarak öne çıkan bilgileri tespit etmelerini ister. Etkinliğin sonunda öğrenciler, seçikleri bilgileri birbirleriyle ilişkilendirerek kısa bir özet yazarlar.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi öncelikli olarak amaçlamıştır?

- A) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Bilgilendirici metinlerde bilgilerin sunuluş biçiminden hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

15. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilere kısa bir metin dinletir. Metin bittikten sonra tahtaya “bilim, gelişim, çevre, teknoloji, denge” sözcüklerini yazar ve öğrencilerden bu sözcüklerden hangilerinin metnin anlam merkezine daha yakın olduğunu tartışmalarını ister. Öğrenciler, seçikleri sözcüğün neden öne çıktığını, metindeki hangi düşünceyle bağlantılı olduğunu açıklayarak görüşlerini belirtirler. Öğretmen, etkinlik sonunda “Bir metni anlamak, bazen yalnızca birkaç sözcüğü doğru yerde görmekle mümkündür.” diyerek dersi bitirir.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi öncelikli olarak amaçlamıştır?

- A) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinlerde anahtar sözcükleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinde düşüncesi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

16. Türkçe öğretmeni Ayla Hanım, öğrencilerinden “dijital bağımlılık” konulu bir paneli dinlemelerini ister. Ancak öğrencilerin dinleme sürecinden daha fazla verim almalarını amaçladığı için önce onlarla kısa bir hazırlık yapar. Panelin süresini ve konuşmacı sayısını araştırmalarını, kendi ilgi alanlarına göre hangi konuşmacının bölümünü daha dikkatli dinleyeceklerine karar vermelerini ve dinleme sırasında not tutmak için uygun bir form hazırlamalarını ister. Ayrıca, öğrencilerin dinleme amacını belirleyip buna göre gerekli ek kaynakları hazır bulundurmalarını sağlar.

Buna göre öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki dinleme öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- B) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- C) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- D) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme
- E) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme

17. Türkçe öğretmeni, "Kırlangıçların Yolculuğu" adlı metni öğrencilere izlettirir. Metnin ortasında videoyu durdurarak öğrencilerden bu kısıtlı bölümle ilgili görüşlerini gerekçeleriyle paylaşmalarını ister. Öğrenciler, dinledikleri kesitle ilgili ulaştıkları yardımcı fikirleri defterlerine not eder. Daha sonra öğretmen metnin tamamını dinletir ve metnin bütününden hareketle öğrencilerden görüşlerini yeniden ifade etmelerini ve ana fikri defterlerine yazmalarını ister.

Bu durumda öğretmenin ikinci yaptırdığı uygulama, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelikdir?

- A) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- D) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

18. Türkçe öğretmeni, dersinde öğrencilerine "Anadolu'nun Sessiz Tanıkları" adlı belgeseli izletmiştir. Belgesel gösterimi sırasında öğrencilerden bazıları önemli gördükleri noktaları defterine yazmış, bazıları uygun yerlerde söz hakkı alıp düşüncelerini paylaşmış, bazıları ise sessizce dinleyip zihnindeki sorulara yanıt aramıştır. Belgesel bitiminde öğretmen, öğrencilerin izledikleri metni anlama ve yorumlama düzeylerini belirlemeye yönelik sorular yöneltemiştir. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin, metni farklı yollarla anlamlandırdıkları ve çeşitli öğrenme biçimleriyle dinleme becerilerini geliştirdikleri gözlemlenmiştir.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme
- B) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- C) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

19. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Kayıp Nota" adlı kısa bir film izletir. Filmde, okul orkestrasında keman çalan bir öğrenci, yarışma öncesinde telinin kopması üzerine sahneyi terk eder. Hikâye, öğrencinin başarısızlık korkusu etrafında gelişir ve anlatım boyunca sessizlik uzun süre korunur. Film, final sahnesinde öğrencinin yalnızca "Bir daha denemeyeceğim." demesiyle biter. İzlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden filmin konusunu ve anlatım tarzını dikkate alarak filmdeki genel akışı sorgulamalarını, karakterin davranışına veya olayın sonuna farklı bir yaklaşım getirip getirmeyeceklerini belirtmelerini ister. Bazı öğrenciler, kahramanın sahneye geri dönmesi gerektiğini; bazıları ise sessiz finalin daha etkileyici olduğunu söyler.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- B) Medya içeriğini değerlendirebilme
- C) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
- D) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme
- E) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme

20. Türkçe öğretmeni, öğrencilere önce "Renkli Toplar" adlı dinleme metnini dinletir. Öğrenciler metindeki olayları, karakterlerin davranışlarını ve ana düşünceyi belirler. Ertesi derste öğretmen, "Küçük Bir Oyun" adlı farklı bir metni dinletir ve öğrencilerden bu iki metindeki olay örgüsünü, karakterlerin tutumlarını ve metinlerin iletisini birlikte ele almalarını ister. Öğrenciler, her iki metinden hareketle çıkarımlarda bulunur ve sonuçlarını defterlerine yazar.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi öncelikli olarak amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini yüzey anlamını belirleyebilme
- B) Dinlediğini/izlediğini derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- C) Dinlediğini/izlediğini derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- D) Dinlediğini/izlediğini/sınıflandırabilme
- E) Dinledikleri/izledikleri arasında karşılaştırma yapabilme

21. Türkçe öğretmeni, 7. sınıf öğrencilere "Bir Tebessüm Yeter" adlı kısa bir reklam filmi izletir. Reklamda, bir market zinciri, kasada sırada bekleyen bir yaşlı kadına kasıyerin gülümsemesiyle başlayan yardımseverlik zincirini konu edinir. Görsellerde sıcak renk tonları, yumuşak müzik ve içten bakışlar kullanılmıştır. Film, "İyilik bulaşıcıdır." sloganıyla sona erer. İzlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden reklamda sunulan davranışların toplumdaki değer anlayışıyla ilişkisini ve bu anlatımın etik açıdan ele alınarak nasıl bir mesaj taşıdığını düşünmelerini ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğini/izlediğini kendi içinde karşılaştırabilme
- B) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
- C) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- D) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- E) Medya içeriğini değerlendirebilme

22. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Son Mektup" adlı kısa bir hikâye okur. Hikâyede, şehirde okumak için köyünden ayrılmadan önce annesine yazdığı mektubu yırtıp atmakla postalamak arasında kararsız kalan bir öğrencinin iç dünyasındaki çatışma anlatılmaktadır. Olaylar kısa ve kesik cümlelerle aktarılır, duyguların yoğunlaştığı yerlerde betimlemelere yer verilir. Öğretmen, öğrencilerden yazarın dilini ve anlatım biçimini dikkate alarak bu ilkeler doğrultusunda bir sonuca varmalarını ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- B) Medya içeriğini değerlendirebilme
- C) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- D) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
- E) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme

23. Türkçe öğretmeni, "Zamanı Yönetmek" başlıklı bir konuşmayı dinlettikten sonra öğrencilerden, konuşmacının söylem akışında öne çıkan içeriği, sunum boyunca kurulan vurgu-artalan düzenini bozmayacak biçimde yoğunluğu azaltılmış bir bütün hâline getirmelerini; ek yorum, örnek ya da yöntem tartışmasına girmeden, metinde öncelik ilişkileriyle beliren odakların yer değiştirmemesine dikkat etmelerini ister.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlemede/izlemede materyal seçimini yönetebilme
- B) Dinlemede/izlemede strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- C) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- D) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini özetleyebilme

24. Türkçe öğretmeni, öğrencilerinin izlediklerinden anlam çıkarma becerilerini geliştirmek amacıyla onları bir tiyatro oyununa götürür.

Tiyatronun ilk perdesi sona erdiğinde, öğretmen öğrencilerle kısa bir değerlendirmeye yapar. Öğretmen, "İzlediğimiz bölüme kadar anlatılanlar sizce hangi düşünceleri destekliyor?" diye sorar. Öğrenciler, oyunun bu kısmında geçen olaylar ve diyaloglardan yola çıkarak görüşlerini paylaşır.

Bu durumda öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelik bir çalışma yapmıştır?

- A) Dinlediğinin/izlediğinin yüzey anlamını belirleyebilme
- B) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki unsurları sınıflandırabilme
- D) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
- E) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

25. Sessizlik öyle büyütü ki, gürültü bile ona karişmaktan korkardı. İnsanlar konuşmadıkça düşünceler bağırlıyor, herkes içindeki sesin yankısını duyuyordu. Bir kelime söylemeden ama bin kelime suskulluğun içine sığıdı. Türkçe öğretmeni yukarıdaki metni öğrencilere dinletip altı çizili ifadenin metne olan anlatımsal katkısını tartışmalarını istemiştir.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- B) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme

26. Bir kamu spotunda, ekranda “Şiddet susmaz, sadece yön değiştirir.” ifadesi yer alırken fonda kırılmış bir aynanın sesi duyulur ve aynı anda bir kadın yüzü parçalanmış aynada yansır. Türkçe öğretmeni, öğrencilerle bu sahne üzerine yaptığı tartışmada, yazı, ses ve görselin izleyiciye aynı mesajı iletişimi ve birlikte anlam pekiştirdiğini vurgular.

Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Medya içeriğini değerlendirebilme
- B) Dinlediğindeki/izlediğindeki probleme çözüm üretebilme
- C) Dinlediğindeki/izlediğindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Dinlediğinden/izlediğinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme

27. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Dikkatin İzinde" adlı kısa bir video izletir. Videoda, bir konuşma sırasında dinleyicilerin yüz ifadeleri ve tepkileri gösterilir. İzlemenin ardından öğretmen, öğrencilerden bu video boyunca kendi dinleme biçimlerini düşünmelerini, hangi anda ilgilerini kaybettiklerini ve dikkatlerini sürdürmek için neler yaptıklarını yazmalarını ister. Ardından bir sonraki dinleme etkinliğinde bu farkındalıkla nasıl davranışacaklarını açıklamalarını ister.
- Bu etkinlikle öğretmen, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?**
- A) Dinlediğini/izlediğini değerlendirebilme
 - B) Dinlediğini/izlediğini eleştirebilme
 - C) Dinlediğini/izlediğini yorumlayabilme
 - D) Dinlediğinin/izlediğinin derin anlamını belirlemeye yönelik çıkarım yapabilme
 - E) Dinleme/izleme sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendine uyarlayabilme

Ad - Soyad

A B C D E

1 ■ 16 2 17 3 18 4 19 5 20 6 ■ 21 7 22 8 23 9 24 10 25 11 26 12 ■ 27 13 14 15 16

BU TESTTE OKUMA BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 29 SORU BULUNMAKTADIR.

1. Ceyda Öğretmen, derse kısa bir gösterimle başlar; aynı metin üzerinde ön bilgileri harekete geçirme, metnin iskeletini çözme, tahmin etme, soru üretme, önemli noktaları not alma ve özet çıkarma adımlarını sırayla uygular. Ardından öğrenciler, okuma öncesi kısa bir plan formu doldurur. Bu formda ilgi ve ihtiyaçları, amaç, metnin özellikleri, ayıracakları süre ve kullanacakları destek araçları (sözlük, çalışma kâğıdı, grafik düzenleyici vb.) vardır. Her öğrenci bu plana göre kendine uygun okuma adımlarını seçip uygular; anlamda tıkandığında "Amacımıza yaklaşıyor muyum?" kontrolünü yaparak okuma düzenini günceller (ör. şema eklemeye, yeni sorular yazma, tahminlerini düzeltmeye, notlarını yeniden graplama). Çalışmanın sonunda hangi adımların işe yaradığını ve bir sonraki okumada neleri tercih edeceğini kısaca yazar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- B) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- C) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- D) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

2. Hakan Öğretmen, öğrencilere kısa bir öykünün yalnızca bir paragrafını ve o paragrafa eşlik eden bir görseli verir; önce metindeki ipuçlarını ve görseldeki ayrıntıları not etmelerini ister. Öğrenciler bu sınırlı bölümden topladıkları kanıtları ön bilgileriyle ilişkilendирerek gizli kalan neden, amaç ya da sonuçlara yönelik makul yargılardan üretir; karakterin anlık duygusu, niyeti veya davranışının gerisindeki gerekçeyi kısa cümlelerle ortaya koyar. Her yargı için "kanıt-ön bilgi-gerekçe" üçlemesini yazmaları şart koşulur; ayrıca metindeki yardımcı düşünceleri belirleyip hangi cümlenin buna dayanak olduğunu satır numarasıyla işaretlerler. Son turda öğrenciler, "Bu kanıt hangi yargını destekliyor? Başka hangi ayrıntı aynı sonuca götürür?" sorularıyla çıkarımlarını kısaca savunur.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

3. Sema Öğretmen, öğrencilere kısa bir metin okutur ve çalışmada kullanılacak ölçütü birlikte belirlemelerini ister (ör. tür, gerçek-hayal ürünü olma, öznellik-nesnellik, öncelik-sonralık). Öğrenciler, metinde geçen kavram, nesne, varlık, bilgi, olay ve durumları bu ölçüte göre gruplara ayırır, ortaya çıkan kümelere uygun ad/etiket verir. Ardından sonuçlarını metne uygun biçimde liste, tablo, grafik veya şekil ile sunar; son adımda seçikleri ölçütle oluşan gruplar arasındaki ilişkiyi iki üç cümleyle açıklar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- C) Metinler arası karşılaştırma yapabilme
- D) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- E) Metindeki unsurları sınıflandırabilme

4. Ege Öğretmen, öğrencilere kısa bir hikâye okutur ve önce başlık ile içerik arasındaki uyumu tartışmaya açar; ardından “Metinde öne çıkan görüş/olay hangisi ve bu, karakterlerin davranışlarıyla ne kadar tutarlı?” sorularıyla öğrencilerden incelenenek noktayı belirlemelerini ister. Öğrenciler, ön bilgilerini kullanarak seçenekleri ölçütü yazar ve metinden kanıt toplayıp bu ölçütle karşılaşır; güçlü ve zayıf yönleri kısa notlarla ortaya koyar. Gerekli gördükleri yerde odaktaki unsur için alternatif öneri geliştirir ve önerilerini gerekçeliyle açıklar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metindeki probleme çözüm üretebilme
- D) Metni eleştirebilme
- E) Okuduğunu değerlendirebilme

5. Burcu Öğretmen, öğrencilere şehir içi güvenli ulaşımı anlatan kısa bir metin ve buna eşlik eden bir fotoğraf verir; önce başlık, alt başlık, fotoğraftaki işaretler, renkler ve yön okları gibi ipuçlarını bulmalarını, ardından bu ipuçlarını kendi ön bilgileriyle ilişkilendirerek metnin konusunu netleştirmelerini ister. Öğrenciler, metindeki açık bilgileri sistematik biçimde çıkarmak için bir çizelge oluşturur. Burcu Öğretmen, “Bu cümplenin açıkça söylediği nedir? Hangi kelimeler bunu gösteriyor?” sorularıyla kanıt belirtmelerini sağlar; metnin iletmek istediği mesajı ve açıkça ifade edilen ana fikri kısa notlarla yeniden söyleter. Uygun bölümde yer alan uyarı ve yönergeler için öğrenciler, sınıf içinde küçük canlandırmalar yaparak verilmesi gereken tepkiyi gösterir (ör. yaya geçidinde bekleme, belirlenen yöne ilerleme) ve nedenlerini metinden kanıtla açıklar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Okuduğunu özetleyebilme
- C) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- D) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

6. Erhan Öğretmen, sınıfı aynı konuya ait kısa bir yazı, başlıklı bir görsel ve 30 saniyelik bir ses kaydı sunar; öğrencilerden önce her ögedeki ipuçlarını (başlık, alt yazı, simge, renk, ton, vurgulanan sözcükler) belirlemelerini ister. Ardından “Bu parçada yazının ilettiği anlamı hangisi güçlendiriyor, hangisi yazı olmadan da anlam veriyor, hangisi yazıyla aynı iletide buluşuyor?” sorusuyla öğrenciler, her ögenin görevini anlamı destekleme / tek başına anlam verme / eş anlam oluşturma şeklinde etiketler. Gruplar, üç öğe arasındaki ilişkileri oklarla gösterir; örtüsen, tamamlayan veya çelişen noktaları kısa notlarla açıklar ve hangi birleşimin toplam anlamı en net kildığını kanıtlarıyla belirtir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- B) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- C) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- D) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- E) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

7. Yusuf Öğretmen, 5. sınıfa kısa bir bilgilendirici metin okutur ve sınıfta dört istasyon kurar:
- 1) “Kavramı ne olduğunu açıklayan cümleler”,
 - 2) “İki şeyi yan yana ele alıp ortak/ayrılan yönleri gösteren cümleler”,
 - 3) “Bir şeyi başka bir şeye benzeterek anlatan cümleler”,
 - 4) “Mesela/orneğin diyerek somut durum ekleyen cümleler”.

Gruplar, metinden kesilmiş cümle şartlarını istasyonlara yerleştirir; her yerleştirmeye metinden küçük bir kanıt ekler. Tur tamamlanınca kendi rotalarında, seçikleri cümlelerin metindeki temel düşünceyi nasıl güçlendirdiğini kısa notlarla belirtir ve gerekirse yanlış eşleştirmeleri düzeltirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

8. Altay Öğretmen, öğrencilere aynı temayı işleyen iki kısa metin dağıtır; önce her metindeki olayları, kahramanları, kahramanların davranış ve karakter özelliklerini, ileri sürülen görüşleri, ana ve yardımcı düşünceleri ile örnekleri belirlemelerini ister. Ardından öğrenciler, iki metinde öne çıkan yönleri yan yana yazarak ortak ve ayrılan noktaları kanıtlarıyla not eder; ayrıca dil özelliklerini inceleyip kısa bir tabloya işlerler. Son aşamada gruplar, bulgularını metinden seçikleri cümlelerle gerekçelendirerek sınıfla paylaşırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- C) Metinler arası karşılaştırma yapabilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metindeki unsurları sınıflandırabilme

9. Dilek Öğretmen, öğrencilere kısa bir metin okutur ve her öğrenciye bireysel bir form verir; öğrenciler okuma sırasında kullandıkları adımları kendi formlarında işaretler, bitirdiğinde “Neyi iyi yaptım? Nerede zorlandım? Bunu hangi kanıt gösteriyor?” sorularına kişisel örneklerle yanıt yazar. Her öğrenci güçlü yönlerini bir sonraki çalışmaya nasıl taşıyacağını, zorlandığı noktalar için alacağı iki somut adımı belirler ve planını kısa gerekçelerle formuna ekler; öğretmen yalnızca süreci hatırlatır, kararları öğrencinin kendisi verir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- C) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metindeki probleme çözüm üretebilme
- E) Metni eleştirebilme

10. Aytekin Öğretmen, 5. sınıfa “Bir Volkanın Oluşumu” başlıklı, adım adım ilerleyen bir metin okutur; öğrencilerden başlık, alt başlık, numaralandırılmış adımlar ve “önce, sonra, daha sonra, sonunda” gibi ifadeleri bularak metinde öne çıkan düşünce, kavram ve durumları işaretlemelerini ister. Ardından bu seçilen bilgileri oluşmasına göre dizmeleri, her bilginin bir sonrakini nasıl hazırladığını oklarla göstermeleri ve birbirine bağlı olanları kısa notlarla ilişkilendirmeleri istenir; çalışma kâğıdında “önemli bilgi, ilişkili bilgi” kutucukları doldurulur. Son turda öğrenciler, kurdukları dönemin metindeki ana süreci nasıl görünür kildiğini sınıfla paylaşırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- B) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- C) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- D) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- E) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme

11. Özge Öğretmen, 5. sınıfa okul kantinindeki sıra düzenine ilişkin ve sonunda bir öneri bulunan kısa bir metin okutur. Öğrencilerden önce olayı kendi bakış açılarıyla netleştirip aksayan tarafları ve bunların olası nedenlerini maddeler hâlinde yazmalarını ister. Ardından metindeki öneriyi yalnızca bir seçenek olarak görmelerini, bunun yanında başka uygulanabilir yollar geliştirmelerini (ör. numaralı bekleme alanı, sınıf bazlı saat dilimi, görevli öğrenci eşliği, zeminde yön çizgileri) ve her yolun beklenen etkisini kısaca açıklamalarını ister. Sonraki aşamada öğrenciler ölçüt belirleyip (uygulanabilirlik, adalet, hız, güvenlik) üretikleri yolları karşılaştırır ve en uygun düzenlemeyi gerçekçeleriyle seçerler. Son turda “Seçtiğiniz düzenleme neden işe yarar, hangi koşullarda değişiklik gereklidir?” sorularıyla kısa bir yansıtma yaparlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metindeki probleme çözüm üretebilme
- D) Metni eleştirebilme
- E) Okuduğunu değerlendirebilme

12. Selçuk Öğretmen, derse kısa bir öykü ve bilgilendirici bir metinle başlar; önce öğrencilerden metni kendi başlarına okuyup anlam kontrolü yapmalarını ister, hızlarını normal konuşma hızına yaklaştırmalarını ve zorlandıkları kelimeleri işaretlemelerini söyler. Ardından seçtiği paragrafları sınıf önünde sırayla okutur; doğru telaffuz, işitilebilir ton, metin türüne uygun vurgu, tonlama ve duraklamalara dikkat etmelerini sağlar. Süreç boyunca hız, atlama/ekleme ve prozodik unsurları bir gözlem formuyla izler; güçlük yaşayanlara kısa modelleme ve tekrarlar uygular. Son turda öğrenciler, tür özelliklerini gözeterek hız ve tonu ayarlayıp yeniden okur; bireysel çalışmalarında da aynı ayarları nasıl südüreceklerini kısaca belirtirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Şiirin biçim özelliklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- D) Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme
- E) Okuduğunu değerlendirebilme

13. Umut Öğretmen, öğrencilere kısa bir metin okutur ve önce metindeki olay, durum ve konuya ilişkin yüzeyde açıkça verilen bilgileri ile metnin örtük anlamına işaret eden ipuçlarını ayırt etmelerini ister; öğrenciler, metindeki bilgilerle kendi ön bilgileri arasında bağ kurar. Ardından “Bu olayı kim anlatırsa anlam daha iyi görünürlük?” yönündirmesiyle her öğrenciden bir bakış açısı seçmesi istenir. Bu görüşler öğrencinin kendi görüşü, yazarın görüşü ya da metin dışından seçtikleri bir üçüncü kişinin görüşü olabilir. Öğrenciler, seçtikleri bakış açısıyla olayı/durumu açıklayıp detaylandırır; gerekiyorsa genellemeler yaparak “Tüm bunlardan ben ... yapmam gerektiğini anlıyorum.”, “Yazar bunları söyleyerek aslında ... yapmamızı istiyor.” gibi ifadelere yer verip ulaştıkları sonuca nasıl vardıklarını kısa kanıt cümleleriyle belirtirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- C) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- D) Metni özetleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

14. Nursena Öğretmen, öğrencilere kısa bir metin verir ve önce metnin konusu ile tema başlığından hareketle öne çıkan kelimeleri belirlemelerini ister; ardından bu kelimelerin metin içindeki anamlarını cümlelerden kanıtla açıklarlar, sonra sözlük/ansiklopedi gibi kaynaklara bakarak anamlarını doğrularlar. Bir sonraki adımda her kelime için anlam çevresini genişletirler: yakın/karşıt anımlarını, eş sesli örneklerini, çağrıştırdığı kelimeleri ve ilişkili atasözü-deyim ya da kalıp sözleri bulup kısa örnek cümlelerle kullanırlar. Son turda öğrenciler, oluşturdukları kelime ağlarını sınıfla paylaşıp hangi bağlantıların metni anlamalarına yardım ettiğini kısaca not ederler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- B) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- C) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- D) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- E) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözüMLEME yapabilme

15. Mustafa Öğretmen, sınıfı kısa bir hikâye edici metin verir ve öğrencilerden metnin başlangıçta dünyayı, karakterleri ve durumu kuran kısım, çatışmanın ortaya çıkıp geliştiği kısım ve sonuca bağlanan kısımı başlık, zaman-mekân ipuçları ve olay akışından yararlanarak ayırt etmelerini ister. Her öğrenci, nereden nereye geçildiğini gösteren cümleleri işaretler; "Bu geçiş neden burada?", "Önceki kısımdaki bilgi sonraki kısımda nasıl kullanılıyor?" sorularına metinden kanıtla yanıt verir. Ardından bu üç kısım arasındaki bağlantıları oklarla gösterip olay ve düşünce akışının tutarlı olup olmadığını kısa notlarla belirtirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

16. Melisa Öğretmen, öğrencilere "Okulda Su Tasarrufu" konulu kısa bir metin ve buna eşlik eden küçük bir duyuru metni verir; önce ana savı bulmalarını ister, ardından metinde yer alan duyuya seslenme, uzman/otorite görüşü, sayısal veri, örnek olay, karşıt görüşe cevap, slogan/tekrar gibi öğeleri cümle düzeyinde işaretlemelerini sağlar. Her öğrenci, seçtiği her ögenin metindeki savı nasıl desteklediğini yanına kısa bir notla açıklar. Son aşamada öğrenciler, kullandıkları öğeler arasındaki bağı oklarla gösterip küçük bir şema oluşturur ve bulgularını sınıfta paylaşır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

17. Furkan Öğretmen, 5. sınıfa kısa bir metin okutur ve öğrencilere metinde insan dışı varlıklara insan Özelliği yükleyen ifadeleri, canlı olmayan öğelere konuşturma yapan cümleleri ve "... gibi/... kadar" yapısıyla kurulan benzetmeleri işaretlemelerini ister; her bulgu için metinden kanıt gösterip bu kullanımın anlatımı nasıl etkilediğini (duyguyu güçlendirme, sahneyi canlandırma, kavramı somutlaştırma) yanına kısa not olarak eklemelerini sağlar. Son turda öğrenciler, belirledikleri örnekleri defterlerinde üç sütunda düzenleyip hangi cümlenin hangi etkiye hizmet ettiğini sınıfla paylaşırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

18. Sercan Öğretmen, öğrencilere kısa bir metin okutur ve anlamadıkları kelimelerin altın çizmelerini ister; ardından öğrencilerin kelimenin geçtiği cümlenin öncesi ve sonrası yeniden okuyarak başlık, yakınındaki açıklayıcı sözler, örnekler, karşılık/benzer anlam çağrıları ve bağlam-noktalama ipuçlarını not etmelerini sağlar. Öğrenciler, bu ipuçlarını kendi ön bilgileriyle ilişkilendirerek kelime için makul bir açıklama yazar ve kısa bir gereklilik ekler; sonraki aşamada sözlük veya başvuru kaynaklarına bakarak yazdıklarını kontrol eder, doğrulanırsa örnek bir cümlede kullanır, uyuşmazsa yazdığını düzelterek gereklisini belirtir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- D) Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- E) Okuduğunu özetleyebilme

19. Ayşe Öğretmen, öğrencilere başlık ve ona eşlik eden görselleri olan kısa bir metnin ilk paragrafını dağıtır; önce başlık, görsel ayrıntılar ve ilk cümlelerdeki ipuçlarını belirlemelerini ister. Öğrenciler, buldukları ipuçlarını kendi ön bilgileriyle ilişkilendirerek metinde hangi konuların ve hangi yönlerin ele alınabileceğine dair olası maddeler yazar; her madde için kısa bir gerekçe ekler. Ardından Ayşe Öğretmen metnin sonraki bölümünü okutur ve öğrenciler, notlarını metnin ilerleyen kısmıyla karşılaştırıp hangi maddelerin metinle örtüşüğünü işaretler; uyuşmayan maddeler için gerekçelerini gözden geçirip düzeltirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- D) Okuduğunu özetleyebilme
- E) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

20. Recep Öğretmen, sınıfa bir öyküyü baştan sona okutur ve metne eşlik eden birkaç görseli de gösterir; öğrencilerden metnin tamamından ve görsellerdeki ayrıntılardan kanıt toplamalarını ister. Ardından “Bu öyküde verilmek istenen ana duyguya/ana düşünce nedir; hangi sonuç ya da ders çıkarılabilir?” sorularıyla birlikte kahramanların karakter özellikleri, amaç ve niyetlerine dair ulaştıkları yargıları not etmelerini söyler. Öğrenciler, her yargı için metnin bütününden seçikleri cümle/sahneleri ve kendi ön bilgilerini ilişkilendirerek kısa, mantıklı gerekçeler yazar. Son turda da bulgularını sınıfıyla paylaşırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

21. Efe Öğretmen, 8. sınıfı aynı konuda biri basılı haber, diğerinin çevrim içi paylaşım olmak üzere iki metin getirir; öğrencilerden önce her metnin amacını ve hedef kitlelerini belirlemelerini ister. Ardından içerikte öne çıkan unsurları (ileri sürülen görüşler, ana-yardımcı düşünceler, olaylar/karakterler, dil ve anlatım, ikna yolları, kaynak/konuşan/yazar bilgisi) tek tek not etmelerini sağlar. Öğrenciler, ön bilgilerini kullanarak seçenekleri ölçütü belirler (ör. hedef kitleye uygunluk, tutarlılık, etik-hak ve özgürlüklerde saygı, kanita dayalı olma) ve her iki metni bu ölçütle karşılaştırır; güçlü ve zayıf yanları kanıt göstererek ortaya koyar, ulaştıkları sonucu kısa gerekçelerle açıklar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metni eleştirebilme
- C) Okuduğunu değerlendirebilme
- D) Basılı ve dijital medya metinlerini değerlendirebilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

22. Buse Öğretmen, öğrencilere “İki Gün, Bir Karar” adlı metni okutur; ardından metnin farklı bölümlerinde yer alan duygusal, düşünce, görüş, kahramanın tutumu ve dil kullanımı gibi unsurları belirlemelerini ister. Öğrencilerden giriş, gelişme ve sonuç kısımlarındaki bu unsurları önem, doğruluk, güvenirlik ile öncelik-sonralık bakımından inceleyip benzerliklerini ve farklılıklarını kısa notlar hâlinde listelemeleri istenir; örneğin kahramanın başlangıçtaki tereddüdü ile sonda ortaya konan gerekçelerin birbirini nasıl desteklediğini, anlatıcı dilindeki değişimin duygusu nasıl etkilediğini ve hangi bilginin metin bütününde daha güvenilir dayanak sunduğunu belirtirler. Son aşamada öğrenciler, listelerini metinden seçikleri kanıtlarla kısaca gerekçelendirerek sınıfta paylaşırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- C) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metinler arası karşılaştırma yapabilme

23. Umay Öğretmen, Türk kültürünü yansıtan "Yayla Şenliğinde Bir Gün" adlı kısa bir metin okutur. Öğrencilerden metindeki kişi/varlıklarını, mekâni, zamanı ve olay sırasını hızlıca belirlemelerini; olay akışını basit bir zaman şeridine, kişi-mekân-zaman ilişkisini oklarla göstermelerini ister. Ardından "imece, türkü, misafirperverlik" gibi kültürel öğelerin olayların ilerleyişindeki görevini (başlatma, güçlendirme, çözüm) yanlarına kısa nota belirtmeleri istenir. Sonunda her öğrenci, bu öğelerin birbiriyle ilişkisini de yazarak çalışmasını teslim eder.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

24. Emine Öğretmen, öğrencilere kısa bir metin okutur ve önce metindeki bilgileri çözümlemelerini; kim, nerede, ne yapıyor, ne zaman, nasıl gibi unsurları not etmelerini ister. Ardından önemli-önemsiz ayrımı için bir kontrol listesi verir (ana konuya hizmet eden bilgiler, tekrarlanmayan temel noktalar, örnek-ayrıntı ayrımı) ve öğrencilerden sadece ana konuya hizmet eden bilgileri seçmelerini ister. Seçilen temel noktalar, metnin türüne uygun biçimde olayların oluş sırasına ya da düşünce akışına göre dizilir; öğrenciler bu noktaları kendi cümleleriyle kısa ve tutarlı bir bütün hâlinde yeniden ifade eder. Son turda, metne gereksiz ayrıntı eklenip eklenmediği ve sıralamanın aksi bozup bozmadığı akran geri bildirimiyle kontrol edilir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuduğunu özetleyebilme
- B) Okuduğunu değerlendirebilme
- C) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metni yorumlayabilme

25. Aylin Öğretmen, öğrencilere kısa bir hikaye okutur; önce incelenen yönü birlikte belirlerler (ör. kahramanın davranışının uygunluğu, olayların tutarlılığı, ana düşünceyi destekleyen örneklerin yerindeliği). Öğrenciler, ön bilgilerini kullanarak bu yönü ele almak için bir ölçüt seçer (ör. “neden–sonuç ilişkisi kurulmuş mu?”, “örnekler ana düşünceyle doğrudan bağlantılı mı?”). Her öğrenci metindeki olaylar, kahramanların davranış ve karakter özellikleri, ileri sürülen görüşler ile ana-yardımcı düşünelerden kanıt toplar; seçtiği ölçütle karşılaştırıp güçlü ve zayıf yanları maddeler hâlinde ortaya koyar ve sonunda açık, gerekçeli bir sonuca varır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- B) Metni eleştirebilme
- C) Okuduğunu değerlendirebilme
- D) Metindeki probleme çözüm üretEBİLME
- E) Basılı ve dijital medya metinlerini değerlendirebilme

26. Türkçe öğretmeni, sınıfı bir sayfa hâlinde resim, fotoğraf, tablo ve çizgi grafikten oluşan bir düzen sunar; öğrencilerden başlık, alt yazı, simge, renk, ok işaretleri, sayı ve eksen adları gibi ipuçlarını inceleyip not etmelerini ister. Ardından bu ipuçlarını ön bilgileriyle ilişkilendirerek dönemin konusunu kavramaları, açık iletileri (yazılı uyarılar, yönlendirmeler, sayısal veriler) belirtmeleri ve sezdirdilen örtük mesajları tartışmaları istenir. Uyarı veya yönerge içeren kısımlarda hangi davranışın uygun olacağını kısa örneklerle gösterirler ve bulgularını kısaca paylaşırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- D) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

27. Göktürk Öğretmen, derse başlamadan önce öğrencilerden yaklaşan okuma çalışması için kendi ilgi ve ihtiyaçlarını, okuma amaçlarını, ayırbilecekleri süreyi ve erişebilecekleri kaynakları belirlemelerini ister; ardından sunulan metin örneklerinin uzunluk, görsel materyal ve dil düzeyi gibi özelliklerini inceletir. Bu analizden hareketle her öğrenci okuyacağı metni ve eşlik edecek araçları belirleyerek hazırlık planını oluşturur. Okuma sırasında öğrenci belirlediği araçları kullanır ve anlamda güçlük yaşarsa planını gözden geçirip uygun düzenlemeler yapar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme
- B) Okumada materyal seçimini yönetebilme
- C) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- D) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- E) Görsselle iletilen anlamı belirleyebilme

28. Zeynep Öğretmen, öğrencilere kısa bir bilgilendirici metin dağıtır; önce metnin konusu ve amaç ipuçlarını bulmalarını ister. Öğrenciler metnin içeriğini en iyi temsil eden kelimeleri işaretler, seçikleri her kelime için metindeki cümlelerden kanıt gösterir ve bu kelimenin metindeki bölüm/düşünceyle nasıl ilişkili olduğunu kısa notla belirtir; benzer görevdeki kelimeleri küçük kümeler hâlinde bir araya getirerek metnin hangi bölümlerini yansittığını gösterirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- B) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- C) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- D) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözüMLEME yapabilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

29. Aysun Öğretmen, 5. sınıfa kısa, dizeler hâlinde yazılmış bir metin dağıtır; öğrencilerden dizeleri numaralandırmalarını ve dörtlükleri ayırmalarını ister. Ardından “Bu metni tek paragrafa çevirseydik ne kaybolurdu?” sorusuyla dış yapının (mısra ve dörtlük düzeni) anlam akışı ve ritme etkisini tartışmaya açar. Öğrenciler, tekrar eden sesleri, benzer sonları ve durakları işaretleyerek ahenk unsurlarını belirler; bu öğelerin birbirleriyle ve metnin bütünüyle ilişkisini kısa notlarla gösterirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Okuduğunu özetleyebilme
- D) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Şiirin biçim özelliklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Ad - Soyad

A B C D E1 16 2 17 3 18 4 19 5 20 6 21 7 22 8 23 9 24 10 25 11 26 12 27 13 28 14 29 15

BU TESTTE OKUMA BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 29 SORU BULUNMAKTADIR.

1. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerine "Yapay Zekâ'nın Toplumsal Etkileri" konulu, görüş içeren ve yazarın güçlü bir iddiayı savunduğu bir deneme yazısı verir. Öğretmen, öğrencilerden bu metne, yazarın amacına ne ölçüde ulaşlığını ve metnin yapısal kalitesini belirlemek üzere yapısal ve içeriksel çözümleme gözlüğüyle yaklaşmalarını ister. Bu kapsamında öğrenciler, sırasıyla şu ayrıntılı adımları uygulamakla yükümlüdür: Öncelikle metnin başlığının içeriği ne ölçüde temsil ettiğini ve kullanılan dilin hedef kitleye uygunluğunu saptama. Ardından yazarın kullandığı sözcük seçimlerini (mecazlar, alaycı ifadeler, abartmalar) ve metnin genel üslubunu detaylıca analiz etme. Üçüncü aşamada, yazarın iddialarını desteklemek için kullandığı kanıtların mantık dizisini (örneğin, tümevarım veya tümdengelim yöntemlerinde hata olup olmadığını, mantık hatalarını) inceleme. Dördüncü aşamada, metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin işlevlerini başarıyla yerine getirip getirmedğini, paragraf geçişlerinin akıcılığını yapısal açıdan yargılama. Son olarak öğrenciler, bu detaylı incelemeler ışığında, yazarın amacına ulaşmasını engelleyen veya metnin gücünü artıran zayıf ve güçlü noktaları açıkça belirterek, metne yönelik gerekçeli ve yapıcı iyileştirme önerileri sunarlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuduğunu değerlendirebilme
- B) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- C) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metindeki probleme çözüm üretebilme
- E) Metni eleştirebilme

2. Türkçe öğretmeni Fatih Bey, öğrencilerine bir bahar sabahının anlatıldığı bir metin okutur. Öğrencilerden metni incelerken; yazarın sıradan bir durumu etkileyici kılmak için kelimele gerekliliklerin dışında görevler yüklediği kısımları bulmalarını ister. Öğrencilere şu sorularla rehberlik eder: "Yazar burada cansız bir varlığa, bir insana özgü hangi niteliği aktarmış? Yağmur damalarını zihnimizde somutlaştmak için aralarında ilgi kurduğu diğer varlık nedir ve bu ikisi arasında nasıl bir ortaklık görmüşür?" Öğrenciler, yazarın anlatımı güçlendirmek ve okuyucunun hayal dünyasına hitap etmek için başvurduğu bu ifade inceliklerini tespit ederek metne katkısını not ederler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- D) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

3. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere "Sosyal Medyanın Gençler Üzerindeki Etkisi" konulu tartışmacı bir metin okutur. Öğrencilerden, yazarın sadece kendi fikrini beyan etmekle kalmayıp, okuyucunun zihnindeki şüpheleri gidermek ve onları kendi düşüncesine inandırmak için başvurduğu stratejileri bulmalarını ister. Öğrenciler metni incelerken; yazarın güvenilirliği artırmak için ünlü bir psikoloğun sözlerine yer verdiği, iddiasını güçlendirmek için son yapılan anket sonuçlarını paylaştığını ve okuyucunun vicdanına seslenen duygusal sorular sorduğunu tespit ederler. Bu unsurların, metnin savunduğu tezi nasıl daha "kabul edilebilir" kıldığını ve karşıt görüşü nasıl zayıflattığını not alırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Çoklu ortam ögelerine yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

4. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerine içeriği akademik ve karmaşık olan bir metin verir ve okuma sırasında kendi kendilerini yönetmelerini ister; bu süreçte öğrenciler, metin akışında anlam kaybı veya odaklanma dağılması hissettilerinde okumayı anlık olarak durdurur, geri dönüp o ana kadarki bilgiyi zihinlerinde yeniden yapılandırırlar ve bu öz düzenleme eyleminin ardından, öğrenciler uyguladıkları okuma stratejilerini (hız, not alma, görselleştirme) değerlendirerek, anlama düzeyini artıran noktaları "güçlü yönleri" olarak, zorlandıkları veya geri dönmek zorunda kaldıkları anları ise "gelişmeye açık alanlar" olarak not ederler ve tüm bu öz düzenleme deneyiminden elde ettikleri farkındalığı, bir sonraki okuma etkinliklerinde daha bilinçli ve hedefe yönelik bir strateji oluşturmak için kullanırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- B) Metni yorumlayabilme
- C) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- D) Çoklu ortam ögelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metindeki probleme çözüm üretebilme

5. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerine "Geri Dönüşümün Önemi" konulu bir bilgilendirici metin okutur ve onlardan metnin yapısal ve içeriksel geçerliliğini incelemelerini ister. Öğretmen, etkinlik sürecini aşağıdaki gibi aşamalandırır:

1. Aşama: Metnin başlığı ile içeriğinin birbirile ne kadar örtüştüğünü kontrol etme.

2. Aşama: Yazarın savunduğu ana düşünceyi belirleme ve bu düşünceyi desteklemek için sunulan tüm kanıtları listeleme.

3. Aşama: Sunulan kanıtların (istatistik, alıntı vb.) güncel ve güvenilir kaynaklardan alınıp alınmadığını inceleme.

4. Aşama: Metinde verilen bilgiler arasında bir tutarsızlık (çelişki) olup olmadığını kontrol etme.

5. Aşama: Tüm bu adımların sonucunda, metnin yazılış amacına ulaşıp ulaşmadığını ve okuyucuya ikna etme başarısına yönelik kesin bir yargı (hüküm) bildirme.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- B) Metni eleştirebilme
- C) Okuduğunu değerlendirebilme
- D) Metindeki probleme çözüm üretebilme
- E) Basılı ve dijital medya metinlerini değerlendirebilme

6. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere Kurtuluş Savaşı yıllarda bir köyde geçen "Küçük Mehmet'in Cesareti" adlı öyküyü okutur. Okuma bitiminde öğrencilere boş bir "Hikâye Haritası" şablonu dağıtır. Öğrencilerden bu şablonda yer alan kutucuklara; olayın kahramanlarını (Küçük Mehmet ve köy halkı), olayın geçtiği mekâni (köy meydanı ve cephe yolu), olayın yaşandığı zaman dilimini (savaş yılları, kiş mevsimi) ve olay örgüsünü (serim-düğüm-çözüm sırasına göre) yazmalarını ister. Öğrenciler metindeki detayları ayırtarak hikâyeyi iskeletini çıkarır ve bu unsurların birbirini nasıl etkilediğini (örneğin kiş mevsiminin olayı nasıl zorlaştırdığını) not alırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

7. Türkçe dersinde Melih Öğretmen, öğrencilere makale türünde bir metin dağıtır ve metni anlam bütünlüğü taşıyan ana parçalara ayırmalarını ister. Öğrencilerden; yazarın konuyu sadece tanıtıp genel çerçevesini çizdiği paragraflar ile konuyu örnekler, tanıklar ve sayısal verilerle derinleştirdiği paragraflar arasındaki sınırları bulmaları beklenir. Son aşamada ise yazarın tüm anlattıklarını bir araya getirip okuyucuya son mesajını ilettiği ve konuyu bir hükmeye bağladığı paragrafi tespit etmeleri istenir. Öğrenciler, metnin mimari yapısını oluşturan bu üç farklı işlevsel bölümü belirleyerek metin iskeletini şematize ederler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

8. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere "Siber Zorbalıkla Mücadele" konulu güncel bir metin okutur. Metnin ana omurgasını oluşturan ancak öğrencilerin günlük dilde az rastladığı teknik kavramları belirlemelerini ister. Öğrenciler, bu kavramların anıtlarını önce metnin akışındaki ipuçlarını kullanarak tahmin eder, ardından güvenilir kaynaklardan (TDK vb.) doğrulama yaparlar. Çalışmanın devamında, ögrenciler bu yeni kavramların zihinlerindeki çağrışımalarını, karşıt durumlarını ve dilimizdeki deyimleşmiş hallerini araştırarak bir "kavram haritası" oluştururlar. Böylece kelimeyi sadece tanımlamakla kalmayıp, onu farklı bağlamlarda kullanabilecek yetkinliğe erişirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- D) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metindeki probleme çözüm üretebilme

9. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere "Kağıdın Geri Dönüşüm Yolculuğu" başlıklı teknik bir metin okutur. Öğrencilerden metni okurken "ilk aşamada, buna bağlı olarak, takip eden süreçte, sonuç olarak" gibi geçiş ve bağlantı ifadelerini tespit etmelerini ister. Öğrenciler, bu yapısal ipuçlarını kullanarak metindeki ana işlem basamaklarını belirler ve bunları oluşmasına göre bir akış şemasına yerleştirirler. Metnin içinde geçen örnekleri ve yan detayları eleyip, sadece sürecin işleyişini anlatan "temel bilgileri" birbirine oklarla bağlayarak metnin bilgi haritasını çıkarırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

10. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere "Dijital Okuryazarlık" konulu bilgilendirici bir metin okutur. Okuma tamamlandıktan sonra öğretmen sınıfa şu soruyu yöneltir: "Eğer bu metni kütüphane kataloğu veya bir internet arama motoruna kaydetmek isteseydiniz, insanların metni bulabilmesi için hangi 3 ila 5 sözcüğü etiket olarak kullanırdınız?" Öğrenciler; metnin içeriğini en iyi yansitan, konunun omurgasını oluşturan ve metinden çıkarıldığından anlamanın çökmesine neden olacak temel kavramları belirlerler. Seçtikleri bu sözcüklerin metnin hangi bölümlerini (giriş, gelişme, sonuç) temsil ettiğini ve neden bu kavramları seçtiklerini gerekçeliye açıklarlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- C) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metinde anahtar kelimeleri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

11. Türkçe öğretmeni, öğrencilere bir yazarın çocukluk ve yaşıllık dönemini kendi ağızından anlattığı bir anı metni okutur. Öğretmen, öğrencilerden metnin giriş bölümünde yazarın hayatı bakış açısı (heyecanlı, meraklı) ile sonuç bölümündeki bakış açısını (durgun, tecrübeli) tespit etmelerini ister. Öğrenciler, aynı metin içinde geçen bu iki farklı dönemde ait duyu durumlarını ve düşünce yapılarını bir tablo üzerinde yan yana getirerek benzerlik ve farklılıklarını not ederler. Yazarın yıllar içindeki değişimini metinden alıntılarla ortaya koyarlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- C) Metinler arası karşılaştırma yapabilme
- D) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- E) Metni özetleyebilme

12. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilerin incelemesi için sınıfı fotoğraflar, yön okları, uyarıcı simgeler ve renkli grafiklerin olduğu bir afiş getirir. Öğrencilerden afişteki kırmızı ve yeşil renklerin kullanım amacını, şekillerin büyülüüğünü ve semboller arasındaki ilişkiyi yorumlayarak verilmek istenen mesajı bulmalarını ister. Öğrenciler herhangi bir metin okumadan, sadece bu şekil ve resimlere odaklanarak konunun "Orman Yangınlarını Önleme" olduğunu tespit ederler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metni yorumlayabilme
- C) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- D) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- E) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme

13. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere "Anadolu'nun Kapısı: Malazgirt" konulu bilgilendirici bir metin dağıtır. Öğrencilerden metni okurken yazarın anlatımı güçlendirmek için yaptıklarını çözümlemelerini ister. Öğrenciler; metinde geçen "Malazgirt, Türk tarihinin dönüm noktasıdır." cümlesini, "Ordumuzun sayısı Bizans ordusundan azdı." cümlesini ve "Selçuklu askerleri bir aslan gibi atıldı." cümlesini tespit ederler. Öğrenciler yazarın kullandığı bu cümleleri metin üzerinde farklı renklerle işaretleyerek metnin kenarına not alırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metindeki söz sanatlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Bilgilendirici metinde düşünceyi geliştirme yollarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

14. Türkçe dersinde öğretmen, etkileşimli tahtaya bir metnin tamamını yansıtmak yerine sadece başlığını ve metne ait görselleri yansıtır. Öğrencilerden, metni okumaya geçmeden önce bu ipuçlarını değerlendirmelerini ve "Bu metinde ne anlatılıyor olabilir?" sorusuna cevap olacak şekilde olası konu başlıklarını maddeler halinde yazmalarını ister. Öğrenciler listelerini oluşturuktan sonra metnin tamamı okunur. Son aşamada öğrenciler, başlangıçta yazdıkları maddeler ile metnin gerçek içeriğini karşılaştırarak çalışmalarının ne kadar isabetli olduğunu teyit ederler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- B) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- D) Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

15. Türkçe dersinde öğretmen, sınıfa "Tarihî Mekânlarda Uyulması Gereken Kurallar" başlıklı, hem yazı hem de sembollerin bulunduğu bir broşür getirir. Öğrencilerden broşürdeki "Fotoğraf çekilmez.", "Sessiz olunur." gibi uyarı levhalarını ve altlarındaki açıklamaları incelemelerini ister. Daha sonra "Broşürde ziyaret saatleri hakkında tam olarak ne söylemiş? Bunu hangi cümleyle anlıyoruz?" sorusunu yöneltir. Öğrenciler metindeki ilgili cümleyi parmakla gösterip aynen okurlar. Son aşamada öğretmen, metinde açıkça yazan "Tarihi mekanları ziyaret ederken kurallara uymalıyız." önergesini bir öğrencinin sınıf önünde canlandırmasını ister.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- C) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme

16. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere İstiklal Marşı'nın ilk iki kıtasını tahtaya yansıtarak metni incelemelerini ister. Öğretmen; "Bu metni bir gazete haberi gibi dümdüz yazsaydık, okurken hissettiğimiz o coşku ve ritim nasıl değişirdi?" sorusunu yöneltir. Öğrencilerden, metnin görsel düzeninin (alt alta sıralanışının) ve dize sonlarında tekrar eden benzer seslerin (sancak/ocak/parlayacak/ancak) metne kattığı müzikaliteyi bulmaları istenir. Öğrenciler, kelimelerin seçilişinin ve dizilişinin oluşturduğu bu yapısal ahengi fark ederek metnin türüne özgü kuralları analiz ederler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Şiirin biçim özelliklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Okuduğunu özetleyebilme
- E) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme

17. Öğretmen, "Yerel Tarih" konulu bir ders için öğrencilere aynı bilgiye ait bir akademik kitap bölümü ile güncel bir haber sitesinden alınmış interaktif bir makaleyi sunar. Etkinlik sürecinde öğrenciler, öncelikle bu iki metnin yayılma hızı ve güncellenebilirlik farklarını (kalıcılık vs. anlık değişim), ardından görsel unsurların kullanım farklılıklarını (sabit grafikler vs. video/hiper-bağıntılar) ve yazar/kaynak bilgisinin güvenilirlik düzeyini (editöryel süreç vs. anlık yorumlar) kıyaslarlar; son olarak öğrenciler, bu farklılıkları dikkate alarak her iki metin türünün bilgiye ulaşım ve bilgiye duyulan güven üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını sistemli bir şekilde değerlendirir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metinde kullanılan ikna etme tekniklerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- C) Metni eleştirebilme
- D) Okuduğunu değerlendirebilme
- E) Basılı ve dijital medya metinlerini değerlendirebilme

18. Bir Türkçe öğretmeni, 5. sınıf öğrencilerinin dikkatini medya unsurlarının işlevine çekmek amacıyla sınıfa dijital bir haber kitabı getirir. Öğrencilerden bu kitabı izlerken ekranındaki alt yazıyı, arkadaki fon müziğini ve kullanılan video görüntülerini ayrı ayrı değerlendirmelerini ister. Öğretmen, öğrencilere şu yönergeleri verir: "Müzik dramatikleştiğinde görüntünün etkisi nasıl değişiyor?", "Alt yazındaki bilgi ile görüntüdeki detay örtüşüyor mu yoksa çelişiyor mu?" ve "Bu üç unsur birleştiğinde ortaya çıkan ortak mesaj nedir?". Öğrenciler, her bir ögenin (ses, görüntü, yazı) iletiye katkısını belirleyip bu unsurlar arasındaki anlam ilişkisini gösteren bir şema hazırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Basılı ve dijital medya metinlerini değerlendirebilme
- C) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- D) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- E) Okuduğunu değerlendirebilme

19. Türkçe öğretmeni Ayla Hanım, öğrencilerine çevre bilincini artırmayı amaçlayan ve içinde hem bilimsel verilerin hem de yazarın kişisel yorumlarının bulunduğu kapsamlı bir metin dağıtır. Öğretmen, öğrencilerden metni dikkatlice okumalarını ve cümleleri taşıdıkları anlam özelliklerine göre birbirinden ayırt etmelerini ister. Öğrenciler, metin üzerinde titiz bir çalışma yaparak "Bence, en güzel, maalesef, inanılmaz" gibi ifadelerin yer aldığı cümleleri "Kişisel Görüşler (Öznel)" başlığı altında; sayısal verilerin, tarihlerin ve bilimsel kanıtların yer aldığı cümleleri ise "Kanıtlanabilir Gerçekler (Nesnel)" başlığı altında toplarlar. Bu ayrimı yaptıktan sonra oluşturdukları iki farklı listeyi tahtadaki panoya asarak, metindeki karmaşık bilgi yığını belirledikleri ölçüte göre düzenli hâle getirirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metni yorumlayabilme
- B) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- C) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- D) Metni eleştirebilme
- E) Metin içi karşılaştırma yapabilme

20. 5. sınıflarla olan Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere Atatürk'ün çocuk bir çobanla kurduğu diyalogu konu alan "Sığırtaş Mustafa" adlı metni ile Millî Mücadele'nin zorlu koşullarını ve Cumhuriyetin kuruluşunu felsefesini anlatan "Dersimiz Cumhuriyete Doğru" adlı tiyatro metnini eş zamanlı olarak inceletir. Öğretmen, öğrencilerden birinci metindeki "Atatürk'ün, tanımadığı bir köy çocuğunun eğitimiyle ilgilenmesi" olayını, ikinci metindeki "Cumhuriyetin kimsesizlerin kimsesi olma ilkesi" ile ilişkilendirmelerini ister. Öğrenciler, Sığırtaş Mustafa metindeki bireysel ilginin aslında diğer metindeki büyük toplumsal hedefin somut bir örneği olduğunu tespit ederler. İki farklı türdeki bu eseri, ele aldığıları lider-halk ilişkisi, karakter özellikler ve bireye verilen değer açısından analiz ederek ortak bir yargıya varırlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- B) Metni yorumlayabilme
- C) Metin içi karşılaştırma yapabilme
- D) Metinler arası karşılaştırma yapabilme
- E) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

21. Türkçe dersinde öğretmen, okunan öykünün derinlemesine analiz edilmesi için öğrencilerden metnin tamamını ve kitaptaki resimleri dikkatle incelemelerini ister. Öğrencilerden, kahramanın metindeki sözleri ile çizimlerdeki yüz ifadelerini karşılaştırarak karakterin gerçek niyetini ve kişilik özelliklerini belirlemelerini bekler. Daha sonra "Yazar bu olaylar zinciriyle bize aslında neyi öğütemek istiyor?" sorusunu yöneltir. Öğrenciler, metindeki ipuçlarını ve resimlerdeki detayları birleştirerek öykünün ana fikrine ulaşır ve "Bu hikâye bize dürüstluğun önemini anlatıyor." gibi kapsamlı bir sonuca vararak bunu kanıtlarıyla sunarlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
- D) Metinler arası karşılaştırma yapabilme
- E) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme

22. Türkçe dersinde öğretmen, öğrencilere bir olay yazısı okutur ve onlardan sadece olayları sıralamalarını değil, yazarın satır aralarına gizlediği "asıl mesajı" bulmalarını ister. Öğrenciler, metindeki ipuçlarını kendi yaşam tecrübeleriyle birleştirerek metnin görünen anlamının ötesine geçerler. Daha sonra öğretmen, "Eğer bu hikâyedeki olayı ana karakter değil de, olaya şahit olan yaşlı komşu anlatsaydı, olaylar nasıl değişirdi?" sorusunu yöneltir. Öğrenciler, farklı bir bakış açısı seçerek olayı yeniden kurgular ve "Bu hikâye bana, hayatı her zaman ... gerektiğini düşündürdü." diyerek ulaştıkları genel yargıyı gerekçeleriyle sunarlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Metni özetleyebilme
- C) Metni yorumlayabilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

23. Ortaokul Türkçe dersinde bir öğrenci, önüne gelen bilgilendirici metni inceledikten sonra "Bu metni en iyi şekilde anlamak için önce başlıklara göz atmalı, ardından paragraflarında durup özet çıkarmalıyım." şeklinde bir karar verir. Okuma sürecine başladığında, özet çıkarmanın çok vakit aldığı ve dikkatinin dağıldığını fark eder. Bunun üzerine tekniğini değiştirerek metnin üzerine önemli yerleri işaretleme ve semboller koyma yolunu seçer. Okuma bittiğinde ise, başlangıçta seçtiği teknik ile sonradan değiştirdiği teknığın metni anlamadaki katkısını karşılaştırır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- B) Okuma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- C) Metnin bölümlerini belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- D) Metindeki unsurları sınıflandırabilme
- E) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme

24. Bir Türkçe öğretmeni, "Şehrimizdeki Yeşil Alanların Hızla Azalması" başlığı altında, mevcut olumsuz durumu detaylıca anlatan bir metni sınıfı getirir ve öğrencilerden metni okuduktan sonra bu aksaklılığı gidermeye yönelik etkili ve uygulanabilir eylem planları geliştirmelerini ister; bu amaçla öğrenciler, önce olumsuz durumun ana sebeplerini ve sonuçlarını belirler, ardından bireysel ve kurumsal düzeyde iyileştirme stratejileri oluşturarak, bu stratejilerin maliyet, fayda ve uygulanabilirlik açısından değerlendirmesini yapar ve son olarak, en etkili buldukları girişimi seçenek hayata geçirilmesi için gereken aşamaları, sorumlulukları ve zaman çizelgesini belirten detaylı bir eylem stratejisi oluştururlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Okuduğunu değerlendirebilme
- B) Metni eleştirebilme
- C) Metni yorumlayabilme
- D) Çoklu ortam öğelerine yönelik çözümleme yapabilme
- E) Metindeki probleme çözüm üretebilme

25. Türkçe dersinde öğretmen, sınıfı bir öykü getirir. Öğrencilerden metnin bazı parçalarını ve görsellerini incelemelerini ve metnin verilen parçasında yazılmayan ancak hissedilen duyguya veya olayın sebebini bulmalarını ister. Öğrenciler; metindeki "karakterin sürekli saatine bakması" ve resimdeki "havanın kararmış olması" gibi ipuçlarını birleştirirler. Kendi yaşıtlarından da yola çıkarak "Karakter muhtemelen son otobüsü kaçırdığı için endişeli." şeklinde bir yargıya varırlar. Öğretmen bu yargıya nasıl ulaştıklarını sordduğunda, metindeki ipuçlarını kanıt olarak gösterirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- B) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme

26. Türkçe dersinde bir öğrenci, okuduğu metinde daha önce hiç duymadığı "tekzip" sözcüğüyle karşılaşır. Okumayı yarıda kesip sözlüğe bakmak yerine, cümleyi tekrar okuyarak kelimenin gidişatına odaklanır. Cümledeki "haber asılsız olduğu için..." ifadesinden yola çıkarak bu sözcüğün "yalanlama" veya "düzeltme" anlamına gelebileceği karışımında bulunur. Defterine "tekzip = yalanlama olabilir" şeklinde not alır ve okuma etkinliği bittikten sonra yazdığını doğruluğunu TDK sözlüğünden kontrol eder.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Okuyacağı metnin içeriğine yönelik tahminde bulunabilme
- C) Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik basit çıkarımlar yapabilme
- D) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- E) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme

27. Türkçe dersinde yapılan bireysel okuma çalışmalarında öğretmen, öğrencilerin metni önce zihinlerinden geçirerek gözle takip etmelerini, ardından sınıf ortamında paylaşmasını ister. Bu süreçte öğretmen; öğrencilerin kelimeleri hatasız okuyup okumadığını, okuma hızlarının doğal konuşma akışına uygun olup olmadığını ve metnin duygusunu yansıtacak tonlamaları yapıp yapmadıklarını bir kontrol listesiyle takip eder. Öğrenci, öğretmenden aldığı dönütle heceleme ve gereksiz tekrarlardan kaçınarak metni bir bütünlük içinde okumaya çalışır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Metinden hareketle söz varlığını geliştirmeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Okuduğunu özetleyebilme
- C) Okuduğunu değerlendirebilme
- D) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme
- E) Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme

28. Bir Türkçe öğretmeni, sınıfta "Editörlük Masası" adını verdiği bir etkinlik düzenler. Öğrencilere ham hâlde, içinde tekrarların ve gereksiz detayların bulunduğu uzunca bir haber metni dağıtır. Öğrencilerden ilk olarak metindeki temel olay örgüsünü (olay, yer, zaman, kişi) belirlemelerini ister. Daha sonra ellerindeki "kırmızı kalemleri" kullanarak metindeki süslü ifadeleri, konuyu dağıtan yan örnekleri ve tekrar eden cümleleri çizmelerini; geriye kalan önemli bilgileri mantık akışını bozmadan birleştirmelerini söyler. Son aşamada ise ortaya çıkan bu yapıları, kendi ifadeleriyle yeniden yazarak bir araya getirmelerini bekler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Öyküleyici metinlerdeki hikâye unsurlarını belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme
- B) Metnin yüzey anlamını belirleyebilme
- C) Metni yorumlayabilme
- D) Okuduğunu özetleyebilme
- E) Metin içi karşılaştırma yapabilme

29. Türkçe dersinde bir öğrenci, gerçekleştireceği okuma etkinliği öncesinde kütüphanedeki farklı kaynakları incelemiştir. Öğrenci; metinlerin yazı pontosu, sayfa sayısı, görsel yoğunluğu ve dil seviyesi gibi özelliklerini gözden geçirerek kendi okuma hızına ve amacına en uygun olan kitabı belirlemiştir. Kitabı seçtikten sonra, okuma sürecinde karşılaşabileceğini bilinmeyen kelimeler için masasında bir sözlük ve not almak için bir zihin haritası şablonu bulundurmaya karar vermiştir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki okuma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Görselle iletilen anlamı belirleyebilme
- B) Metinde geçen anlamını bilmediği söz varlığı unsurlarının anlamını tahmin edebilme
- C) Sesli ve sessiz okurken akıcı okuma unsurlarını yönetebilme
- D) Okumada materyal seçimini yönetebilme
- E) Okumada strateji ve yöntem seçimlerini yönetebilme

OKUMA BECERİLERİ MAARİF SORULARI 2. TEST

Ad - Soyad

A B C D E

1

2

3

4

5

A B C D E

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

A B C D E

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

Form ID: 10010295000

BU TESTTE KONUŞMA BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 26 SORU BULUNmaktadır.

1. Hasan Öğretmen, derse “duyguları anlama” temalı durum kartlarıyla başlar; öğrencilerden konuşmaya geçmeden önce kısa bir plan formunu doldurmalarını ister. Bu plan formunda ilgi, ihtiyaç, amaç, dinleyici kitlesi, süre maddeleri vardır. Her öğrenci rastgele bir kart seçer (ör. “sunumdan önce çok kaygılı bir arkadaş”, “yabancı bir şehirden taşınmış ve uyum sorunu yaşayan biri”) ve konuşmasını buna göre hazırlar. Uygulamada öğrenci, uygun bir hitapla söze girer; karşısındakiin duygusunu yansıtma, anladığını teyit etme, ben dili ve açık uçlu sorularla ilerleme, yargılayıcı olmayan ifadeler kullanma ve gerekirse duyulanları kısa biçimde toparlama adımlarını uygular. Süreç boyunca “Amacımı yaklaşıyor muyum?” kontrolüyle ses, tempo ve soru düzenini ayarlar; anlaşılmayan noktaları nazikçe açığa kavuşturur, sözü uygun zamanda alıp verir ve konuşmayı destekleyici bir kapanış ifadesiyle bitirir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında amaç ve içeriye yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Konuşma sürecini yönetebilme
- D) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Hazırılıksız konuşma yapabilme

2. Türkçe öğretmeni, eğitim öğretim yılının sonunda öğrencilerden yıl boyunca gerçekleştirdikleri münezara, sunum ve panel gibi etkinliklere ait ses kayıtlarını, konuşma metinlerini ve dijital materyalleri bir araya getirdikleri bireysel gelişim arşivini (ürün seçki dosyası) incelemelerini ister. Öğrencilerden, geçmişteki bu performanslarına tarafsız bir gözlemci gibi yaklaşarak; hangi stratejilerin dinleyici üzerinde amaçlanan etkiyi yarattığını, hangi anlarda ise hedeften sapıldığı tespit etmeleri beklenir. Bu tespitlerden hareketle öğrencilerin, işlevsel buldukları yöntemleri gelecek çalışmalarına taşımaları, aksayan noktalar için ise geliştirici tedbirler içeren kişisel bir eylem planı hazırlayarak konuşmacı kimliklerini bir üst seviyeye taşımaları hedeflenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Hazırılıklı konuşmasını yapılandırabilme
- B) Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- C) Konuşmasında beden dilini ve mekâni etkili kullanabilme
- D) Sözlü sunum yapabilme
- E) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

3. Türkçe öğretmeni, öğrencilere küresel isınmanın ve çevre kirliliğinin etkilerini konu alan, dinleyicilerde farkındalık yaratmayı amaçlayan duygusal bir sözlü sunum görevi verir. Öğrencilerden, konuşmalarında sunacakları temel verileri doğrudan ve anlaşılır ifadelerin önceliğiyle ifade etmelerinin yanında, duygusal derinliği artırmak için mecazlı ve dolaylı anlatımlara yer vermeleri beklenir; bu amaçla, metinlerinde kirlilikten zarar gören bir dağın veya derenin sanki insan gibi üzüntülerini ve hayal kırıklıklarını ifade ettiği cümleler kullanmaları, ayrıca hızla eriyen buzulların yarattığı tehlikenin büyüklüğünü anlatırken "sanki masmavi bir camdan yapılmış bir ev" gibi ifadelerle konuyu somutlaştırarak anlatıma güç katmaları istenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- B) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- C) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme
- D) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- E) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

4. Türkçe öğretmeni, öğrencilerin "Dijitalleşmenin İnsan ilişkilerine Etkisi" konulu konuşma provalarını dinlerken, öğrencilerin öne sürdükleri argümanların tek başına doğru olduğunu ancak arka arkaya sıralandığında dinleyicide bir bütünlük hissi oluşturmadığını fark eder. Öğretmen, öğrencilerden konuşma metinlerini tekrar ele alarak; savundukları olumlu görüşten olumsuz bir duruma geçerken fikrin yönünü değiştiren, bir yargıyi desteklemek için gerekçeye yaslayan veya anlatılanları bir sonuca bağlarken sözü toparlayan "dilsel köprüleri" doğru işlevle yerleştirmelerini ister. Amaç, cümleler arasındaki kopukluğu gidererek, metnin dokusunu oluşturan unsurların birbirine yapısal olarak kenetlenmesini sağlamaktır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- B) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- C) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- D) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme

5. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden "Unutmadığım Bir Bayram Sabahı" konulu bir anlatım yapmalarını ister. Ancak bu çalışmada değerlendirmenin odak noktası, kurulan cümlelerin yapısı veya kelime zenginliği değildir. Öğretmen, öğrencilerden anlatım sırasında sınıfın fiziksel koşullarını hesap ederek tüm dinleyicileri kapsayacak bir göz teması kurmalarını, anlatılan anının duygusal tonuna (sevinç, hüzün, şaşkınlık) uygun olarak yüz ifadelerini ve duruşlarını anlık olarak değiştirmelerini bekler. Ayrıca öğrencilere, konuşma sırasında dinleyiciye karşı nazik ve empatik bir tavır takımalarını, kültürümüze özgür saygı ve samimiyet bildiren geleneksel jestleri anlatımın doğal akışı içinde sergilemelerini şart koşar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırabilme
- B) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- C) Konuşmasında beden dilini ve mekâni etkili kullanabilme
- D) Sözlü sunum yapabilme
- E) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

6. Türkçe öğretmeni Erkan Bey, öğrencilere popüler bir internet platformunda yayınlanan "Bir Bölgedeki Ağaç Kesiminin Verimliliğe Etkisi" hakkındaki bilimsel bir raporu okumaları talimatını verir. Ardından öğrencilerden, bu raporу farklı iki bakış açısıyla ele alarak sınıfa sunmalarını ister: Birinci grup haberi yerel halktan bir çevre gönüllüsü kimliğiyle, ikinci grup ise kesim işini yapan şirketin temsilcisi kimliğiyle sözlü olarak aktaracaktır. Öğretmen, öğrencilerin raporun bağlamını değiştirmeden seçikleri bakış açısının gerektirdiği duyu ve çıkarımları konuşmalarına yansıtmasını ister.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- B) Konuşmasında karşılaşma yapabilme
- C) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme
- D) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- E) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme

7. İshak Öğretmen, öğrencilerine etkinlik için "Okulda Güvenli İnternet Kullanımı" başlığını verir ve her öğrenciden tek başına kısa bir konuşma hazırlamasını ister. Öğrenciler önce kendi yaşantısından, gördüklerinden ve daha önce öğrendiklerinden aklında kalanları hızlıca not eder, bu notlardan konuşmasına en uygun olanları seçip sıraya dizer; aktarım sırasında bu eski birikimlerini yeni anlatımına doğal biçimde ekler ve konuşmasını kısa bir kapanışla bitirir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından özellikle hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşma sürecini yönetebilme
- B) Konuşmasında uygun tepki verebilme
- C) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

8. Türkçe öğretmeni Narin Hanım, öğrencilere ortaokul düzeyinde fiziksel kitabı okuma oranlarının son yıllardaki düşüşüne dair istatistikler ve ilgili uzman görüşlerini içeren bir dosya sunar, öğrencilerden bu durumu kendi bakış açılarıyla inceleyerek söz konusu olumsuzluğun kaynağını ve sorunlu yönlerini detaylıca ortaya koymak yeniden yapılandırmalarını ister, ardından gözlem ve mevcut verilere dayanarak, bu meseleye yönelik birden fazla alternatif çözüm yolu üretmeleri ve üretikleri çözümler arasından akıl yürüterek en uygun olanını belirlemeleri beklenir, son aşamada öğrencilerden belirledikleri çözümü ve çözüm sonrası değerlendirmelerini sınıfa sözlü olarak ifade etmeleri istenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- B) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- C) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- D) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- E) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme

9. Türkçe öğretmeni Hira Hanım, öğrencilere "Geleceğin Akıllı Şehirleri" konulu sözlü bir sunum görevi verir. Öğrencilerden, konuşmalarına başlarken öncelikle 'akıllı şehir' kavramının neyi ifade ettiğini açıkça belirtmeleri, ardından bu yeni şehir yapısını, günümüzün büyük şehirlerinin yoğunluğu ve çevre kirliliği ile farklı ve benzer yönlerden ele almaları beklenir. Ayrıca, bu şehirlerin birbirine bağlı sistemlerini anlatırken, bu yapıyı "canlı bir organizmanın sinir ağı" gibi bir ifadeyle desteklemeleri ve sunulan faydaları somutlaştmak için dünyadaki belirli şehirlerdeki uygulamalardan somut durumları konuşmalarına dâhil etmeleri istenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- B) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- C) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- D) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme
- E) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme

10. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Geleceğin Enerji Kaynakları" konusunda detaylı bir ön çalışma gerektiren, bilimsel verilere dayalı bir sözlü sunum görevi verir. Bu görevin ön çalışmalarını yürüten öğrencilerden sadece sunumun içeriğini değil, aynı zamanda sunum öncesi aşamayı da belgelemeleri istenir. Öğrenciler, öncelikle sunumun amaç ve içeriğine uygun olarak detaylı bir konuşma planı hazırlamış ve bu plana sadık kalarak bir metin taslağı oluşturmuşlardır. Ayrıca sunumlarına başlamadan önce dinleyicilerden gelebilecek üç olası soruyu tahmin ederek listelemiş ve sunum sonrası kendilerini değerlendirmek üzere kullanacakları iki temel değerlendirme kriterini (örneğin, zaman yönetimi ve kaynak kullanımı) belirlemişlerdir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- B) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- C) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırmabilme
- D) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- E) Hazırıksız konuşma yapabilme

11. Selvi Öğretmen, öğrencilerden konuşmaya başlamadan önce niyetlerini tek cümleyle yazmalarını ister (bilgi aktarmak, duygularını paylaşmak, güldürmek ya da bir görüşü savunmak gibi). Her öğrenci bu doğrultuda bir konu başlığı seçer, ana noktaları kısa bir sıralama hâlinde planlar; girişte niyetini açık eder, orta kısımda buna uygun örnek/olay/detaylar kullanır, kapanışta dinleyicide bırakmak istediği etkiyi netleştirir. Uygulama sırasında, söyledikleriyle seçikleri yön arasında uyum olup olmadığını kontrol listesiyle denetler; gerektiğinde ifade biçimini, vurgu ve hızını ayarlar, dinleyici sorularına göre akışı küçük düzeltmelerle yönlendirir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında uygun tepki verebilme
- B) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Konuşma sürecini yönetebilme
- E) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme

12. Emre Öğretmen, öğrencilere kısa bir konuşma görevi verir ve her öğrenciden anlatımına eşlik edecek birkaç öge seçmesini ister; örneğin fotoğraf, okul güzergâhını gösteren harita, bir dakikalık video kesiti, basit bir tablo. Öğrenciler, bu öğelerden hangisinin tek başına mesaj verdiği, hangisinin söyledikleriyle aynı iletide buluşturduğunu, hangisinin aktarımı güçlendirdiğini önceden planlar. Uygulamada seçenekleri öğeleri uygun yerde kullanır; örneğin fotoğrafla izleyicide sahneyi canlandırır, harita üzerinde rotayı gösterir, video ile durumu somutlaştırır, tablo ile sayısal bilgiyi açık hâle getirir. Emre Öğretmen, kullanılan öğelerin yerinde ve anlaşılır biçimde konuşmaya yansıtılıp yansıtılmadığını kısaca gözlemler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Sözlü sunum yapabilme
- B) Yaratıcı konuşma yapabilme
- C) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- D) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- E) Konuşmasında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme

13. Halil Öğretmen, derse "Kayıp Anahtar" adlı kısa bir metinle başlar; öğrenciler önce metindeki işaretler ve metnin şu ana dek neyi anlattığını birlikte çözümler. Ardından çiftler hâlinde çalışıp metindeki duruma uygun biçimde bir konuşma başlatırlar; dinleyen öğrenci, arkadaşının kurduğu cümlelerdeki anlam yönünü ve duyu geçişlerini yakalayıp bu konuşmanın nasıl sürdürileceğine dair olası yolları düşünür, kendi ifadesini buna göre yönlendirerek diyalogu ilerletir. Tur sonunda roller değişir; her öğrenci kısa bir cümleyle konuşmasını bağlar ve metinden aldığı ipuçlarının söyleyişini nasıl şekillendirdiğini sözlü olarak gösterir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- B) Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme
- C) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
- D) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- E) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme

14. Burcu Öğretmen, sınıfı kısa bir duyuru metni okur ve öğrencilerden önce iletinin içeriğini ve yapısını çözümlemelerini ister. Ardından herkes, söz alacağı anda ne söyleyeceğini kısaca planlar. Öğrenciler hangi bilgiye dayanacağını, hangi noktayı öne çıkaracağını ve bunu nasıl bir üslupla ifade edeceğini not eder. Öğrenciler, konuşma kurallarına uyarak uygun zamanı bekler; kişisel görüş ve değerlendirmelerini anlaşılır, nazik bir dille söyler; söylediklерini önceki bilgilerinden yararlanarak biçimlendirir, gerektiğinde yaptıklarını karşılaştırıp gruplayarak ve olası sonuçları öngörerek ifadesini netleştirir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşma sürecini yönetebilme
- B) Konuşmasında uygun tepki verebilme
- C) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

15. Ahmet Öğretmen, 5. sınıfta öğrencileri dörderli gruplara ayırır ve her gruba üzerinde “kaybolan defter”, “yansıyan gölge”, “beklenmedik misafir”, “sınıfta yanlış anlama” gibi ifadelere yer veren durum kartları ile birer nesne verir; gruplardan 2-3 dakikalık kısa bir zihinsel hazırlığın ardından karttaki duruma uygun bir konuşma akışı kurgulamalarını ister. Öğrenciler, kısa planlarını belirledikten sonra doğaçlama biçiminde sırayla söze girer, duyu ve düşüncelerini yansıtarak anlatımlarını sürdürür ve konu dışına taşmadan uygun bir kapanış cümlesiyle bitirirler; Ahmet Öğretmen, söz alıp verme ve akışı koruma gibi noktalarda kısa geri bildirimler sunar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır

- A) Konuşmasında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- B) Sözlü sunum yapabilme
- C) Yaratıcı konuşma yapabilme
- D) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- E) Hazırlıksız konuşma yapabilme

16. Türkçe öğretmeni Erhan Bey, öğrencilere "Teknolojinin Güncel Hayatımızdaki Yansımaları" konulu resmî ve akademik dille bir sözlü üretim görevi verir. Öğrencilerden, konuşmalarında temel bir fikri farklı sözcüklerle tekrar etmemelerini, bunu yerine eş ve yakın anımlıları kullanmaya özen göstermelerini, konuyu zenginleştirmek amacıyla en az iki deyim veya atasözü ile bir pekiştirme sözcüğü kullanmasını ister. Ayrıca, öğrencilerden yabancı dillerden alınan ve dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçe karşılıklarını kullanmasını ister.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- B) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- C) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme
- D) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- E) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

17. Banu Öğretmen, öğrencilerden "Geleneksel ve Dijital Kitap Okuma Deneyimi" başlıklı bir konuşma hazırlamalarını ister. Öğrencilerden öncelikle basılı kitaplar ile e-kitapların/sesli kitapların kendine has özelliklerini araştırmalarını ve bu iki okuma biçiminin okuma hızı, maliyet, taşınabilirlik ve göz sağlığı gibi dört farklı yönden inceleyip not almalarını ister. Daha sonra, hazırlayacakları konuşmada bu iki okuma biçiminin benzer ve farklı yönlerini detaylı bir şekilde açıklayarak, bu unsurlara dayanarak hangi okuma biçiminin kendi yaşam tarzlarına daha uygun olduğunu gerekçeliyle birlikte sunmalarını bekler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- B) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme
- C) Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme
- D) Konuşmasında karşılaştırma yapabilme
- E) Konuşmasını çoklu ortam ögeleriyle zenginleştirebilme

18. Türkçe öğretmeni Gizem Hanım, öğrencilere okul idaresinin hazırladığı Okul Kütüphanesi Kullanım ve Kitap Seçim Yönergesi Taslağı'ni dağıtır, öğrencilerden bu taslağı, ön bilgilerinden hareketle edindikleri "Eşit Erişim ve Okuma Özgürlüğü İlkeleri" açısından incelemelerini ister, öğrencilerden yönargedeki kitap bağışi ve seçimi ile ilgili maddeleri bu ilkelerle karşılaştırarak bir yargıya varmaları istenir, olumsuz bir yargıya ulaşmaları durumunda, yargıya varılan maddeye karşılık gelecek gerekçeli ve somut bir alternatif önermeleri ve bu yargı ve alternatif önerisini sınıfa sözlü olarak sunmaları beklenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- B) Konuşmasında tartışma yapabilme
- C) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- D) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- E) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme

19. Türkçe öğretmeni Berkant Bey, 7. sınıf öğrencilerini iki gruba ayırarak "Yapay Zekâ, Geleneksel Sanatların Değerini Azaltır mı?" konulu bir münazaraya hazırlar, öğrencilerden öncelikle kendi savlarını destekleyecek mantıksal temellendirmeler ve kanıtlar hazırlamaları istenir, etkinlik sırasında, öğrencilerin sadece kendi görüşlerini sunmaları değil; karşı grubun ileri sunduğu iddiaları önyargısız bir biçimde dinleyerek, iddialardaki mantık hatalarını veya tutarsız bilgileri tespit etmeleri ve tespit ettikleri bu geçersiz önermeleri gerekçeli bir karşı argümanla çürütmeleri beklenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- B) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- C) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- D) Konuşmasında tartışma yapabilme
- E) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme

20. Yasin Öğretmen, öğrencilere "Bir günlüğüne zaman durdu" başlığını verir ve kısa bir hazırlığın ardından herkesin kendi deneyim ve gözlemlerinden yola çıkarak hayal gücüyle yeni sahneler kurmasını ister; kimi öğrenci olayı masalsı bir anlatımla, kimi iki karakter arasındaki diyalogla, kimi de haber bülteni tonu gibi alışılmışın dışındaki söylemelerle aktarır. Öğrenciler, anlatılarında farklı tema ve karakterler kullanır, sahnelerde beklenmedik durumlar için özgün çıkış yolları üretir ve kurdukları diyaloglarla anlatımlarını zenginleştirirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- B) Sözlü sunum yapabilme
- C) Yaratıcı konuşma yapabilme
- D) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- E) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme

21. Ebrar Öğretmen, 5. sınıfta önce kısa bir model konuşma yaparak plan, prova, ses ve beden dili ile görsel kullanımı konusunda örnek olur; ardından öğrenciler küçük grplarda kendi konuşma planlarını hazırlar, kısa bir prova yapar ve sınıfın özelliklerini gözeterek anlatımlarını gerçekleştirir. Anlatım sırasında öğrenciler seslerini anlaşılır düzeye kullanır, uygun duruş ve jest-mimikle destekler, gerektiğinde basit görsellerden yararlanır ve dinleyicilerden gelen soruları yanıtlar. Çalışmanın sonunda her öğrenci, yaptığı çalışmayı amaç, içerik ve dil ve anlatım ölçütlerine göre kısaca değerlendirdir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Hazırlıksız konuşma yapabilme
- B) Sözlü sunum yapabilme
- C) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
- D) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme
- E) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırabilme

22. Elif Öğretmen, sınıfta bir tartışma konusu belirler ve öğrencilerden konuşmalarını uygun bir selam ve hitapla başlatmalarını ister; konuşma ilerlerken anlaşılmayan noktaları netleştirmek için kendi başlarına soru üremelerini, kendilerine yöneltilen soruları yanıtlamalarını ve söz alıp verirken sırayı gözetmelerini sağlar. Etkinlik boyunca konuşmanın akışını korumaları, yerinde geri bildirim cümleleri kullanmaları ve zamanı geldiğinde konuşmayı uygun bir kapanış ifadesiyle bitirmeleri beklenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Konuşma sürecini yönetebilme
- C) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Hazırlıksız konuşma yapabilme
- E) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme

23. Türkçe öğretmeni Esra Hanım, öğrencilerden "Kütüphanemizdeki Edebî Türler" konulu bir konuşma hazırlamalarını ister. Öğrencilerden öncelikle kütüphanede bulabilecekleri deneme, masal, biyografi ve şiir gibi farklı edebî metin türlerini araştırmalarını ister. Daha sonra, bu türleri "Gerçeklikle İlişkisi" ölçütünü temel alarak incelemelerini ve türleri Gerçek Hayat Odaklı ve Hayal Gücü Odaklı şeklinde iki ana kategoriye ayırmalarını ister. Son aşamada, konuşmalarında bu çalışmayı bir şema veya liste yardımıyla dinleyicilere açıklamaları beklenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Sözlü sunum yapabilme
- B) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- C) Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme
- D) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- E) Konuşmasında karşılaştırma yapabilme

24. Türkçe öğretmeni Mine Hanım, öğrencilere güncel bir siyasetçinin veya uzmanın sosyal medyada yaptığı, karmaşık bir konuya odaklanan uzun bir konuşmanın video kaydını izletir, öğretmen, öğrencilerden konuşmanın içeriğini incelemelerini ve bu konuşmacının güvenilirliğini ölçmek için kullanacakları bir veya birden fazla normu kendilerinin belirlemelerini ister, ardından öğrenciler belirlenen bu öznel veya nesnel normlarla konuşmacının sözlerini ve sunuş biçimini karşılaştırarak bir yargıya ulaşırlar ve ulaştıkları bu yargıyı gerekçeleriyle birlikte sınıfa sözlü olarak sunarlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- B) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- C) Konuşmasında tartışma yapabilme
- D) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- E) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme

25. Türkçe öğretmeni Gonca Hanım, öğrencilere macera ve gizem içeren bir hikâye edici metin okutur ve öğrencilerden metinde yer alan karakterlerin ayrıntılı betimlemelerini, mekân tasvirlerini ve yazarın duygusal ifadelerini tamamen göz ardı etmeleri istenir, yalnızca temel olay örgüsünü (olayın başlangıcı, karşılaşılan ana sorun ve sonuca giden kritik adımlar) tespit etmeleri beklenir, belirledikleri bu ana unsurları, hikâyeyi akışına uygun bir sırayla ve kendi kısa cümleleriyle sınıfa sözlü olarak aktarmaları istenir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- B) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- C) Konuşmasında tartışma yapabilme
- D) Sözlü olarak özetleyebilme
- E) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme

26. Beril Öğretmen, öğrencilerden duygusal yoğunluğu değişen kısa bir metni önce sessizce incelemelerini ister; ardından seçtikleri cümleleri sınıf önünde sırayla okurken nefeslerini uygun yerlerde kontrol etmeleri, kelimeleri açık ve anlaşılır söylemeleri, sınıfın büyülüğüne göre ses düzeylerini ayarlamaları ve anlamı yansıtacak biçimde vurgu ile tonlamaya dikkat etmeleri istenir. Okumalar sırasında öğretmen kısa geri bildirim verir; öğrenciler, arkadaşlarının güçlü gördükleri kısımları ve geliştirilmesi gereken noktaları not ederek bir sonraki denemede ayarlamalar yapar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Hazırıksız konuşma yapabilme
- B) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
- C) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme
- D) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme
- E) Sözlü sunum yapabilme

Ad - Soyad

A B C D E

1 ■ 16

2 17

3 18

4 19

5 20

6 21

7 22

8 23

9 24

10 25

11 26

12 ■ 27

13 28

14 29

15 30

BU TESTTE KONUŞMA BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 26 SORU BULUNmaktadır.

1. Türkçe öğretmeni, sınıfta yaşanan "Teneffüslerde nöbetçi öğrencinin sınıfı susturamaması" konusunu gündeme getirir ve öğrencilerden bu duruma yönelik fikirlerini ister. Söz alan 6. sınıf öğrencisi Deniz, sadece şikayet etmek yerine yapıcı bir yaklaşım sergiler. Deniz; "Öğretmenim, sınıfımız çok gürültülü olduğu için nöbetçi arkadaşımız zorlanıyor." diyerek durum tespiti yapar. Bence bunun sebebi teneffüste yapacak bir etkinliğimizin olmaması der. Bu sorun için ya sınıfa zeka oyunları köşesi kuralım ya da nöbetçi sayısını ikiye çıkaralım diyerek fikrini beyan eder. Sonra biraz düşündükten sonra bence oyun köşesi kurmak daha kalıcı bir çözüm olur, böylece kimsenin bağırmmasına gerek kalmadan sessizce oyun oynayabiliriz diyerek en uygun fikrini sunar.
Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?
 - A) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
 - B) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
 - C) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
 - D) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
 - E) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
2. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden "Dostluk" kavramını anlatan kısa bir konuşma yapmalarını ister. Öğretmen, konuşmada sadece kuru bilgi verilmemesini, duyguların da işin içine katılmasını bekler. Söz alan 6. sınıf öğrencisi Elif, konuşmasının başında; "Dost, zor zamanımızda yanımızda olan ve bize destek veren kişidir" diyerek herkesin kolayca anlayacağı net bir tanım yapar. Konuşmasının devamında ise anlatımını derinleştirerek; "Gerçek bir dost, fırtınalı bir denizde sığınabileceğimiz en güvenli limandır; o limanda rüzgâr asla sert esmez" diyerek dostluğunu doğrudan söylemek yerine, dinleyicilerin hayal gücünde canlandıracağı benzetme ve çağrımlarla ifade eder.
Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?
 - A) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
 - B) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
 - C) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
 - D) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
 - E) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme

3. 5. sınıf öğrencisi Elif, Türkçe dersinde "Sokak Hayvanlarını Koruyalım" konulu bir konuşma hazırlamaktadır. Arkadaşlarının dikkatini daha iyi çekmek istediği için sadece konuşmakla yetinmez. Konuşması sırasında akıllı tahtadan mahallesindeki kedilerle çektiği fotoğrafları yansıtır. Ayrıca konuşmasının en etkileyici yerinde, barınaktaki bir köpeğin kurtarılma hikâyesini anlatan kısa bir video izletir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
 - B) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
 - C) Sözlü sunum yapabilme
 - D) Konuşmasında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
 - E) Yaratıcı konuşma yapabilme
4. 6. sınıf öğrencisi Defne, Türkçe dersindeki görevi için "Küresel Isınma" konusunu seçer. Defne, sınıfa gelmeden önce kütüphanede araştırma yapar ve konuşmasını "giriş, gelişme, sonuç" bölümlerine ayırarak bir kağıda not eder. Anlattıklarının daha iyi anlaşılmasına için, buzulların erimesini gösteren bazı fotoğrafları ve hava sıcaklık grafiklerini dijital ortamda hazırlar. Evde saatin kronometresini açıp ayna karşısında birkaç kez prova yapar. Derste tahtaya çıktığında, hazırladığı görselleri akıllı tahtaya yansıtarak, planladığı süre içinde konusunu arkadaşlarına aktarır ve gelen soruları cevaplayarak yerine oturur.
- Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?**
- A) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme
 - B) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
 - C) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme
 - D) Hazırıksız konuşma yapabilme
 - E) Sözlü sunum yapabilme

5. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden "Dayanışmanın Önemi" konulu bir konuşma yapmalarını ister. 6. sınıf öğrencisi Zeynep, konuşması sırasında sürekli "yardım etmek" ifadesini kullanıp dinleyicileri sıkırmak için; yer yer "destek olmak", "el uzatmak" veya "arka çıkmak" gibi farklı sözcükleri tercih eder. Konuşmasının en etkileyici yerinde fikrini kuvvetlendirmek için atalarımızın "Bir elin nesi var, iki elin sesi var." sözüne yer verir. Ayrıca konuşurken "full dolu" veya "okeylemek" gibi yabancı dillerden gelen ifadeler yerine, özenle "tamamen dolu" ve "onaylamak" gibi Türkçe kelimeleri seçerek akıcı ve nitelikli bir dil kullanır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- B) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırbilme
- C) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme

6. Türkçe öğretmeni, 5. sınıf öğrencilerin hayal güçlerini geliştirmek amacıyla derste "Bulutlar Pamuk Şekerden Olsayı?" başlıklı eğlenceli bir konu belirler. Öğrencilerden, bildikleri dünya kurallarını bir kenara bırakıp tamamen zihinlerinde tasarladıkları bu yeni evreni anlatmalarını ister. Söz alan Can, konuşmasında sıradan bir anlatım yapmaz. O, yağmurlu günlerde sokakların su yerine çilek aromalı şerbetle kaplandığını, kuşların karınlarını doyurmak için gökyüzünden pembe parçalar kopardığını ve insanların işe giderken şemsiye yerine yanlarında büyük tatlı kaşıkları taşıdığını detaylarıyla betimler. Can, dinleyenleri gerçeklikten uzaklaştırip tamamen kendi zihninde kurguladığı, şaşırtıcı ve özgün bir dünyaya götürür.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- B) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Konuşmasında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- D) Sözlü sunum yapabilme
- E) Yaratıcı konuşma yapabilme

7. Türkçe öğretmeni, öğrencilerin günlük hayatı karşılaşacakları ani durumlarda kendilerini rahatça ifade edebilmeleri için sınıfta "Sürpriz Kutu" isimli bir etkinlik düzenler. Kutunun içine "En sevdiğin oyuncağın", "Yaptığın bir iyilik", "Korktuğun bir an" gibi basit konuların yazılı olduğu kâğıtlar atar. Sıra 6. sınıf öğrencisi Arda'ya geldiğinde, Arda kutudan rastgele bir kâğıt çeker. Konuyu gördükten sonra kütüphaneye gidip araştırma yapmaya veya defterine uzun uzun bir konuşma metni yazmaya vakti yoktur. Arda, tahtada sadece birkaç saniye durup ne söyleyeceğini zihninde tasrarlar. Ardından hemen söze girerek konuya ilgili duygularını ve düşüncelerini o an aklına geldiği gibi, doğal, içten ve akıcı bir şekilde arkadaşlarına anlatır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır

- A) Hazırlıksız konuşma yapabilme
- B) Konuşmasında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- C) Sözlü sunum yapabilme
- D) Yaratıcı konuşma yapabilme
- E) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

8. Türkçe öğretmeni, öğrencilerin fikirlerini savunma becerilerini geliştirmek için sınıfta "Okul Kantinlerinde Sadece Meyve mi Satılmalı?" konulu bir etkinlik düzenler. Sınıfı iki gruba ayırır. 6. sınıf öğrencisi Efe, "Sadece meyve satılmalı" görüşünü savunan gruptadır. Karşı gruptaki arkadaşı "Meyve tek başına karın dourmaz, öğrenciler aç kalır." diyerek bir iddia ortaya atar. Efe, bu iddiayı dikkatle dinler ve söz hakkı aldığından; "Arkadaşımın açlık konusundaki endişesini anlıyorum ancak meyvelerin yanında süt ve kuruyemiş de satılabilir, böylece hem doyarız hem de sağlıklı besleniriz," diyerek karşı tarafın tezini nazikçe çürüter ve kendi grubunun görüşünü mantıklı kanıtlarla destekler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- B) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- C) Konuşmasında karşılaşma yapabilme
- D) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- E) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme

9. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden "Ev Ödevlerinin Faydaları ve Zorlukları" konulu bir konuşma hazırlamalarını ister. 6. sınıf öğrencisi Ece, prova yaparken kurduğu cümlelerin birbirinden kopuk olduğunu ve robot gibi konuştuğunu fark eder. Konuşmasını daha akıcı hâle getirmek için metnini düzenlemeye karar verir. Olumlu bir fikirden olumsuz bir fikre geçerken "buna rağmen, ne var ki"; bir düşünceyi desteklemek için "ayrıca, üstelik"; konuşmasını toparlayıp sonuca kavuştururken ise "özetle, sonuç olarak" gibi kelimeleri cümlelerin arasına yerleştirir. Ece bu sayede parça parça duran fikirlerini birbirine zincirleyerek dinleyenlerin rahatça takip edebileceği bir akış oluşturur.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırabilme
- B) Konuşma sürecini yönetebilme
- C) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- E) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme

10. Türkçe öğretmeni Hande Hanım, 6. sınıf öğrencilerinden bir tartışma ortamında karıştırma söylemlerine saygı çerçevesinde cevap vermelerini beklemektedir. Etkinlik sırasında öğrencisi Berke'nin, arkadaşının sözünü kesmeden dinlediğini, konuşma sırası kendisine geldiğinde "Arkadaşımın az önce belirttiği veriye katılmakla birlikte..." diyerek söze başladığını ve konuşması sırasında yanlış anlaşılan bir ifadesini, dinleyicilerin mimiklerini fark ederek daha sade bir dille yeniden açıkladığını gözlemlemiştir. Hande Öğretmen, değerlendirme ölçüğünde Berke'nin bu davranışlarını tek bir öğrenme çıktısı altında puanlamıştır.

Buna göre 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı dikkate alındığında, Hande Öğretmen'in odaklandığı konuşma öğrenme çıktıları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- B) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Konuşma sürecini yönetebilme
- D) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme
- E) Hazırlıksız konuşma yapabilme

11. Ortaokul öğrencisi Kerem, "Arttırılmış Gerçeklik" konulu konuşma sınavına hazırlanmaktadır. Hazırladığı ilk taslakta artırılmış gerçekliğin tarihçesine ve teknik algoritmalarına yer verdiği fark eder. Ancak konuşmayı yapacağı kitlenin kendi yaş grubu olduğunu ve teknik terimlerden sıkılabileceğini düşünür. Bunun üzerine konuşmasının hedefini "bilgi aktarmak"tan, "geleceğe dair merak uyandırmak" olarak değiştirir. Çalışmasında teknik tanımları çıkararak yerine "Yapay zekâlı bir robot en iyi arkadaşınız olsa ne yapardınız?" gibi düşündürücü sorular ve günlük hayatdan örnekler ekler.

Buna göre 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı dikkate alındığında, Kerem'in hazırlık sürecindeki bu değişiklikleri aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- B) Konuşma sürecini yönetebilme
- C) Konuşmasında uygun tepki verebilme
- D) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme
- E) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme

12. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Bilinçli Teknoloji Kullanımı" konusunda sınıfta bir konuşma yapacaklarını söyler ve onlardan bu süreci adım adım belgelemelerini ister. 6. sınıf öğrencisi Burak, konuşmasından günler önce kütüphanede araştırma yaparak güvenilir bilgiler toplar. Topladığı bu bilgileri rastgele anlatmak yerine; "Giriş (Teknolojinin hayatımızdaki yeri), Gelişme (Yararları ve zararları), Sonuç (Öneriler)" başlıklarında bir taslaç plan hazırlar. Bu plana sadık kalarak konuşma metnini yazar ve sunumdan sonra arkadaşlarının sorabileceği "Hangi uygulamaları kullanmalıyız?" gibi muhtemel soruları tahmin ederek cevaplarını not defterine ekler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- B) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- C) Konuşma sürecini yönetebilme
- D) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırabilme
- E) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

13. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden "Zamanın Değeri" konulu etkileyici bir konuşma yapmalarını ister. 6. sınıf öğrencisi Efe, konuşmasında sadece "Zaman önemlidir." diyerek kuru bir anlatım yapmaz. Dinleyicilerin ilgisini çekmek için zamanı, geri döndürülemez bir nehre eş tutarak anlatır. Söylediklerinin zihinlerde daha iyi canlanması için günlük hayattan; "Otobüsü kaçırın, sınav süresini yetiştirememek" gibi herkesin bildiği somut durumları sıralar. Konuşmasının sonunda ise iddiasını güçlendirmek amacıyla ünlü bir düşünürün; "Vakit nakittir." sözünü olduğu gibi aktararak konuşmasını tamamlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında açık ve örtük ifadeleri kullanabilme
- B) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- C) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırabilme
- E) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

14. Türkçe öğretmeni, sınıfı düzenlediği şiir okuma yarışmasında 6. sınıf öğrencisi Burcu'dan "Jüri Üyesi" olmasını ister. Öğretmen, puanlama yaparken "Ses tonunu ayarlama", "Göz teması kurma" ve "Ezber hakimiyeti" gibi belirli ölçütler belirler. Yarışmacı arkadaşını dikkatle izleyen Burcu, performansın sonunda söz alarak; "Arkadaşımızlığı söylemek istedim. Burcu'yu çok seviyorum. Biraz daha iyi söylemeye çalışıyorum. Ses tonunu ayarlama konusunda biraz daha iyi oluyorum. Göz teması kurma konusunda biraz daha iyi oluyorum. Ezber hakimiyeti konusunda biraz daha iyi oluyorum. Şimdi de biraz daha iyi söylemeye çalışıyorum." dedi. Bu nedenle ses kullanımını başarılı, sahne hakimiyetini ise geliştirilmesi gereken bir yön olarak buluyorum," diyerek arkadaşının çalışması hakkındaki görüşünü, elindeki ölçütlerle dayandırarak gerekçeli bir karara bağlar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- B) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- C) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- D) Konuşmasında karşılaştırma yapabilme
- E) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme

15. Türkçe öğretmeni, sınıfı okul idaresinin hazırladığı "Kantin Sırası Kuralları" taslağını getirir ve öğrencilerden bu kuralları "Adalet ve Eşitlik" ilkelerine göre incelemelerini ister. Taslakta yer alan "Teneffüslerde kantin sırasına 8. sınıf öğrencileri öncelikli girebilir." maddesi üzerine söz alan 6. sınıf öğrencisi Ece, bu durumun küçük sınıflar için haksızlık olduğunu belirtir. Ece; "Öğretmenim, bu madde eşitlik ilkesine uymuyor; çünkü biz küçüklerin de teneffüs süresi aynı ve biz de ihtiyaçlarımızı almak zorundayız. Bu madde kaldırılmalı, bunun yerine her sınıf seviyesi için ayrı bir kasa açılmalı veya sırayla alım yapılmalı," diyerek maddedeki yanlışı gerekçesiyle ortaya koyar ve buna yönelik somut bir çözüm önerisi sunar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- B) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- C) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- D) Konuşmasında karşılaştırma yapabilme
- E) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme

16. Meltem Öğretmen, sınıfı gerçekleştirdiği panel etkinliğinde konuşmacı öğrencilerden, dinleyicilerin yönelttiği soruları veya karşıt görüşleri yanıtlamalarını bekler. Etkinlik esnasında bir konuşmacı, kendisine yöneltilen sert ve iğneleyici bir eleştiri karşısında duygusal bir refleksle savunmaya geçmek yerine bir an duraksar. Önce eleştiriyi getiren arkadaşının bakış açısını anladığını gösteren onaylayıcı bir ifade kullanır, ardından sorunun ima ettiği saldırgan tavrı görmezden gelerek cevabını, konunun özünden sapmadan, yapıçı, nazik ve tartışma ortamının gerektirdiği ciddiyete (bağlama) denk düşecek bir üslupla verir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşma sürecini yönetebilme
- B) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- C) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Konuşmasında uygun tepki verebilme
- E) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme

17. Türkçe öğretmeni, 6. sınıf öğrencisi Burak'tan "Kültürel Mirasın Korunması" hakkında bir konuşma yapmasını ister. Burak, hazırlık aşamasında doğrudan internetten araştırma yapmaya başlamaz. Önce gözlerini kapatır ve geçen yaz ailesiyle gittiği Safranbolu gezisini, orada gördüğü evlerin mimarisini ve 5. sınıftayken Sosyal Bilgiler dersinde işledikleri "Kültürümüz" ünitesindeki notlarını zihninde canlandırır. Konuşma kartlarını hazırlarken, yeni edineceği verileri zihnindeki bu mevcut şemalarla ve yaşamışlıklarla ilişkilendirerek anlatmaya karar verir.

Buna göre 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı dikkate alındığında, Burak'ın konuşma hazırlık sürecinde başvurduğu bu strateji aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini karşılar?

- A) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- C) Konuşma sürecini yönetebilme
- D) Konuşmasında uygun tepki verebilme
- E) Konuşmasında amaç ve içeriğe yönelik seçimlerini yönetebilme

18. Ortaokul öğrencisi Mert, "Teknoloji Bağımlılığı" konulu konuşması öncesinde, dinleyicilerin dikkatini sadece sözlü anlatımla canlı tutamayacağını fark eder. Mert, konuşmasını tasarlarken doğrudan bilgi aktarmak yerine; konuyu bir moderatör gibi ele almaya karar verir. Konuşma esnasında arkadaşlarına konuya ilgili yönlendirici sorular sorar, aldığı cevapları tahtaya not ederek konuşmanın gidişatını bu cevaplar üzerinden şekillendirir ve ulaşılan ortak görüşleri özetleyerek konuşmasını tamamlar. Mert, bu yaklaşımıyla sınıfı sadece dinleyen değil, üreten bir konuma getirmeyi amaçlamıştır.

Buna göre 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı dikkate alındığında, Mert'in konuşma sürecindeki bu tercihleri aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisine yönelikdir?

- A) Konuşmasında amaç ve içeriye yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Konuşma yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Konuşma sürecini yönetebilme
- D) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Hazırıksız konuşma yapabilme

19. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Robinson Crusoe" romanından otuz sayfalık bir bölüm okutur. Öğretmen, 6. sınıf öğrencisi Mert'ten bu bölümü sınıfına anlatmasını ister ancak şu uyarıda bulunur: "Mert, anlatırken adadaki ağaçların türlerini, havanın nasıl olduğunu veya karakterin kıyafet detaylarını atla. Bize sadece karakterin başına gelen temel olayı, karşılaştığı sorunu ve bu sorunu nasıl çözdüğünü olayların oluş sırasını bozmadan, kendi cümlelerinle ve kısa bir şekilde aktar." Mert, öğretmenin bu önergesine uyarak uzun metni, gereksiz detaylardan arındırıp ana hatlarıyla arkadaşlarına sunar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşma sürecini yönetebilme
- B) Problem çözümüne yönelik konuşma yapabilme
- C) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- D) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Sözlü olarak özetleyebilme

20. Türkçe öğretmeni, öğrencilerin analitik düşünme becerilerini geliştirmek için sınıfta "Hangisi Daha Avantajlı?" başlıklı bir konuşma etkinliği düzenler. 6. sınıf öğrencisi Kerem, konuşmasında "Sinema" ve "Tiyatro" sanatlarını ele alır. Kerem; "Sinemada olaylar bir perdeye yansıtılır ve hata yapılrsa sahne tekrar çekilebilir; oysa tiyatroda oyuncular tam karşınızdadır ve her şey canlı yaşadığı için hata yapma lüksleri yoktur. Sinema teknolojik efektlerle bizi büyüler, buna karşılık tiyatro duyu yoğunluğu ve samimiyetiyle bizi etkiler," diyerek bu iki sanat dalını hata payı, izleyiciyle etkileşim ve teknoloji kullanımını açısından ele alıp benzer ve ayrı yönlerini ortaya koyar.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- B) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme
- C) Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme
- D) Konuşmasında karşılaştırma yapabilme
- E) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

21. Sosyal Bilgiler dersiyle ilişkilendirilmiş bir Türkçe etkinliğinde öğretmen, tahtaya çizdiği zaman çizelgesinin ilk bölümünü "10 Yıl Önce" başlığıyla sokakta ip atlayan çocukların, ikinci bölümne "Şimdi" başlığıyla parkta tabletle oynayan çocukların not eder. Sıra çizelgenin boş bırakılan "10 Yıl Sonra" bölümne geldiğinde söz alan 6. sınıf öğrencisi Arda, tahtadaki bu değişime dikkatle bakar ve "Öğretmenim, gidişata bakılırsa on yıl sonra çocuklar muhtemelen evlerinden hiç çıkmayacak ve arkadaşlarıyla sadece sanal gözlüklerini takarak dijital dünyada buluşacaklar." demiştir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında ön bilgilerinden yararlanabilme
- B) Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme
- C) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
- D) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- E) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme

22. Türkçe öğretmeni, sınıfı "Şehre Beklenen Yoğun Kar Yağışı" başlıklı bir gazete haberini okur. Öğretmen, 5. sınıf öğrencisi Arda'dan bu haberin tatil bekleyen bir çocuk kimliğiyle; Pelin'den ise yollarda direksiyon sallayan bir servis şoförü kimliğiyle anlatmasını ister. Arda, kar yağışını "Harika bir eğlence fırsatı, her yer bembeyaz bir oyun parkına donecek!" diyerek büyük bir coşkuyla anlatırken; Pelin aynı olayı "Yolların kapanması bizi çok zorlayacak, buzlanmaya karşı çok dikkatli olmalıyız," diyerek endişeli bir dille aktarır. Her iki öğrenci de ortadaki nesnel gerçeği değiştirmeden, ona büründükleri role uygun duygular, düşünce ve çıkarımlar ekleyerek sözlü olarak dile getirmiştir.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme
- B) Sözlü olarak tartışmaya katılabilme
- C) Eleştirisini sözlü olarak ifade edebilme
- D) Konuşmasında karşılaşma yapabilme
- E) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme

23. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden "Kahramanlık" temalı bir şiir okumalarını ister. 6. sınıf öğrencisi Kerem, sırası geldiğinde tahtanın bir köşesinde sabit durup kâğıda bakarak okumaz. Sınıfın ortasına kadar yürüyerek tüm arkadaşlarıyla göz göze gelebileceği bir noktada durur. Şiirde "İleri!" dediği zaman sağ elini kararlılıkla havaya kaldırır, düşmanın yenildiğini anlatırken kaşlarını çatıp ciddi bir duruş sergiler. Zafer bölümünde geldiğinde ise yüzüne kocaman bir gülümseme yerleşir ve kollarını iki yana açarak sevincini fiziksel hareketleriyle destekler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
- B) Konuşmasını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- C) Konuşmasında beden dilini ve mekâni etkili kullanabilme
- D) Sözlü sunum yapabilme
- E) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

24. Türkçe dersindeki şiir okuma etkinliğine hazırlanan 6. sınıf öğrencisi Defne, evde yaptığı provayı annesinin telefonuyla videoya çeker. Videoyu izlediğinde, şiri okurken heyecandan çok hızlı konuştuğunu ve sürekli yere baktığını fark eder. Kendi kendine; "Şiirin duygusunu verememişim. Yarınki derste okurken derin nefes alıp yavaşlayacağım ve mutlaka arkadaşlarının gözlerine bakacağım." diyerek performansındaki hataları tespit eder ve bir sonraki okuyuşunu daha iyi yapmak için kendine yeni bir yol haritası belirler.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Hazırlıklı konuşmasını yapılandırmayı
- B) Sözlü sunum yapmayı
- C) Konuşmasında düşünceyi geliştirme yollarını kullanmayı
- D) Konuşma sürecine yönelik öz yansıtma yapmayı/kendini uyarlaymayı
- E) Konuşmasında beden dilini ve mekâni etkili kullanmayı

25. Türkçe öğretmeni, öğrencilere "Zamanı Etkili Kullanma" konulu bir konuşma görevi verir. 6. sınıf öğrencisi Arda, konuşmasında bir gün içinde yapması gereken işleri karmaşık bir şekilde anlatmak yerine, dinleyicilerin daha iyi anlaması için tahtaya bir tablo çizer. Arda, yapacağı işleri "Hemen Yapılması Gerekenler" (Ödev bitirme, sınav çalışması) ve "Daha Sonra Yapabilecekler" (Oyun oynama, film izleme) şeklinde iki kategoriye ayırır. Konuşmasını bu tablo üzerinden ilerleterek, işlerin önem sırasına göre nasıl düzenlenmesi gerektiğini anlatır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Konuşmasında karşılaştırma yapabilme
- B) Konuşmasında tahminlerinden yararlanabilme
- C) Sözlü sunum yapabilme
- D) Değerlendirmesini sözlü olarak ifade edebilme
- E) Konuşmasında sınıflandırma yapabilme

26. 6. sınıf öğrencisi Doruk, şiir okuma yarışmasında sahneye çıkar. Doruk, okuması sırasında kelimeleri ağızının içinde yuvarlamadan, her hecenin hakkını vererek tane tane ve anlaşılır bir biçimde telaffuz eder. Şiirin heyecanlı bölümlerinde konuşma temposunu artırıp kelimeleri daha sert ve baskın bir şekilde söyleşken; üzgündü dizelere geldiğinde yavaşlayıp daha yumuşak bir anlatıma geçiş yapar. Ayrıca salonun en arkasındaki izleyicinin bile duyabileceği bir şiddette konuşurken ciğerlerindeki havayı da noktalama işaretlerine göre idareli kullanır.

Buna göre 2024 Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki konuşma öğrenme çıktılarından hangisine yönelik çalışma yapılmıştır?

- A) Sözlü sunum yapabilme
- B) Hazırıksız konuşma yapabilme
- C) Hazırlıklı konuşmasını yapılandıracabilme
- D) Konuşmasında sesini uygun şekilde kullanabilme
- E) Yorumunu sözlü olarak ifade edebilme

Ad - Soyad

A B C D E

1 ■ 16

2 17

3 18

4 19

5 20

6 ■ 21

7 22

8 23

9 24

10 25

11 26

12 ■ 27

13 28

14 29

15 30

BU TESTTE YAZMA BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 22 SORU BULUNMAKTADIR.

1. Bir Türkçe öğretmeni "Göç ve Uyum" temasını işlediği 7. sınıf öğrencileriyle yapacağı yazma çalışması öncesinde sınıfa dağıttığı boş bir şemanın ortasına "Göç" kelimesini yazar. Ardından öğrencilere şöyle seslenir:

"Kalemi kâğıda deðdirmeden önce sizden zihinsel bir kazi yapmanızı istiyorum. Bugüne kadar izlediðiniz filmlerin sahnelerini, okuduðunuz romanlardaki kahramanların çaresizliğini ya da mahallenize yeni taşınan komşunuzla yaşadığınız o ilk diyalogo hatırlayın. Zihninizin deposunda bu kavramla eşleşen, paslanmaya yüz tutmuş hangi anılar ya da bilgiler var? Şimdi bu şemadaki boşluklara, bugünkü yazınızın harcına katabileceðiniz, sadece amaca hizmet eden o parçaları yerleştirin. Unutmayın, yazmak yoktan var etmek değil hafızadaki daðınık parçaları yeni bir inþaat için doğru yere monte etmektir."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öðretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- C) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Yaratıcı yazı yazabilme

2. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencileriyle yürüttüğü "Kültürel Miras" temali yazma çalışmasında, öğrencilerden oluşturacakları metnin sadece "sözcüklerin egemenliğinde" kalmamasını ister. Yazma sürecini planlarken sınıfa şu yönergeleri verir:

"Arkadaşlar, kuracaðınız iletişimde sadece alfabetin sunduğu imkânlarla yetinmeyin. Metninizin dokusuna, sözcüklerin dilini konuşmayan ama anlatımı güçlendiren farklı kodları da dâhil edin. Ancak bu kodları secerken şu stratejik kararı vermeniz gerekiyor: Yazıyla ekleyeceðiniz bu unsur kurdugunuz cümleleri başka bir formatta aynen tekrar eden bir yankı mı, karmaþık bir ifadeyi somutlaþtırıp netleþtiren bir yardımcı mı, yoksa kaleminizin sustuğu noktada anlatımı tek başına sırtlayan baþımsız bir oyuncu mu olacak? Metninizin etkileyiciliði, harfler ile bu harf dışı unsurlar arasında kuracaðınız bu dengeye baþlıdır."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öðretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- B) Yazısında çoklu ortam ögeleriyle içerik oluşturabilme
- C) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- D) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- E) Yaratıcı yazı yazabilme

3. Bir Türkçe öğretmeni, 8. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirdiği "Dijital İletişim Atölyesi"nde, akıllı tahtaya yarılmış bir anlık mesajlaşma görseli yansıtır. Gönderilen son mesajda sadece "Peki..." yazmaktadır. Öğretmen sınıfa döner ve şu yönnergeleri verir:

"Arkadaşlar, klavyeye dokunmadan önce bu ekrandaki 'sessizliği' dinlemenizi istiyorum. Karşı tarafın kullandığı bu üç nokta ve seçtiği o kısa kelime, yaklaşımda olan hangi duygumunun habercisi? Bu yazışmanın seyri, bir sonraki adımda bir uzlaşıya mı yoksa bir çatışmaya mı evrilecek? Cevabınızı yazarken sadece mevcut kelimeleme değil; bu işaretlerin fısıldadığı gelecek senaryosuna ve yazışmanın muhtemel variş noktasına göre gardınızı alın. Kaleminizi, karşınızdakinin henüz söylemediği ama söylemek üzere olduğu sözlere göre oynatın."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- B) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- C) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme
- D) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde tahminlerinden yararlanabilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

4. Türkçe dersinde öğrencilere cümleleri arasında anlamsal bağların zayıf olduğu bir metin verir. Öğrencilerden, bu cümlelerin arasına anlatımın akışını tersine çeviren, mevcut düşünceyi destekleyip sürdürmen veya anlatılanları bir sonuca bağlayan dilsel öğeleri yerleştirerek metni tutarlı bir bütünü hâline getirmelerini ister.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- B) Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini uygulayabilme
- C) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- D) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

5. 8. sınıf Türkçe dersinde öğrencilere hacimli bir bilgilendirici metin dağıtılmıştır. Öğrencilerden, metindeki bilgi akış sırasına sadık kalarak; tekrarlayan ifadeleri ve yan detayları elemeleri, metinde geçen sıralı örnekleri tek bir üst kavramla karşılamaları ve ana düşünceyi destekleyen temel yargılara, kaynak metindeki cümleleri kullanmadan kendi ifadeleriyle yeniden kurgulayarak sınırlı bir alana aktarmaları istenir.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- B) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yaratıcı yazı yazabilme
- D) Yazılı olarak özetleyebilme
- E) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme

6. 8. sınıf Türkçe dersindeki yazma atölyesinde öğretmen, öğrencilerin önüne yerel yönetim tarafından hazırlanan bir "Park ve Bahçe Düzenleme Planı" metni koyar. Öğrencilerin metni inceleyip "Bu plan yetersiz" veya "Buradaki ağaçlandırma yanlış" gibi notlar aldığıne gören öğretmen, çalışmayı durdurur ve sınıfa şu konuşmayı yapar:
- "Arkadaşlar, sadece 'olmamış' veya 'yanlış' diyerek kenara çekilmenizi kabul etmiyorum. Bir şeyi yıkarken yerine ne koyacağınızı da cebinizde hazır tutmalısınız. Eğer plandaki yürüyüş yolunun genişliğini veya zemin malzemesini bir standarda dayandırarak reddediyorsanız hemen yanına daha iyisinin, daha doğrusunun ne olduğunu ve bunu neden önerdiğiniz de yazmak zorundasınız. Unutmayın enkazın üzerine daha sağlam bir yapı teklif etmiyorsanızaptığınız iş sadece bir sizlanmadır, nitelikli bir üretim değildir."
- Bu konuşmayı yapan öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?**
- A) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
 - B) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
 - C) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
 - D) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
 - E) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme

7. Türkçe öğretmeni dönem sonuna yaklaşırken öğrencilerden yıl boyunca yazdıkları tüm metinleri sakladıkları portfolyo dosyalarını sıraların üzerine çıkarmalarını ister. Sınıfa şu yönergeyi verir:
- "Arkadaşlar, bugün sizden yeni bir hikâye veya makale yazmanızı istemiyorum. Bugün kaleminiz, kâğıda değil; bizzat kendi yazarlık serüveninize ayna tutacak. Dosyanızdaki ilk kâğıttan son kâğıda doğru bir zaman yolculuguña çıkin. Hangi virajlarda sürekli savrulduğunuza, hangi düzlüklerde kaleminizin hiç takılmadan aktığını tespit edin. Bu kronikleşen aksaklıları ve ustalaştığınız alanları bir kenara not ettikten sonra bundan sonraki yazma yolculuğunuzda aynı çukurlara düşmemek için çantanıza hangi yeni stratejileri koyacağınızı dair kendinize hitaben samimi bir yol haritası kaleme alın."
- Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?**
- A) Yazma sürecini yönetebilme
 - B) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
 - C) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
 - D) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
 - E) Yazısında içerik ve yapıya yönelik düzenlemeler yapabilme

8. Bir Türkçe öğretmeni öğrencileriyle yürüttüğü yazma atölyesinde "Küresel İklim Değişikliği" konusunu ele almaktadır. Öğretmen, öğrencilerin hemen yazmaya başlamasını engellemek ve zihinsel bir tasarı oluşturmalarını sağlamak amacıyla şu konușmayı yapar: "Arkadaşlar, kelimeleri dizmeye başlamadan önce metninizin mimari projesini çizmeniz gerekiyor. Okura sunacağınız verileri zamanın çizgisel akışına sadık kalarak olayların oluşmasına göre mi dizeceksiniz yoksa konuyu bir terazinin iki kefesine koyup geçmiş ile bugünü, beklenen ile gerçekleşeni benzerlik ve farklılıklar üzerinden mi kurgulayacaksınız? Belki de odak noktanıza mevcut bir aksaklıyı yerleştirdip paragraflarınız ilerledikçe bu tıkanıklığı giderecek hamleleri sıralayacaksınız. İçerinizin hangi iskelet üzerine inşa edeceğini, anlatacağınız şeyin kendisi kadar önemlidir."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- C) Yazma sürecini yönetebilme
- D) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- E) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme

9. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencileriyle gerçekleştireceği yazma çalışması öncesinde, sınıfı güncel bir gazete haberini okur. Ardından öğrencilere dönerek şu yönergeleri verir: "Bu haberi dinlediniz. Şimdi sizden bu olayın 'ne' olduğunu anlatmanızı ya da haberi yazan muhabirin haklı olup olmadığını kanıtlamanızı istemiyorum. Sizden beklettim; haberdeki bu 'katı gerçekliği' alıp zihninizde sıvı hale getirmeniz. Olayın geçtiği mekâni, fizik kurallarının işlediği bir labirent; zamanı ise ileriye değil, geriye ya da döngüsel akan bir sarmala dönüştürün. Kahramanın, bu dünyada mümkün olmayan bir yeteneğe sahip olduğu, bildiğimiz neden-sonuç ilişkilerinin askıya alındığı ve olay örgüsünün tamamen sizin koyduğunuz kurallarla ilerlediği özgün bir evren inşa edin."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazılı olarak özetleyebilme
- B) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- C) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- D) Yaratıcı yazı yazabilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

- 10.** Bir Türkçe öğretmeni, okulun dijital forumunda yürütülen bir tartışma etkinliği sırasında öğrencilerini ekran başından kaldırır ve şu konuşmayı yapar:

"Arkadaşlar, 'gönder' butonuna basmak için duyduğunuz aceleyi bir kenara bırakın. Önce ekranınıza düşen o metnin nabzını ölçün. Karşı tarafın kelimeleri, sadece bir bilgi aktarımı mı yoksa satır aralarına gizlenmiş bir yardım çağrısı ya da üstü kapalı bir sitem mi? Bu analizi yapmadan kuracağınız her cümle, havada asılı kalmaya mahkumdur. Kendi argümanlarınızı, karşı tarafın tezlerini sınıflandırarak ve nezaket zırhını asla çıkarmadan kurgulayın. Bazen en güçlü hamle, anında yazmak değil; fırtınanın dinmesini bekleyip en doğru zaman aralığında, kişisel sınırları ihlal etmeden o döngüyü tamamlamaktır."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- B) Yazısında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- C) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- D) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- E) Problem çözümüne yönelik yazabilme

- 11.** Türkçe öğretmeni öğrencilere bir kasabada geçen ve günlük yaşamın anlatıldığı, görünürde sakin bir olay akışına sahip öykü metni dağıtır. Metni okuyan öğrencilere şu yönergeyi verir: "Okuduğunuz hikâyede işler yolunda gidiyor gibi görünse de satır aralarında kasaba halkın geleceğini tehdit eden, henüz kimsenin adını koymadığı sinsi bir tıkanıklık var. Sizden istedigim önce bu görünmez düğümün ne olduğunu ve neden kaynaklandığını bir dedektif gibi teşhis edip çerçevellemeniz. Ardından elinizdeki verileri ve tecrübelerinizi kullanarak bu düğümü çözebilecek birden fazla çıkış yolu kurgulamanız. Son aşamada ise teraziye koyduğunuz bu senaryolardan en az maliyetli ve en kalıcı olanını seçip neden diğerlerini elediğinizi de gerekçelendirerek kurtuluş reçetesini yazmanızdır."

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- B) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Problem çözümüne yönelik yazabilme
- D) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

- 12.** Türkçe öğretmeni öğrencileriyle "Yapay Zeka Sanatın Sonunu Getirecektir" görüşünün savunulduğu bir köşe yazısı paylaşır ve gerekli açıklamaları yapar:

"Arkadaşlar, önünüzdeki metne sadece 'Katılmıyorum' yazıp geçmenizi istemiyorum; bu zihinsel bir kolaycılıktır. Sizden yazarın kurduğu o düşünce binasının temeline inmenizi istiyorum. Tuğlaları birbirine bağlayan o mantık harcı sağlam mı yoksa dökülüyor mu? Yazarın iddiaları arasında bir çelişki, bir çatlak var mı? Eğer bir zayıflık yakalarsanız kaleminizle tam oraya vurun ve karşıt kanıtlarınızı sunarak o görüşü yerle bir edin. Ancak yazarın binası sağlamsa boş yere duvarları yumruklamayın, o sağlamlığı teslim edip yazarla el sıkışın ve o görüşü kendi cümlelerinizle onaylayın."

Bu konuşmayı yapan öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- B) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- D) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- E) Yazısını zenginlestirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

- 13.** 6. sınıf Türkçe dersindeki yazma atölyesinde öğretmen, akıllı tahtada "Şehir Meydanında Aniden Bastırın Sağanak Yağış" konulu sessiz bir video kesiti izletir. Videonun bitiminde sınıfa dönerek öğrencilere üzerinde tek bir görselin bulunduğu farklı "Rol Kartları" dağıtır. Bir öğrencinin kartında "Sattığı ürünleri İslanan bir seyyar satıcı", diğerinde "Kuraklıktan şikayet eden bir çiftçi", bir başkasında "Romantik bir an yaşayan şair", bir diğerinde ise "Trafik polisi" görseli vardır. Öğretmen, öğrencilerden videoda izledikleri o 3 dakikalık tek ve değişmez gerçeği, ellerindeki kartta yer alan kişinin zihinsel süzgecinden geçirerek ve o kişinin hislerine bürünerek kâğıda dökmelerini ister. Etkinlik boyunca olay örgüsünün değiştirilmemesi, sadece olayın algılanış biçiminin dönüştürülmesi sağlanır.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- B) Yaratıcı yazı yazabilme
- C) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- D) Yazma sürecini yönetebilme
- E) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde tahminlerinden yararlanabilme

14. Türkçe dersinde yürütülen bir yazma projesinde, öğrencilerin önüne bir kentsel dönüşüm proje taslağı ile bu projenin uygulandığı bölgeden toplanan saha gözlem notları konulmuştur. Öğrencilerden beklenen, kâğıt üzerindeki planlanan kurgu ile sahada karşılaşılan somut gerçekliği mercek altına almalarıdır. Yazma sürecinde tasarıda hedeflenen ancak sahada karşılığı bulunmayan unsurlar ile her iki düzlemede de birebir örtüsen noktaların tespit edilmesi istenmiştir. Etkinliğin sonunda öğrencilerin tespit ettikleri bu uyum ve uyumsuzluk noktalarını, herhangi bir çözüm önerisi getirmeden veya kişisel yorum katmadan sadece durumu tespit eden teknik bir çizelge hâlinde sunmaları sağlanmıştır.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- B) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yazısında karşılaştırma yapabilme
- D) Problem çözümüne yönelik yazabilme
- E) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme

15. Türkçe öğretmeni, 8. sınıf öğrencileriyle gerçekleştireceği yazma çalışması öncesinde sınıfı şu yönergeleri verir:

"Arkadaşlar, 'Dijital Ayak İzi' konusunu kâğıda dökmeden önce bir durup düşünmenizi istiyorum. Yazınızın omurgasını neyin üzerine kuracaksınız? Amacınız var olan bilgileri neden sonuc ilişkisi içinde sorgulayıp sağlam dayanaklarla sunmak mı, yoksa kelimelerin gücünü kullanarak okurun zihninde daha önce var olmayan özgün bir dünya inşa etmek mi? Belki de düşüncelerinizi hiçbir engelle takılmadan en doğal akışıyla aktarmayı seçeceksiniz. Kalemi elinize almadan önce, düşüncelerinizi taşıyacak olan bu aracı ve yolu netleştirin."

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazma sürecini yönetebilme
- B) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- D) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- E) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme

16. Bir Türkçe öğretmeni öğrencileriyle yürüttüğü yazma çalışmasında öğrencilerin metinlerinde "start almak", "okeylemek", "center" gibi dilimize henüz yerleşmemiş yabancı kelimeleri sıkılıkla kullandıklarını ve metin boyunca sürekli aynı sözcükleri tekrar ettiklerini fark eder. Bunun üzerine öğrencilerden bu ifadelerin yerine Türkçe karşılıklarını tercih etmelerini, anlatımı tekdüzelikten kurtarmak için kelimelerin eş veya yakın anlamlarını kullanmalarını ve anlatıma güç katmak adına uygun yerlerde deyim ve atasözlerinden yararlanmalarını ister.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- B) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- C) Yazısını zenginleştirme biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Yazısında düşüncesi geliştirmeye yollarını kullanabilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

17. 8. sınıf Türkçe dersindeki yazma atölyesinde öğretmen öğrencilerin önüne amatör bir yazar tarafından kaleme alınmış kısa bir öykü metni bırakır. Metnin hemen yanına ise "Nitelikli Bir Öykünün 10 Altın Kuralı" başlıklı; içerisinde kurgu, karakter derinliği ve akıcılık gibi standartların yer aldığı bir kontrol listesi koyar. Öğretmen, öğrencilerden ellerindeki öyküyü bu listedeki maddelerle tek tek karşılaştırmalarını, metnin hangi maddelerde standardı yakalayıp hangilerinde geride kaldığını tespit etmelerini ister. Çalışmanın en son aşamasında ise öğrencilerin yaptıkları bu tespitlerden hareketle öykünün bir dergide yayımlanmaya değer olup olmadığına dair vardıkları o son hükmü, sayfanın altına gereklili bir not olarak düşmeleri sağlanır.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Problem çözümüne yönelik yazabilme
- B) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yazısında karşılaştırma yapabilme
- D) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- E) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme

18. Türkçe dersindeki bir yazma uygulamasında öğrenciler, önlerinde duran savunmasız ve cılız kalmış bir fikir yazısını güçlendirmekle görevlendirilir. Öğretmen metnin inandırıcılığını artırmak amacıyla öğrencilerden ele aldığıları kavramın sınırlarını kesin çizgilerle belirginleştirerek "bu nedir" sorusuna yer bırakmamalarını, soyut iddialarını somut birer yaştı kesitiyle görünür kılmalarını ve üzerinde durdukları düşünceyi, benzeri ya da zitti olan diğer kavamlarla aynı teraziye koyup aralarındaki belirgin farkları ortaya dökerek fikrin değerini parlatmalarını beklediğini ifade eden bir çalışma kâğıdı dağıtır.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- B) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- C) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- D) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme

19. Türkçe dersinde öğretmen, tahtaya şu cümleyi yansıtır:

"Geçen hafta TDK'nın düzenlediği seminere bizde katıldık; salonda ki kalabalık gerçekten görülmeye değerdi. Kapıda ki görevliler, 13.00'da programın başlayacağını söyledi ama herkez çoktan yerini almıştı bile. MEB'in yetkilileride ön sırada oturuyordu, onları görünce şaşırdım doğrusu. Oysa ki biz, katılımın az olacağını sanıyorduk. Konuşmacı sahneye çıktığında salonda çit çıkmadı, anladım çok önemli şeyler anlatılacaktı."

Daha sonra öğrencilerine metni düzenleyerek defterlerine kaydetmeleri gerektiğini belirtir.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- B) Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini uygulayabilme
- C) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- D) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Yazısında sınıflandırma yapabilme

20. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerinden okulda düzenlenecek kitap okuma şenliği için velilere gönderilecek bilgilendirici bir metin hazırlamalarını ister. Öğrencilerden, yazacakları metinde hedef kitlenin veliler olduğunu dikkate almalarını, bu doğrultuda uygun selamlama ve hitap ifadeleri kullanmalarını beklediğini belirtir. Ayrıca metnin içeriğini oluştururken gerektiğinde düzenlemeler yapmaları, yazma aşamasını gözden geçirerek tamamlamaları ve hazırladıkları metni kendisiyle paylaşmaları gerektiğini ifade eder.

Bu etkinlikle öğretmen 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçlamıştır?

- A) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- C) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- D) Yazma sürecini yönetebilme
- E) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme

21. Türkçe öğretmeni Ali Bey, etkileşimli tahtayı ikiye böler. Sol tarafa kökleri toprakta, dalları gökyüzüne uzanan, sonbahar yaprakları döken sıradan bir ağaç görseli yansıtır. Sağ tarafa ise kökleri bulutların üzerinde olan, dallarında yaprak yerine balıkların yüzüğü yer çekimine meydan okuyan bir ağaç görseli koyar. Ardından öğrencilere, üzerinde numaralar bulunan on farklı kısa metin dağıtır. Öğrencilerden beklenen her bir metni dikkatle incelemeleri ve o metnin ruhunun tahtadaki hangi görselle uygun olduğunu tespit etmeleridir. Etkinlik sonunda öğrenciler, metin numaralarını ilgili görselin altına açılan sütunlara işleyerek bir liste oluştururlar.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yaratıcı yazı yazabilme
- B) Yazısında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- C) Yazısında karşılaşma yapabilme
- D) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- E) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme

22. Bir Türkçe öğretmeni öğrencileriyle yürüttüğü yazma çalışmasında tahtaya "Çocuğun karnı çok açılmıştı." cümlesini yazar. Öğrencilerden bu cümleyi doğrudan bu kelimeleri kullanmadan "kurt", "zil" gibi kelimelelerin çağrışım gücünden yararlanarak veya durumu abartarak yeniden kurgulamalarını ister. Ayrıca cümleyi yazarken "açlık" kavramını doğrudan söylemek yerine, okuyucunun zihninde bu anlamı sezdirecek dolaylı yollara başvurmalarını beklediğini ifade eder.

Bu uygulamada Türkçe öğretmeninin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- B) Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini uygulayabilme
- C) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- D) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Yazısında sınıflandırma yapabilme

Ad - Soyad

A B C D E1 ■ 16 2 17 3 18 4 19 5 20 6 21 7 22 8 9 10 11 12 ■13 14 15

BU TESTTE YAZMA BECERİLERİ MAARİF MODELİNE YÖNELİK 22 SORU BULUNMAKTADIR.

1. Türkçe öğretmeni, öğrencilerden sıra arkadaşlarına o anki ruh hâllerini yansitan kısa bir mektup yazmalarını ister. Öğretmen mektubu alan öğrencilere şu yönergeyi verir: 'Arkadaşınızın kağıda döktüğü kelimelerin ötesine bakın. Belki 'Mutluyum' yazdı ama cümlesinin sonuna koyduğu o üç nokta, aslında söyleyemediği bir hüzün mü saklıyor? Yoksa harfleri bastırı bastırı yazması, kelimelerin satıldan taşması bir öfkenin ya da aceleciliğin habercisi mi? Satır aralarındaki bu izleri sürerek arkadaşınızın zihnindeki asıl mesajı ve duygularını, henüz o size söylemeden siz keşfedin ve bu keşifleri bir yere not ettikten sonra yazacağınız mektupta bunları göz önünde bulundurarak metninizi hazırlayın.'

Öğretmenin bu yönergesiyle öğrencilerin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki becerilerden hangisini işe koymaları hedeflenmektedir?

- A) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde tahminlerinden yararlanabilme
- B) Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini uygulayabilme
- C) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme

2. Türkçe öğretmeni, öğrencileriyle gerçekleştireceği yazma çalışması öncesinde sınıfı 'Geleneksel El Sanatları' konulu kısa bir belgesel izletir. Ardından tahtaya bir 'Zihin Haritası' çizer ve merkeze 'Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar' yazar. Öğrencilerden, hem az önce izledikleri belgeselden edindikleri bilgileri hem de kendi aile büyüklerinden duydukları veya gözlemledikleri deneyimleri bu harita etrafında anahtar kelimelerle sıralamalarını ister. Etkinliğin sonunda ise öğrencilerine şu yönergeyi verir: 'Şimdi bu haritadaki kavramlardan yararlanarak metnizi yazmaya başlayabilirsiniz.'

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- B) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme
- C) Okuduğu veya dinlediği/izlediği metindeki bilgileri sınıflandırabilme
- D) Yazma sürecini yönetebilme
- E) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerini kullanabilme

3. Dijital bir platformda gerçekleştirilen yazma uygulamasında öğrencilerden 'Doğa ve İnsan' temalı bir blog yazısı oluşturmaları istenir. Öğrencilerden biri metnini düzenlerken 'Ormanları korumalıyız, aksi hâlde dünya yaşanmaz olur.' şeklindeki düz cümlesini siler. Bunun yerine, cümlenin verdiği duyguyu güçlendirmek amacıyla 'Yemyeşil bir gelecek için ormanlara gözümüz gibi bakmalı.' ifadesini ekler. Ayrıca bu sözlü ifadelerin etkisini artırmak için cümlenin sonuna bir fidan dikme emoji ve paragrafin dikkat çekmesi gereken uyarı bölümüne de ünlem içeren bir dikkat işaretini yerleştirerek metnin bağlamına uygun görsel göstergelerden yararlanır.

Bu uygulamada izlenen süreç 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır?

- A) Yazısında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme
- B) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- C) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- E) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme

4. Bir Türkçe öğretmeni, öğrencilerinden "Yapay Zekâ ve Gelecek" konusuyla ilgili bir yazma çalışması yapmalarını ister. Öğretmen, çalışma öncesinde yaptığı açıklamada; öğrencilerin sadece konuya odaklanmamalarını, yazma amacını ve okulun imkânlarını göz önünde bulundurarak hedef kitleye en iyi nasıl ulaşacaklarını düşünmelerini beklediğini ifade eder. Bu doğrultuda, hazırlayacakları metni okul dergisi için basılı bir formatta mı yoksa okulun sosyal medya hesabı için dijital bir içerik olarak mı sunacaklarına bizzat kendilerinin karar vermesi gerektiğini belirtir. Ayrıca süreç boyunca yaptıkları bu tercihlerin etkili olup olmadığını zihinlerinde sürekli tartmalarını ve gerekirse gidişatta düzenlemeler yapmalarını ister.

Öğretmenin bu uygulamayla, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazma sürecini yönetebilme
- B) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Yazısında karşılaştırma yapabilme.
- E) Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

5. Türkçe öğretmeni öğrencilere 'Yapay Zekâ'nın Sanata Etkisi' konusunda karşıt görüş içeren bir makale inceletir. İlk aşamada öğrencilerden, makaledeki görüşe katılıp katılmadıklarını duygusal tepkiler yerine rasyonel ve mantıksal bir zemine dayandırarak açıklamalarını ister. İkinci aşamada, yazarın bakış açısının önyargısız bir biçimde analiz edilmesi; metindeki mantık hatalarının, tutarsızlıkların ve geçersiz önermelerin tespit edilmesini ister. Son aşamada ise öğrencilerin, tespit ettikleri bu geçersiz görüşleri kendi oluşturdukları karşıt argümanlarla çürütmeleri veya makul buldukları kısımları gerekçelendirerek kabul etmelerini bekler. Çalışmasını tamamlayan öğrenciler metinlerini rapor şeklinde öğretmene sunar.

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- B) Yazısında karşılaştırma yapabilme
- C) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- D) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- E) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme

6. Bir Türkçe öğretmeni, "Geleneksel Sanatlarımız" temali yazma çalışmasına başlamadan önce öğrencilerine seslenerek onlardan nasıl bir yol izleyeceklerine karar vermelerini ister: "Gençler, önümüzdeki kâğıda ebru sanatının tarihini ve inceliklerini nesnel verilerle, kanıtlayarak ve sorgulayarak mı aktarmak istiyorsunuz; yoksa bir ebru teknnesinin başında, renklerin suyla dansını izleyen bir nakşın hislerini kurgulayarak, hayali bir atmosfer mi yaratmak niyetindesiniz? Belki de hiçbir kurala ve plana bağlı kalmadan, 'sanat' kavramının zihninizde uyandırıldığı çağrımları, kaleminizden döküldüğü gibi, duraksamadan yazmayı tercih edeceksiniz. Başlamadan önce bu yollardan hangisinin sizin yazma amacınıza hizmet ettiğini netleştirin."

Öğretmenin, öğrencileri yazma eyleminin başında bu tarz bir tercihe yönlendirmesi; 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki becerilerden hangisini kazandırmaya yönelikdir?

- A) Yazma sürecini yönetebilme
- B) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- D) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- E) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme

7. Türkçe dersinde gerçekleştirilen bir yazma uygulamasında, öğrencilere 'Küresel Isınma' konulu kapsamlı bir metin sunulur ve üç aşamalı bir çalışma yapmaları istenir. İlk aşamada öğrencilerin, metindeki yinelemeleri, gereksiz nitelemeleri ve ana fikre doğrudan katkısı olmayan ayrıntıları tespit ederek metinden çıkarmaları sağlanır. İkinci aşamada, metinde geçen 'kömür, petrol, doğal gaz' gibi özel ifadeleri tek tek yazmak yerine bunları 'fosil yakıtlar' gibi üst kavramlar altında toplamaları istenir. Son aşamada ise öğrencilerin, elde ettikleri bu damıtılmış bilgiyi metnin orijinal cümlelerini kullanmadan, kendi kelime dağarcıklarıyla ve mantıksal bir akış içinde yeniden kurgulayarak kağıda dökmeleri beklenir.

Bu uygulamada 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin gerçekleştirilemesi amaçlanmıştır?

- A) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- B) Yazılı olarak özetleyebilme
- C) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- E) Yazısında karşılaştırma yapabilme

8. Türkçe öğretmeni Deniz Bey, öğrencileriyle gerçekleştirdiği yazma çalışmasında sınıfı üç gruba ayırır. Birinci gruptan 'Küresel Isınma' konusunu bilimsel verilerle açıklamalarını, ikinci gruptan 'Yaz ve Kış Mevsimi'ni benzerlik ve farklılıklarıyla ele almalarını, üçüncü gruptan ise 'Bir Kar Tanesinin Yolculuğu'nu kurgusal bir olay örgüsü içinde anlatmalarını ister. Yazma süreci tamamlandığında her gruptan birer temsilci metnini okur. Deniz Bey, öğrencilerin dikkatini; birinci metindeki açıklayıcı dile, ikinci metindeki zıtlık kurgusuna ve üçüncü metindeki serim-düğüm-çözüm akışına çekerek anlatılmak istenen şeyin şekillenmesinde seçilen yolun metnin kimliğini nasıl değiştirdiğini tartışmaya açar.

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazılı üretimini değerlendirebilme
- B) Yazma sürecini yönetebilme
- C) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- D) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik seçimlerini yönetebilme
- E) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme

9. Türkçe öğretmeni Banu Hanım, öğrencilere yaklaşan münazara turnuvası ile ilgili kuralları ve tarihleri içeren resmi bir e-posta gönderir. Öğrencilerine şu yönergeyi verir:

'Çocuklar, bu e-postaya hemen cevap yazmanızı istemiyorum. Öncelikle gönderdiğim metni dikkatlice okuyun; benim bu e-postayı atma amacımı, metnin ana fikrini ve kullandığım resmi dil yapısını çözümleyin. Daha sonra bana nasıl bir üslupla geri dönüş yapmanız gerektiğini, hangi bilgileri vermeniz gerektiğini zihinizde tasarlın ve cevabınızı nezaket kurallarına uygun, anlaşılır bir dille yazıp gönderin.'

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- B) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerini kullanabilme
- D) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

10. Türkçe dersindeki bir yazma uygulamasında, öğrencilere başkahramanın ağzından kurgulanmış bir olay hikâyesi sunulur. Öğrencilerden, metindeki olay örgüsüne ve mekân kurgusuna sadık kalmaları; ancak anlatıcı kamerasını değiştirerek aynı olayı, hikâyedeki pasif bir yan karakterin zihinsel süzgecinden geçirerek yeniden kurgulamaları istenir. Bu süreçte öğrencilerin, olayı o yan karakterin ruh hâline bürünerek anlamlandırmaları, o karakterin gözüyle olayı dönüştürmeleri ve ifade etmeleri beklenir.

Bu uygulamada 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır?

- A) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- B) Yaratıcı yazı yazabilme
- C) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde tahminlerinden yararlanabilme
- D) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- E) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme

11. Bir yazma atölyesinde öğrencilerden okul kütüphanesinin işleyişindeki mevcut tıkanıklıkları, kaynaklara erişimdeki düzensizlikleri veya mekân kullanımındaki kaosu gözlemleyerek durumu analiz etmeleri istenir. Öğrencilerin, gözlemlendikleri bu işlevsiz durumu netleştirmeleri ve nedenlerini detaylandırarak somut bir kriz senaryosu hâline getirmeleri beklenir. Sürecin devamında ise öğrencilerden tespit ettikleri bu tıkanıklığı açacak, işleyişi düzeye çıkaracak ve kaosu sonlandıracak çok sayıda alternatif geliştirmeleri; akıl yürütme yoluyla bu hamlelerden en uygulanabilir ve kalıcı olanını seçerek yazılı olarak planlamaları sağlanır.

Bu uygulamada izlenen süreç, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin kapsamındadır?

- A) Yaratıcı yazı yazabilme
- B) Problem çözümüne yönelik yazabilme
- C) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- D) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- E) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme

12. Türkçe öğretmeni, öğrencileriyle gerçekleştirdiği 'Medya Okuryazarlığı' temali yazma çalışmasında şu önergeyi izler: Öncelikle son bir haftada karşılaşığınız haber metinlerini masanın üzerine koyun. Bu haberleri sadece 'Spor-Magazin-Siyaset' diye ayırmayı istemiyorum. Haberleri hem kaynağının güvenilirliği hem de hedef kitlesi bakımından aynı anda değerlendirek gruplara ayırin. Örneğin; 'Güvenilir-Genç' grubu veya 'Şüpheli-Yetişkin' grubu gibi etiketler oluşturun. Yazınızı bu grupların dağılımını gösteren bir tablo eşliğinde kurgulayın.

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- B) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- C) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Yazısında karşılaştırma yapabilme
- E) Yazılı olarak özetleyebilme

13. Türkçe dersinde öğretmen tahtaya dört işlevsel kategori yazar. Öğrenciler "Ekleme, Zıtlık, Seçenek Belirtme ve Özetteleme" ifadelerinin bulunduğu tabloyu inceler. Daha sonra öğrencilerden bu ifadelerin anlamını karşılayacak sözcüklerle cümle kurmalarını ister. Kurdukları cümlelerdeki düşünce akışını bu kategorilere uygun sözcüklerle yönlendiren öğrenciler kurmuş oldukları cümleler ile anlamlı bir paragraf oluşturur.

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- B) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- C) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- E) Yazım kurallarını ve noktalama işaretlerini uygulayabilme

14. 5. sınıf düzeyindeki bir yazma çalışmasında öğrenci, 'Geleneksel Oyunlar ile Dijital Oyunlar' arasındaki ilişkiyi ele alır. Metnini kurgularken öncelikle bu iki kavramı bir terazinin kefelerine koyar gibi yan yana getirir, sosyalleşme ve fiziksel hareketlilik açısından birbirlerinden ayrılan yönlerini ve kesim noktalarını ortaya koyar. Ancak bu soyut anlatımın okuyucunun zihninde tam oturmayacağını düşünerek hemen ardından anlatımını 'saklamaç, yakan top' ve 'tablet oyunları' gibi herkesçe bilinen somut numunelerle destekleyerek görünürlüğe kılır.

Bu uygulamada izlenen süreç, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini öncelikli olarak geliştirmeyi amaçlamaktadır?

- A) Yazısında düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- B) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- C) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- D) Yazısında karşılaştırma yapabilme
- E) Yazısında sınıflandırma yapabilme

15. 8. sınıf düzeyinde gerçekleştirilen bir yazma uygulamasında; öğrencilerin öncelikle 'Yapay Zekâ ve İnsan Zekâsı' üzerine hazırlanmış akademik makalelerden derlenen verileri incelemeleri sağlanır. Sürecin devamında öğrencilerden, elde ettikleri veriler doğrultusunda her iki kavramın kesişim ve ayrışma noktalarını gösteren şematik bir veri matrisi oluşturmaları istenir. Yazma aşamasına geçildiğinde ise öğrencilerin, oluşturdukları bu matristeki bulguları; kendi öznel yorumlarını tamamen dışında bırakarak sadece eldeki olgusal kanıtların rehberliğinde metne dökmeleri beklenir.

Bu uygulamada 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır?

- A) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- B) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yazısında karşılaştırma yapabilme
- D) Yazılı üretiminde ve yazılı etkileşiminde tartışabilme
- E) Yazma sürecini yönetebilme

16. Bir öğrenci dönem boyunca yazdığı metinlerden oluşan seçki dosyasını analiz ettiğinde anlatımındaki akıcılığın güçlü olduğunu ancak bağlaç olan 'de/da'nın yazımında sürekli bir tutarsızlık bulunduğu fark eder. Bu tespiti takiben öğrenci sonraki yazma görevine başlamadan önce yalnızca 'de/da' kuralını içeren kişisel bir mini kılavuz hazırlar ve bu kılavuzu yeni metnini gözden geçirme adımlarına zorunlu bir kontrol noktası olarak ekler.

Bu uygulamada hedeflenen beceri, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin temel işlevlerine odaklanmaktadır?

- A) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- B) Uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanabilme
- C) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- D) Yazma sürecine yönelik öz yansıtma yapabilme/kendini uyarlayabilme
- E) Yazma sürecini yönetebilme

17. Yazma atölyesinde öğrencilerine rehberlik eden Türkçe öğretmeni, yazının bir bölümünde tıkandığını belirten öğrencisine şu önergeyi verir:

'Betimlemelerin çok güçlü ancak burada okurun zihnini kelimelerle daha fazla yorma. Kâğıdın bu köşesine öyle bir dijital anahtar bırak ki sözcüklerin hükmü bitsin; okur, o anahtarı kullandığında mekânın atmosferini doğrudan işitsel veya görsel bir tanıklıkla kendisi tamamlasın. Böylece anlatamadığın boşluğu, başka bir formla doldurmuş ol.'

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerini kullanabilme
- B) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- C) Problem çözümüne yönelik yazabilme
- D) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- E) Yazısında çoklu ortam öğeleriyle içerik oluşturabilme

18. İleri düzey yazma becerilerinin hedeflendiği bir atölye çalışmasında; öğrencilerin inceledikleri bir makalenin niteliği hakkında doğrudan kanaat getirmeleri yerine, öncelikle bilimsel bir makalenin taşıması gereken asgari standartları belirlemeleri sağlanır. Sürecin devamında, öğrencilerin elliindeki metnin özelliklerini bu belirlenen soyut standartlarla kıyaslamaları ve metnin bu standartlara ne ölçüde yaklaşlığını analiz etmeleri istenir. Son aşamada ise öğrencilerin, yaptıkları bu kıyaslamadan hareketle metnin yetkinliğine dair nihai bir hükmeye varmaları ve bu hükmü gerekçeli bir yazıya dönüştürmeleri beklenir.

Bu uygulamada 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır?

- A) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- B) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme
- D) Problem çözümüne yönelik yazabilme
- E) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme

19. Türkçe dersinde gerçekleştirilen bir iletişim çalışmasında öğrencilerin okudukları bir metindeki seslenme tonlarını, nefes alma duraklarını ve duygusal vurguları kontrol etmeleri sağlanır. Bu sözlü performansın hemen ardından aynı metni yazılı hâle getirmeleri istenirken öğrencilerden konuşmadaki tonlamayı, duraklamaları ve ses yükselişlerini kâğıt üzerinde aynı şekilde temsil edecek uygun semboller kullanmaları beklenir.

Bu uygulamada hedeflenen beceri, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin temel işlevlerine odaklanmaktadır?

- A) Yazma strateji, yöntem ve tekniklerini kullanabilme
- B) Yazılı üretimde düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- C) Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme
- D) Yazılı etkileşimde uygun tepki verebilme
- E) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme

20. Türkçe dersinde gerçekleştirilen bir yazma etkinliğinde öğretmen, tahtaya birkaç yalın cümle yazar. Cümlelerin hemen yanına parantez içinde söz sanatlarının isimlerini ekler. Ardından öğrencilerden tahtadaki bu cümleleri yanlarında belirtilen söz sanatlarını işe koşarak dönüştürmelerini ve yeniden yazmalarını ister. Bu süreçte öğrencilerin iletileri tek boyutlu vermek yerine söz sanatları aracılığıyla anlamı zenginleştirerek ve derinleştirerek ifade etmeleri beklenir.

Bu etkinlik 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin geliştirilmesine yönelikdir?

- A) Yazısında açık ve örtük ifade etmeye yönelik yapıları kullanabilme
- B) Yazısını zenginlestirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- C) Yazısında sınıflandırma yapabilme
- D) Yazılı üretimde düşünceyi geliştirme yollarını kullanabilme
- E) Yazılı etkileşimde uygun tepki verebilme

21. Türkçe öğretmeni, yazma çalışmasında öğrencilerine şu yönergeyi verir:

'Anlatacağınız olay ne kadar sıradan olursa olsun, kuracağınız olay örgüsü parmak iziniz gibi biricik olsun. Klasik serim-düğüm-çözüm tekerlemesini bir kenara bırakın; gerekirse zamanı dondurun veya akışı tersine çevirin ama okura daha önce tatmadığı, alışılmışın dışında bir metin sunun.'

Bu uygulamada öğretmenin, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisini gerçekleştirmeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yazısını zenginleştirecek biçimde söz varlığını kullanabilme
- B) Yaratıcı yazı yazabilme
- C) Yazısında içerik ve yapıya yönelik seçimlerini yönetebilme
- D) Yazılı üretim ve yazılı etkileşiminde ön bilgilerinden yararlanabilme
- E) Yorumunu yazılı olarak ifade edebilme

22. Bir yazma atölyesinde; öğrencilerin öncelikle mevcut bir okul kantını projesini 'sağlıklı beslenme ve ergonomi' standartlarına göre incelemeleri sağlanır. İnceleme neticesinde projenin eksik yönleri saptanarak olumsuz bir yargıya varılır. Sürecin son ve en belirleyici aşamasında ise öğrencilerden, saptadıkları bu aksaklıları giderecek yeni ve uygulanabilir bir kantın modeli geliştirmeleri ve bu alternatif öneriyi gerekçelendirerek sunmaları istenir.

Bu uygulamada izlenen süreç, 2024 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan aşağıdaki öğrenme çıktılarından hangisinin kapsamındadır?

- A) Değerlendirmesini yazılı olarak ifade edebilme
- B) Eleştirisini yazılı olarak ifade edebilme
- C) Yazılı olarak özetleyebilme
- D) Yazılı etkileşiminde uygun tepki verebilme
- E) Problem çözümüne yönelik yazabilme

Ad - Soyad

	A	B	C	D	E		A	B	C	D	E
1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	16	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐		17	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐		18	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐		19	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	☐		20	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	☐		21	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	☐		22	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	☐						
9	☐	☐	☐	☐	☐						
10	☐	☐	☐	☐	☐						
11	☐	☐	☐	☐	☐						
12	☐	☐	☐	☐	☐	☒					
13	☐	☐	☐	☐	☐						
14	☐	☐	☐	☐	☐						
15	☐	☐	☐	☐	☐						

Form ID: 10010225000

